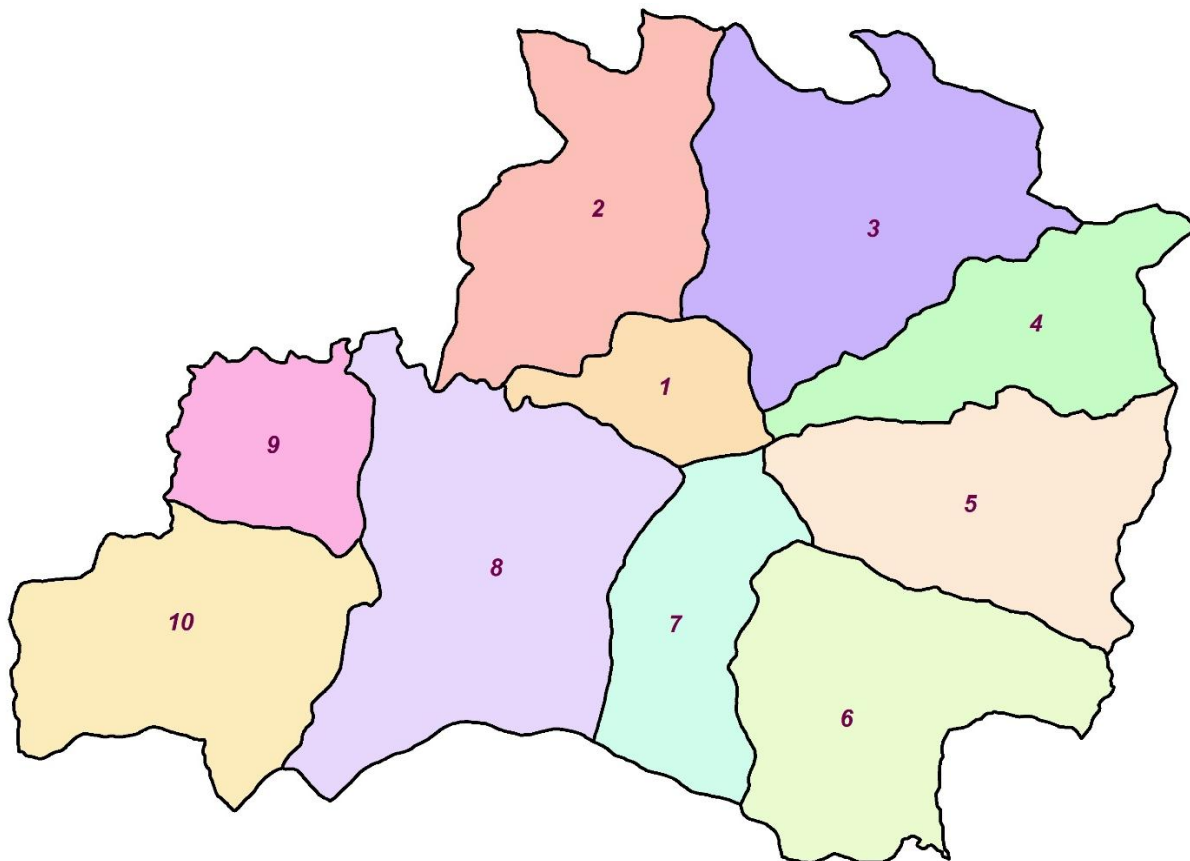

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील/विपद् पुर्व तयारि तथा प्रतिकार्य योजना

(आ.व.२०८३/८४ - आ.व.२०८७/८८)

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
पुर्चौडी नगरपालिका
बैतडी जिल्ला, सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

२०८२

नगर प्रमुखको भनाई

नेपाल बहु-प्रकोपको उच्च जोखिममा रहेको देश भएकाले यहाँ भूकम्प, बाढी, पहिरो, चट्याङ, असिना, आगलागी, महामारी लगायत विभिन्न प्राकृतिक तथा मानवजन्य प्रकोपहरू र जलवायु परिवर्तनका प्रभावले निरन्तर रूपमा जनधनमा ठूलो क्षति पुऱ्याउँदै आएका छन्। बैतडी जिल्लास्थित पुर्चौँडी नगरपालिका पनि यस्ता बहुविध विपद् जोखिमबाट प्रभावित क्षेत्रमध्ये एक हो । नगरका विभिन्न वडाहरूमा गरिएको जोखिम नक्साङ्कनका आधारमा भूकम्प, पहिरो, बाढी, वन्यजन्तु आक्रमण, असिना, हावाहुरी, चट्याङ, खडेरी, हिमपात, आगलागी, रुख ढल्ने तथा सडक दुर्घटनासहितका प्रमुख प्रकोपहरू पहिचान गरिएको छ । यी प्रकोपका कारण प्रत्येक वर्ष नगर क्षेत्रमा जनधनको क्षति हुने गरेको छ । विशेषगरी महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक तथा आर्थिक रूपमा कमजोर समुदायहरू विपद्बाट बढी प्रभावित हुने गरेका छन् । यस अवस्थालाई ध्यानमा राख्दै पुर्चौँडी नगरपालिकाले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु उत्थानशीलता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले “स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना (LDCRP) तथा विपद् पुर्व तयारि तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) योजना” तयार गरेको हो । योजना निर्माण प्रक्रियामा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ तथा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयद्वारा जारी स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ मा निर्दिष्ट विधि र प्रक्रियाहरू अनुसरण गरिएको छ । योजना तयारीका क्रममा नगरका सबै १० वटै वडाबाट तथ्यांक संकलन तथा जोखिम नक्साङ्कन गरी प्राप्त सूचनाका आधारमा नगरको जोखिम पार्श्वचित्र तयार गरिएको थियो । सो पार्श्वचित्रका आधारमा सरोकारवालाहरूसँग व्यापक छलफल गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी प्राथमिक क्रियाकलापहरू निर्धारण गर्दै मस्यौदा तयार गरी अन्ततः योजनालाई अन्तिम रूप प्रदान गरिएको हो । यी योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट नगरमा विपद्जन्य क्षति न्यूनीकरण भई सुरक्षित तथा उत्थानशील नगर निर्माणमा टेवा पुग्ने विश्वास लिइएको छ। दुवै योजनामा समावेश गरिएका कार्यक्रम तथा गतिविधिहरूलाई नगरपालिकाको आवधिक र वार्षिक योजनामा समेटी आवश्यक बजेट विनियोजनसहित प्राथमिकताका आधारमा कार्यान्वयन गरिनेछ। साथै संघ, प्रदेश सरकार तथा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्यलाई अझ सुदृढ बनाइनेछ । अन्त्यमा, यी योजनाहरू निर्माण प्रक्रियामा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनुहुने नगर उपप्रमुख, नगर कार्यपालिका सदस्यहरू, वडाध्यक्षहरू, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, नगरपालिकाका कर्मचारी तथा सुरक्षा निकायका प्रतिनिधिहरूप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

नगर प्रमुख
दिपक बहादुर बम
पुर्चौँडी नगरपालिका, बैतडी

विषय सूची

खण्ड १. स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय	5
१. योजनाको सामान्य परिचय/पृष्ठभूमि.....	5
१.१ दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य एवं उद्देश्य.....	6
१.१.१ दीर्घकालीन सोच.....	6
१.१.२ लक्ष्य	7
१.१.३ उद्देश्य.....	7
१.२ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व.....	7
१.३ योजना निर्माण प्रक्रिया.....	7
१.४ योजनाको सीमा	8
१.५ योजना कार्यान्वयन रणनीति.....	8
१.६ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी समग्र नीतिगत तथा कानुनी व्यवस्था	9
खण्ड २. नगरपालिकाको संक्षिप्त जानकारी.....	12
२.१ भौगोलिक अवस्थिति र सिमाना	12
२.२ घरधुरी, जनसंख्या, जातजाति, अपाङ्गता भएको व्यक्ति र लैङ्गिक स्थिति	14
२.३ भू-उपयोगको अवस्था	16
२.४ सार्वजनिक उपयोगिताका पूर्वाधारहरू.....	17
खण्ड ३. प्रकोप, संकटासन्नता, क्षमता र जोखिम विश्लेषण.....	18
३.१ प्रकोप पहिचान र स्तरीकरण.....	18
३.२ विपद्जन्य घटना र क्षति.....	24
३.३ संकटासन्नताको स्थिति	25
३.४ प्रकोप पात्रो, मौसमी पात्रो र बाली पात्रो.....	27
३.५ प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण	30
३.७ जिविकोपार्जन विश्लेषण	41
३.८ उत्थानशीलता सम्बन्धी क्षमता.....	44
३.९ स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच	45
३.११ नगरपालिकाका प्रमुख प्रकोप र जोखिम बस्तिहरू.....	54
खण्ड ४. विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी कार्ययोजना	58
४.१ नीतिगत एवं व्यवस्थापकीय सुधार र संस्थागत क्षमता विकास सम्बन्धी कार्ययोजना	58
४.३ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्ययोजना.....	62
४.४ पुनर्लाभ, पुनःस्थापना र पुनर्निर्माण सम्बन्धी कार्ययोजना	62

खण्ड ५. योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन, समन्वय र सहकार्य एवं अद्यावधिक.....	64
५.१ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	64
५.२ समन्वय एवं सहकार्य.....	64
५.३ अद्यावधिक	64
खण्ड ६. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना.....	65
६.१ पृष्ठभूमि	65
६.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य.....	65
६.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया र सहभागिता	66
६.४. विषयगत क्षेत्र (क्लस्टर) को पहिचान	67
६.५ सामान्य पूर्वतयारी योजना.....	71
६.५.१ समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना	71
६.५.२ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना	73
६.५.३ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना	74
६.५.४ गैर-खाद्य सामग्री र आश्रय क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना	75
६.५.५ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना	75
६.५.६ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना	76
६.५.७ शिक्षा विषय क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना.....	77
६.६ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	77
६.६.१ समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	77
६.६.२ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	78
६.६.३ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	79
६.६.४ गैर-खाद्य सामग्री र आश्रय क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	80
६.६.५ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना.....	80
६.६.६ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना.....	81
६.६.७ शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	81
६.७ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना.....	82
६.७.१. समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना.....	82
६.७.२ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना.....	83
६.७.३ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना.....	84
६.७.४ गैर-खाद्य सामग्री र आश्रय क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना.....	85
६.७.५ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना	85

६.७.६ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना.....	86
६.७.७ शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना.....	87
६.८. बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा.....	87
६.८.१. स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था.....	87
६.८.२. स्रोत साधनको व्यवस्थापन	89
६.९ अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य.....	89
६.१० अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन	89
६.११. क्षमता विकास रणनीति र योजना.....	90
६.१२ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक.....	90
खण्ड ७. अनुसूचीहरू.....	92
अनुसूची १.१. पुर्चौडी न.पा.को भू-उपयोगको अवस्था (सन् २०१०)	92
अनुसूची १.२. पुर्चौडी न.पा.को भू-उपयोगको अवस्था (सन् २०१९)	93
अनुसूची ३ .विपद्को ऐतिहासिक समयरेखा (विगत ३० वर्ष)	94
अनुसूची ४. पुर्चौडी नगरपालिकाको विभिन्न स्रोतको नक्साहरू.....	107
अनुसूची ५. प्राकृतिक स्रोतहरूको वडागत तालिकासूची.....	111
अनुसूची 6. वडा स्तरीय संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणको माईन्युट र तस्बिरहरू.....	113
अनुसूची ७ नगर प्रमुख, उप प्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत , विपद् सम्पर्क ब्यक्ति, वडा अध्यक्ष र वडा सचिबहरूको विवरण	123

खण्ड १. स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय

१. योजनाको सामान्य परिचय/पृष्ठभूमि

नेपाल प्राकृतिक तथा जलवायुजन्य विपद्हरू जस्तै बाढी, पहिरो, भूकम्प, महामारी, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ्ग, असिना, लू, शीतलहर, खडेरी, हिमताल विस्फोट तथा हिमपहिरोको उच्च जोखिममा रहेको मलुक हो । जलवायुजन्य परिवर्तनका कारण पर्ने प्रतिकूल प्रभावबाट पनि नेपाल संवेदनशील अवस्थामा रहेको छ । विपद्हरूले जनधनको क्षति, विकास अवरोध र वातावरणीय हास निम्त्याइरहेका छन् । यस सन्दर्भमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत “विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६” र स्थानीय अनुकुलन योजनाको राष्ट्रिय संरचना २०६८ मा व्यवस्था भए बमोजिम विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलनको क्षेत्रमा पूर्वतयारी, रोकथाम, अल्पिकरण, प्रतिकार्य, पुर्नस्थापन र पुर्ननिर्माण तथा अनुकुलनको कार्यलाई विशेष महत्व दिइएको छ । यसमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु परिवर्तन उत्थानशीलतालाई केन्द्र देखि स्थानीय तहसम्म विस्तार गरी सबै तहका विकास नीति तथा कार्यक्रममा विपद् व्यवस्थापनलाई मूलपत्राहीकरण गर्नुपर्ने यथार्थतालाई आत्मसात गरी दिगो विकासको मान्यतालाई सुनिश्चित गर्न प्रभावित सबै वर्ग, समुदाय एवं क्षेत्रको पहुँच र स्वामित्व स्थापित हुने गरी स्थानीय श्रोत, साधन तथा क्षमताको अधिकतम परिचालन गर्नुपर्ने आजको आवश्यकता हो । यस प्रक्रियालाई सहभागितामूलक, पारदर्शी, उत्तरदायी, समावेशी र जिम्मेवार बनाउन विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, को मूल भावना तथा मर्मलाई आत्मसात गर्दै नेपालको संविधान २०७२, र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु उत्थानशीलताका विषयहरू समेत समावेश गर्दै “स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०६८” तथा स्थानीय जलवायु अनुकुलन योजनाको राष्ट्रिय संरचना २०६८ मा व्यवस्था भएका प्रक्रिया एवं विधिहरूलाई एकिकृत तथा सरलीकृत गरी स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना (LDCRP) तर्जुमा निर्देशिका, २०७४ लागू गरिएको छ । Local Disaster and Climate Resilient Plan (LDCRP) ले स्थानीय तहको विकास योजना प्रक्रियामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण (DRR) र जलवायु परिवर्तन अनुकुलन (CCA) लाई मूलधारमा ल्याउने लक्ष्य राख्दछ । यसले स्थानीय तहमा विद्यमान जोखिम, संवेदनशीलता र क्षमताको वैज्ञानिक तथा सहभागी मूल्याङ्कन गरी दिगो, समावेशी र उत्थानशील विकास सुनिश्चित गर्न सहयोग पुऱ्याउँछ । नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकार

सूचीको रुपमा सूचीकृत गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहरु तर्जुमा भएका छन् । साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्र देखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशील रहेका छन् । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचनामध्येको एक हो । स्थानीय तहमा हुने विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा यस समितिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । स्थानीय तहमा गरिने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढङ्गबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने हुन्छ । विद्यमान कानूनी व्यवस्था अनुरूप समेत स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक रहेको छ । जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारणबाट संसारमा प्रकोप जोखिमको अवस्थामा वर्षेनी वृद्धि हुने गरेको छ । पुर्चौडी नगरपालिका पनि यस्ता प्रकोप जोखिमहरुबाट अछुतो रहन सकेको छैन । पुर्चौडी नगरपालिकामा विपदबाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभलाई गति दिन र यस कार्यमा सरोकारवालाहरुबीचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक देखिएको छ । प्रस्तुत सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ अनुरूप पुर्चौडी नगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) तयार गर्नु आवश्यक छ । बैतडी जिल्लाको पुर्चौडी नगरपालिका बिशेष गरि पहिरो, आगलागी/डडेलो, हावाहुरी, वन्यजन्तु आक्रमण, कृषीवालि तथा पशुरोग, नदीमा हुने दुर्घटना र सडक दुर्घटना लगायत अन्य प्रकोपहरुको कारण जोखिममा रहेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, दफा ११, उपदफा (२) खण्ड (न) र पुर्चौडी नगरपालिका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७७ मा गरेको व्यवस्था बमोजिम यो योजना तर्जुमा गरिएको छ। यो योजना तर्जुमा गर्दा “स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका-२०६८ र स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका-२०७४ (मस्यौदा)” को मार्गदर्शनलाई आत्मसात गरिएको छ ।

१.१ दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य एवं उद्देश्य

१.१.१ दीर्घकालीन सोच

जलवायु परिवर्तनका असर एवं प्रभाव न्यून गर्दै विपद् व्यवस्थापनका कार्यलाई संस्थागत गरि विपद् उत्थानशील समाज निर्माण गर्ने यस योजनाको दीर्घकालीन सोच रहेको छ।

१.१.२ लक्ष्य

जलवायु परिवर्तन लगायत प्राकृतिक एवं गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूबाट सिर्जित विपद्जन्य घटनाहरूबाट हुने मृत्युदर, घाईते तथा प्रभावितहरूको संख्या र सम्पत्तिहरूमा हुने क्षतिलाई कम गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने यस योजनाको लक्ष्य रहेको छ।

१.१.३ उद्देश्य

- (क) विभिन्न प्रकोपका कारण संकटासन्न एवं जोखिममा रहेका स्थान तथा सम्पत्तिहरू पहिचान गर्ने,
- (ख) विपद् तथा जलवायु परिवर्तनको जोखिम सम्बन्धी बुझाई अभिवृद्धि गर्ने,
- (ग) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकूलनका उपायहरू निर्धारण गर्ने,
- (घ) विपद् प्रतिकार्य र पूनर्लाभ, पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण "अझ राम्रो र बलियो निर्माण" का लागि विपद् पूर्वतयारीलाई सुदृढ गर्ने,
- (ङ) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवधारणालाई विपद् व्यवस्थापनमा लागु गर्ने।

१.२ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

यस नगरपालिकामा जलवायु परिवर्तन र विपद् जोखिमसँग सम्बन्धित सवालहरू पहिचान गरि सो को उपयुक्त तरिकाले व्यवस्थापन गर्न र विभिन्न प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूको कारण सिर्जना भएका विपद् जोखिमहरू बुझ्न, न्यूनीकरणका उपायहरूको खोजी गर्न र नीति तथा कार्यक्रमहरूमा समावेश गरी समाधान गर्न यो योजनाले उल्लेख्य सहयोग गर्नेछ। त्यसैगरी, विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन ऐन-२०७४ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन-२०७४ मा स्थानीय तहले विपद् तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धी योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने र आफ्नो क्षेत्रको जोखिम कम गर्न लगानी गर्नुपर्ने प्रावधान रहेकोले उक्त विषयलाई समेत यो योजनाले सम्बोधन गर्नेछ।

१.३ योजना निर्माण प्रक्रिया

- ✓ यो योजना निर्माण गर्न तपशील बमोजिमका चरणहरू अवलम्बन गरिएको थियो।
- ✓ योजना तर्जुमामा अपनाईने विधि बारे नगरपालिकामा प्रारम्भिक छलफल।
- ✓ अवधारणा र प्रक्रियागत विषयमा नगरपालिकाको क्षमता अभिवृद्धि कार्य।

- ✓ दक्ष जनशक्ति एवं परामर्शदाताको सहयोग आदानप्रदान र योजना निर्माणको लागि आवश्यक तथ्याङ्क एवं सूचना सङ्कलन गर्न वडास्तरमा छलफल र द्वितिय स्रोतको उपयोग।
- ✓ योजनामा समेटिने नक्साहरूलाई प्रिन्ट गरि स्थानीय स्तरमा छलफल एवं नगरपालिका स्तरबाट प्रमाणित गरिएको।
- ✓ द्वितिय सूचनाको स्रोतको रूपमा विपद् पोर्टललाई समेत लिईएको।
- ✓ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र नगरपालिका स्तरबाट उक्त तथ्य तथा सूचनाहरूको विश्लेषण।
- ✓ योजनाका क्रियाकलापहरू वडा र नगरपालिका स्तरमा भएको छलफलबाट तय।
- ✓ उपलब्ध तथ्य एवं सूचनाहरूको आधारमा योजनाको मस्यौदा तयार।
- ✓ मस्यौदा योजनामा विचार-विमर्श, छलफल गरि योजना तर्जुमा सम्पन्न।

१.४ योजनाको सीमा

उपलब्ध स्रोत, साधन र दक्षताको प्रयोग गरि यो योजना तर्जुमा गरिएतापनि यस योजनाको केही सीमाहरूलाई तल उल्लेख गरिएको छ।

- संकटासन्न स्थान र जोखिममा रहेका तत्वहरू पहिचान गर्दा केही प्रकोपहरूमा विज्ञान र प्रविधिको प्रयोग गरिएको छ भने अन्यमा सहभागितामूलक विधि अवलम्बन गरिएको छ।
- योजनाको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने दक्ष जनशक्ति तयार गर्न समय लाग्न सक्छ।
- वार्षिक रूपमा अद्यावधिक गर्नुपर्ने योजना वा गतिविधिलाई यसमा संक्षिप्तमा समेटिएको छ। जस्तै: विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा स्रोत, साधन र भूमिका वा जिम्मेवारी वार्षिक रूपमा अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ।

१.५ योजना कार्यान्वयन रणनीति

यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि तपशीलका रणनीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ।

- (क) यो योजनाका अल्पकालीन क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनका लागि हरेक वर्षको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरिनेछ र दीर्घकालीन रूपमा समाधान गरिने क्रियाकलापहरूलाई आवधिक योजनामा समावेश गरिनेछ।
- (ख) योजनाको केही क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनका लागि प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँग समेत सहयोग लिई सम्पन्न गरिनेछ।
- (ग) योजनाको क्रियाकलापहरूको प्रकृति अनुसार स्थानीय, राष्ट्रिय एवं अन्तराष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग समेत सहकार्य गरिनेछ।

१.६ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी समग्र नीतिगत तथा कानुनी व्यवस्था

नेपालको संविधानले स्वच्छ वातावरणको हकलाई भाग ३०मा नागरिकको मौलिक हक को रूपमा व्यवस्था गरेको छ। संविधानमा राज्यका नीति अन्तर्गत प्राकृतिक साधन स्रोतको संरक्षण, संवर्द्धन र उपयोग सम्बन्धी नीतिमा जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण गर्ने, प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वसूचना, तयारी, उद्धार, राहत एवं पुनर्स्थापना गर्नेजस्ता नीतिगत व्यवस्था गरिएको छ। संविधानको अनुसूची-७ मा संघ र प्रदेशको साझा अधिकार सूचीमा प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद् पूर्वतयारी, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभ सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था रहेको छ भने अनुसूची-८ मा विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकारको रूपमा व्यवस्था गरिएको छ र अनुसूची-९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार सूची अन्तर्गत पनि विपद् व्यवस्थापनको अधिकार समावेश गरिएको छ।

१६ औं आवधिक योजना (आर्थिक वर्ष २०८१/८२-२०८५/८६) को समष्टिगत रणनीतिमा विकासका सबै क्षेत्र र आयाममा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई आन्तरिकीकरण गर्ने रणनीति उल्लेख गरिएको छ भने संरचनागत रूपान्तरणका प्रमुख क्षेत्रमा जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन र हरित अर्थतन्त्रसहित विपद् उत्थानशीलताको विषयमा समेटिएका छन्। आवधिक योजनामा समृद्धिका राष्ट्रिय लक्ष्य अन्तर्गत आर्थिक तथा वातावरणीय जोखिम सूचकाङ्क २९.७ बाट योजना अवधिभित्र २४.० मा झर्ने लक्ष्य राखिएको छ। योजनामा स्वचालित मौसम पूर्वानुमान प्रणाली प्रवर्द्धन गर्ने, एकीकृत विपद् व्यवस्थापन गर्ने, बलियो आपतकालीन प्रतिक्रिया प्रणाली निर्माण गर्ने एवं विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी क्रियाकलापलाई पूर्वाधार निर्माणमा आन्तरिकीकरण गर्ने तथा विपद् उत्थानशील कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, विपद्, महामारी, जलवायु परिवर्तनका कारणबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न बीमाको विस्तार गर्ने, दिगो विकास लक्ष्यको आन्तरिकीकरण एवं स्थानीयकरण गर्ने जस्ता रणनीति तथा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।

सन् २००५ मा आत्मसात् गरिएको ह्योगो कार्यढाँचा, २००५-२०१५ सँगै नेपालको विपद् व्यवस्थापनको अवधारणा विपद् जोखिम न्यूनीकरणतर्फ विकसित भइरहेको छ। सेन्डाई कार्यढाँचा, २०१५-२०३० ले चारवटा प्राथमिकता क्षेत्रहरू तोकी विपद् व्यवस्थापनमा समाजका सबै तहको सहभागितालाई सुनिश्चित गर्दै विपद् उत्थानशील समुदाय र राष्ट्रको विकास गर्ने लक्ष्य लिएको छ। नेपालले पनि विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सेन्डाई कार्यढाँचाको पक्ष राष्ट्र भएकोले

यसको कार्यान्वयनका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-२०३० तयार गरेको छ।

राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यको कार्यढाँचा, २०७१ (संशोधित २०७५) अनुसार विपद्को अवस्थामा जोखिममा रहेका समूहको संरक्षण, गर्भवती, सुत्केरी तथा बच्चालाई दुध खुवाउने महिलाको हेरचाह, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका ब्यक्ति, दीर्घरोगी, किशोरी, बालबालिकाको विशेष संरक्षण तथा सेवा सुविधा उपलब्ध गराउनुका साथै विपद् प्रभावितहरूलाई अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर सञ्चालन भएका स्थानहरूमा राहत सामग्री वितरण गर्दा प्राथमिकताका साथ सेवा उपलब्ध गराउने तथा खोज तथा उद्धारका समयमा हुन सक्ने लैंगिक हिंसाका गतिविधि सम्बन्धमा विशेष निगरानी तथा संरक्षणको प्रबन्ध गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लागी आगामी दिनमा अवलम्बन गर्नुपर्ने नीतिगत व्यवस्थालाई उल्लेख गरेको छ। यसका साथै विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० ले चारवटा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र, अठार वटा मुख्य प्राथमिकता प्राप्त कार्यहरू र २७१ रणनीतिक क्रियाकलापहरू उल्लेख गरी गन्तव्य निर्धारण गरेको छ। यो कार्ययोजनाले २०३० सम्म विभिन्न परिसूचकहरूमा के कति उपलब्धी हासिल गर्ने र कसरी यी क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयन गर्ने भन्ने विषयलाई मार्ग निर्देशित गरेको छ।

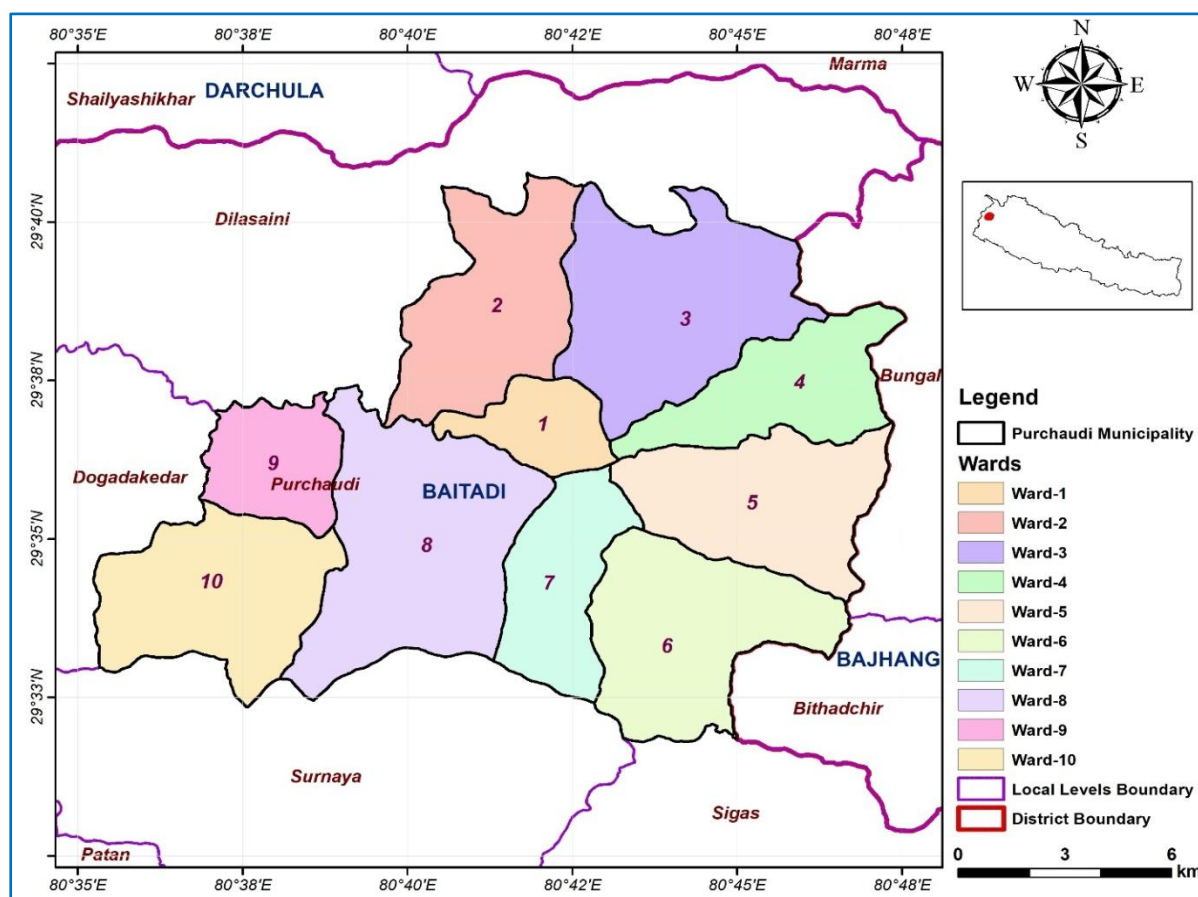
यसैगरी, जलवायु परिवर्तन नीति, २०७६ तय गरि कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। यो नीतिले जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र न्यूनीकरणको योजनावद्ध एवं एकिकृत प्रयासद्वारा राष्ट्रका सामाजिक, आर्थिक तथा पारिस्थितीकीय प्रणालीहरूलाई जलवायु उत्थानशील बनाउने लक्ष्य लिएको छ। सुदूरपश्चिम प्रदेशले प्रदेश विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोषको प्रावधान राखेको छ। यसका साथै प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७५, प्रदेश आकस्मिक कोष ऐन, २०७५, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन तथा राहत वितरण निर्देशिका, २०७६ निर्माण गरेको छ। यो निर्देशिकाले जोखिम क्षेत्र तथा जोखिममा रहेका समूह पहिचान गर्ने, उद्धार सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने, आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र तथा गोदामघरको व्यवस्था गर्ने, खोज तथा उद्धार गर्ने र राहत वितरण गर्ने सम्बन्धी प्रावधान राखेको छ। भुकम्प, बाढी पहिरो, आगलागी, महामारी जस्ता प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद् लगायतका आकस्मिक वा अप्रत्यासित कारणबाट सृजना भएको विशेष परिस्थितिमा प्रदेश सरकारले तत्काल आकस्मिक कार्यहरू सम्पादन गर्न प्रदेश आकस्मिक कोष सञ्चालन र

परिचालन गर्ने, वातावरणीय असन्तुलन र यसबाट मानवजाति, जीवजन्तु, वनस्पति, प्रकृति, वायुमण्डल तथा भौतिक वस्तुमाथि हुनसक्ने प्रतिकूल असरलाई कम गर्ने लक्ष्य राखी विभिन्न कानुनी प्रावधानहरूको व्यवस्था गरेको छ। यसैगरि हवाई उद्धार कार्यविधि, २०७६ तयार गरि विपद तथा अन्य दुर्घटनामा परि ज्यान जोखिममा परेका ब्यक्तिहरूलाई हवाई उद्धार गरी श्रोत साधन सम्पन्न अस्पतालमा पुन्याई उचित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था गरेको छ। स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (न) मा पनि स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी १२ वटा काम, कर्तव्य र अधिकारहरू उल्लेख गरेको छ। साथै, स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि २०७७ मा पनि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचकहरू राखिएको छ।

खण्ड २. नगरपालिकाको संक्षिप्त जानकारी

२.१ भौगोलिक अवस्थिति र सिमाना

पुचौडी नगरपालिका नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत बैतडी जिल्लामा अवस्थित एक महत्वपूर्ण स्थानीय तह हो। नेपाल सरकारको मिति २०७१ मंसिर १६ गतेको निर्णय अनुसार देशभर गठन गरिएका ६१ नगरपालिकामध्ये यो नगरपालिका पनि एक हो। यस नगरपालिकामा हाल १० वटा वडाहरू रहेका छन्, जुन साविकका गाउँ विकास समितिहरू (गा.वि.स.) क्रमसः हाट, महादेवस्थान, न्वादेव, भट्ना, कुवाकोट, भूमिराज, कोटिला, मल्लादेही, तल्लादेही र विजयपुर लाई समायोजन गरी गठन गरिएको हो । भौगोलिक अवस्थिति अनुसार पुचौडी नगरपालिका २९°३२' देखि २९°४१' उत्तरी अक्षांश तथा ८०°३६' देखि ८०°४८' पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ।

नगरपालिकाको GIS नक्सा

नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १९८.५२ वर्ग किलोमिटर रहेको छ भने जनघनत्व प्रतिवर्ग किलोमिटर १९३ जना रहेको छ। नगरपालिकाको पूर्वतर्फ बझाङ जिल्ला, दक्षिणतर्फ बैतडी जिल्लाकै सिगास र सुनर्या गाउँपालिका

रहेका छन्। त्यसैगरी पश्चिमतर्फ दोगडाकेदार गाउँपालिका रहेको छ भने डिलाशैनी गाउँपालिकाले यस नगरपालिकाको पश्चिम तथा उत्तरतर्फको सिमाना छोएको छ। नगरपालिकाको अधिकांश भू-भाग भिरालो प्रकृतिको रहेको छ। तथापि, तल्लो क्षेत्रमा रहेका खोला तथा खोल्साका किनारमा केही समथर जमिन पाइन्छ।

वडा नं.	टोलहरुको नाम
१	कोपिखेत, डाँडाकोट, दाडिमपाटा, गर्सा, कुडी, बुदडा, आफला, बिसाभकुडा, हाँट, खड्खेत, बसन्तपुर, उचाइपात्थर
२	न्वाघर, रोचा, ठटे, भैरु, जमिन्तड, कपलकोट, जर्सु, ल्याटी, सिमचानी, खर्क, मड, बोरीगाँउ, बिस्मला, बन्तौली
३	नाकाली, तोलीगाँउ, जोगउडा,, न्वाला, बाँस, भाडीसैना, कौरैवन
४	सैनबाग, भेरिमोड, सुर्जनल, भट्टना, नुकर, धौलकाडा, खाँड, डुगरी, सिद्धपानी, पन्डोटी
५	काटई, सल्लेरी गाँउ, खोली गाँउ, सल्लकाटई, कुवाकोट, ओसडा टोल, जागेरी गाँउ, दहोतल्ली गाँउ, चनाली गाँउ, असिगाँउ, माजा गाँउ, गल्लेख, दुविचौर, बस्ती गाँउ, पकौँडा, सिन्नेडी, बलोन, ताल, दहताल, मुसिकोट, आतुल्य, डाँनडा गाँउ, डुङ्खाड गाँउ
६	कफलढुङ्गा, मनकाली, नैना, कुयलीगाँउ, त्रिकाली, मुडेली, धारुडी, रुइसैन, गँहुबुय, रसेडा, दुधिलापानी, खडायतगाँउ, रफना, रोल, हुलेगडा, बेउरीगाँउ, चनेपोड
७	भवने, पट्गाँउ, मनबस्ति, ऐराडी, रतोका, कोटिला, ऐरीगाँउ, मुक्तिटोल, बढ्गाँउ, अवस्थी गाँउ
८	कोट, कले, धौनेलि, मल्देउ, लामुनी, घरकट्टे, पिलाडी, कफलान, खेताली, उपरीगाँउ, लाउन, चिमडा, जोशीगाँउ, नेल्टा, नुवाघर, गर्खा, टाकना, नक्तडी, अस्लेत, पेल्टडी, सल्लादेही, चिडेत्, खुमलतडी, डणपुर
९	जगरी गाँउ, देसाली, पोखरी, तेलिखेत, ढुकुरी, बाँस, बसौरा, डाँडाखाली, धारी, बुङ्गा, इरकाली, सङ्गौरा
१०	महरागाँउ, साङ्गडी, गोरगाँउ, साउनेपानी, कुतेगाडा, गल्लेख, बराली गाड, बुरौँसे, विजयपुर, मटे, नैरी, चोमोला

श्रोत: फिल्ड अध्यन, २०८२

खोला नाला र खोल्साका कारण-कतिपय स्थानमा खण्डित भूआकृति समेत देखिन्छ। पहाडी क्षेत्रमा पर्ने यस - नगरपालिकाको अधिकांश भूभाग वन, पाखा तथा खेतीयोग्य जमिनले ढाकिएको भए पनि पछिल्ला वर्षहरूमा ग्रामीण क्षेत्रबाट रोजगारीका लागि वैदेशिक पलायन तथा शहरी क्षेत्रमा बसाइँसराइ बढ्दै जाँदा धेरै पाखोबारी जमिन बाँझो रहँदै गएको छ। भिरालो जमिन र कमजोर भूबनोटका कारण यस नगरपालिकामा बाढी तथा पहिरोको - जोखिम उच्च रहेको देखिन्छ। जिल्ला सदरमुकाम बैतडीबाट करिब १०० किलोमिटर उत्तरतर्फ अवस्थित यस नगरपालिकाले भौगोलिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा राजनीतिक दृष्टिले विशेष पहिचान बोकेको छ। यहाँ

विभिन्न जातजाति, भाषा, धर्म तथा संस्कृतिका समुदायहरूको मिश्रित बसोबास रहेको पाइन्छ, जसले स्थानीय सामाजिक सद्भाव र सांस्कृतिक विविधतालाई झल्काउँछ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार पुचौडी नगरपालिकामा कुल ७,१४५ घरधुरीमा ३८,२८१ जनसंख्या रहेको छ। यसमध्ये पुरुष १८,४३० (१४.४८) (प्रतिशततथा महिला १९,८५१ (प्रतिशत ८६.५१) रहेका छन्। नगरपालिकाको लैङ्गिक अनुपात ९२ रहेको छ।

- क जनसंख्या वृद्धिदर छ। यस नगरपालिकाको वार्षिक प्रतिशत रहेकोले जनसंख्या वृद्धिदर ऋणात्मक २२ . देखिएको छ। वडा नं ५ मा सबैभन्दा बढी ९७६ घरधुरीमा ५,८०७ जनसंख्या रहेको छ भने सबैभन्दा कम घरधुरी वडा नं १ रहेको छ ४४०मा १ ., जहाँ कुल २,१९७ जनसंख्या बसोबास गर्दछ। नगरपालिकाको औसत परिवार संख्या ५ रहेको पाइन्छ। ३६ .

२.२ घरधुरी, जनसंख्या, जातजाति, अपाङ्गता भएको व्यक्ति र लैङ्गिक स्थिति

(क) घरधुरी, जनसंख्या र अपाङ्गता भएको व्यक्तिको विवरण

वडा नं.	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			औसत परिवार संख्या	लैङ्गिक अनुपात	अपाङ्गता भएको व्यक्तिको संख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला			जम्मा	पुरुष	महिला
१	४४०	२,१९७	१,०६७	१,१३०	४.९९	९४.४२	४६	२५	२१
२	५७५	३,०७१	१,४८३	१,५८८	५.३४	९३.३९	६५	३४	३१
३	८०६	४,३६९	२,१००	२,२६९	५.४२	९२.५५	९१	४८	४३
४	६९६	३,८५०	१,८७७	१,९७३	५.५३	९५.१३	८०	४३	३७
५	९७६	५,८०७	२,८३७	२,९७०	५.९५	९५.५२	१२१	६५	५६
६	८७२	४,७०६	२,२९३	२,४१३	५.४०	९५.०३	९९	५३	४६
७	६८२	३,४०२	१,६११	१,७९१	४.९९	८९.९५	७१	३७	३४
८	७३९	३,९१२	१,८६२	२,०५०	५.२९	९०.८३	८३	४३	४०
९	६०८	३,०६१	१,४८९	१,५७२	५.०३	९४.७२	६४	३४	३०
१०	७५१	३,९०६	१,८११	२,०९५	५.२०	८६.४४	८२	४२	४०
जम्मा	७,१४५	३८,२८१	१८,४३०	१९,८५१	५.३६	९२.८४	८०२	४२४	३७८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

(ख) जातजाति अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण

जातजाति	दुवै लिङ्ग (%)	पुरुष (%)	महिला (%)
क्षेत्री	७२.१	७२.२	७१.९

जातजाति	दुवै लिङ्ग (%)	पुरुष (%)	महिला (%)
विश्वकर्मा	१२	१२.१	११.८
ब्राह्मण - पहाड	१०.४	१०	१०.८
ठकुरी	०.६	०.६	०.६
परियार	१.८	१.७	१.८
मिजार	३.१	३.२	३
अन्य	०.१	०.१	०.१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

उमेर समूह अनुसारको जनसंख्या विवरण

उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला
००-०४ वर्ष	३,५०७	१,८६०	१,६४७
०५-०९ वर्ष	४,०५३	२,००४	२,०४९
१०-१४ वर्ष	५,३०९	२,७४२	२,५६७
१५-१९ वर्ष	४,४५६	२,१७१	२,२८५
२०-२४ वर्ष	३,८५९	१,७२४	२,१३५
२५-२९ वर्ष	२,६९०	१,२६९	१,४२१
३०-३४ वर्ष	२,३९७	१,१२३	१,२७४
३५-३९ वर्ष	२,०७०	९४२	१,१२८
४०-४४ वर्ष	१,९२०	८६३	१,०५७
४५-४९ वर्ष	१,६८१	७७५	९०६
५०-५४ वर्ष	१,५३४	७६१	७७३
५५-५९ वर्ष	१,१६५	५९२	५७३
६०-६४ वर्ष	९७६	४७२	५०४
६५-६९ वर्ष	८५२	४३३	४१९
७०-७४ वर्ष	८२३	३४४	४७९
७५-७९ वर्ष	५९६	२०९	३८७
८०-८४ वर्ष	२४३	९०	१५३
८५-८९ वर्ष	८३	३४	४९
९०-९४ वर्ष	५१	१६	३५
९५+ वर्ष	१६	६	१०
जम्मा	३८,२८१	१८,४३०	१९,८५१

(घ) विभिन्न प्रकारको अपाङ्गता भएको जनसंख्या विवरण

नगरपालिकाको जम्मा जनसंख्या ३८,२८१। अपाङ्गता भएको व्यक्तिको जनसंख्या ८०२। अपाङ्गता भएको महिलाको प्रतिशत १.९%। अपाङ्गता भएको पुरुषको प्रतिशत २.३%। (जनसंख्याको श्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)

वर्ग	जम्मा	जम्मा (%)	पुरुष (%)	महिला (%)
शारीरिक	३३०	४१.१	४३.२	३८.८
अल्पदृष्टि	१२३	१५.३	१३.१	१७.९
दृष्टिविहिन	५९	७.४	७.५	७.२
कान नसुन्ने	७४	९.२	८.६	९.९
मनोसामाजिक अपाङ्गता	२१	२.६	२.१	३.२
सुन्न कठिन हुने	५४	६.७	७.०	६.४
कान नसुन्ने र दृष्टिविहिन	१२	१.५	१.४	१.६
मानसिक वा मनोसामाजिक/बोल्न नसक्ने	४७	५.९	६.३	५.३
बौद्धिक अपाङ्गता	८	१	०.७	१.३
हेमोफिलिया	७	०.९	१.२	०.५
अटिजम	८	१	०.९	१.०७
बहुअपाङ्गता	५९	७.४	७.९	६.७
अपाङ्गता भएको जनसंख्या	८०२	२.१	२.३	१.९

२.३ भू-उपयोगको अवस्था

यस पुर्चौडी नगरपालिकामा सन् २०१० र सन् २०१९ को भू-उपयोग तथा भू-आवरण (LULC) को अवस्थालाई तलको तालिकामा तुलनात्मक रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। उपलब्ध तथ्याङ्क अनुसार सन् २०१० मा वन क्षेत्र (१०९.७०२८ वर्ग कि.मि.) सबैभन्दा बढी रहेको देखिन्छ, त्यसपछि कृषि भूमि (७३.५८०४ वर्ग कि.मि.), घाँसे मैदान (८.९९९१ वर्ग कि.मि.) र अन्य भूमि (५.६४९३ वर्ग कि.मि.) रहेका छन्। त्यसैगरी नदी क्षेत्र (०.२७९ वर्ग कि.मि.), नदी किनार (०.२१६ वर्ग कि.मि.) र आवासीय क्षेत्र (०.०९ वर्ग कि.मि.) न्यून मात्रामा रहेका छन्। सन् २०१९ मा हेर्दा वन क्षेत्र घटेर १०५.४००८ वर्ग कि.मि. पुगेको छ भने कृषि भूमि बढेर ७८.३८५५ वर्ग कि.मि. पुगेको देखिन्छ। त्यस्तै, आवासीय क्षेत्र ०.१८ वर्ग कि.मि. मा वृद्धि भएको छ भने नदी किनार क्षेत्र पनि ०.२७ वर्ग कि.मि. पुगेको छ। घाँसे मैदान (८.४३४८ वर्ग कि.मि.) र अन्य भूमि (५.६३४ वर्ग कि.मि.) मा सामान्य कमी देखिन्छ। नदी क्षेत्र (०.२१६ वर्ग कि.मि.) भने घटेको छ। समग्रमा, एक दशकमा वन क्षेत्र घट्ने र कृषि तथा

आवासीय क्षेत्र बढ्ने प्रवृत्ति स्पष्ट देखिन्छ, जसले भू-उपयोग परिवर्तनको दबाव र मानवीय क्रियाकलापको प्रभावलाई संकेत गर्दछ ।

भू-उपयोग परिवर्तन						
भू-उपयोग	सन् २०१० को अवस्था			सन् २०१९ को अवस्था		
	(पिक्सेल)	(हेक्टर)	(वर्ग कि.मि.)	(पिक्सेल)	(हेक्टर)	(वर्ग कि.मि.)
यो नदी क्षेत्र	३१०	२००	०.२७९	२४०	२१.६	०.२१६
वन क्षेत्र	१२१८९२	१०९७०.२८	१०९.७०२८	११७११२	१०५४०.०८	१०५.४००८
नदी किनार	२४०	२१.६	०.२१६	३००	२७	०.२७
आवासीय क्षेत्र	१००	९	०.०९	२००	१८	०.१८
कृषि भूमि	८१७५६	७३५८.०४	७३.५८०४	८७०९५	७८३८.५५	७८.३८५५
घाँसे मैदान	९९९९	८९९.९१	८.९९९१	९३७२	८४३.४८	८.४३४८
अन्य	६२७७	५६४.९३	५.६४९३	६२६०	५६३.४	५.६३४
जम्मा		२००२३.७६	१९८.५२		१९८५२.११	१९८.५२

स्रोत: ICIMOD, National Land Cover Monitoring System (NLCMS)

२.४ सार्वजनिक उपयोगिताका पूर्वाधारहरू

यस पुचौडी नगरपालिकामा शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चार, सुरक्षा, यातायात, बैंक तथा वित्तीय संस्था, पुल, धार्मिक स्थल, कार्यालय, व्यवसाय लगायतका विभिन्न उपयोगिताका पूर्वाधारहरू रहेका छन्। ती पूर्वाधारहरूमा केही संरचनाहरू सुरक्षित र केही संरचनाहरू जोखिममा पनि रहेका छन्।

खण्ड ३. प्रकोप, संकटासन्नता, क्षमता र जोखिम विश्लेषण

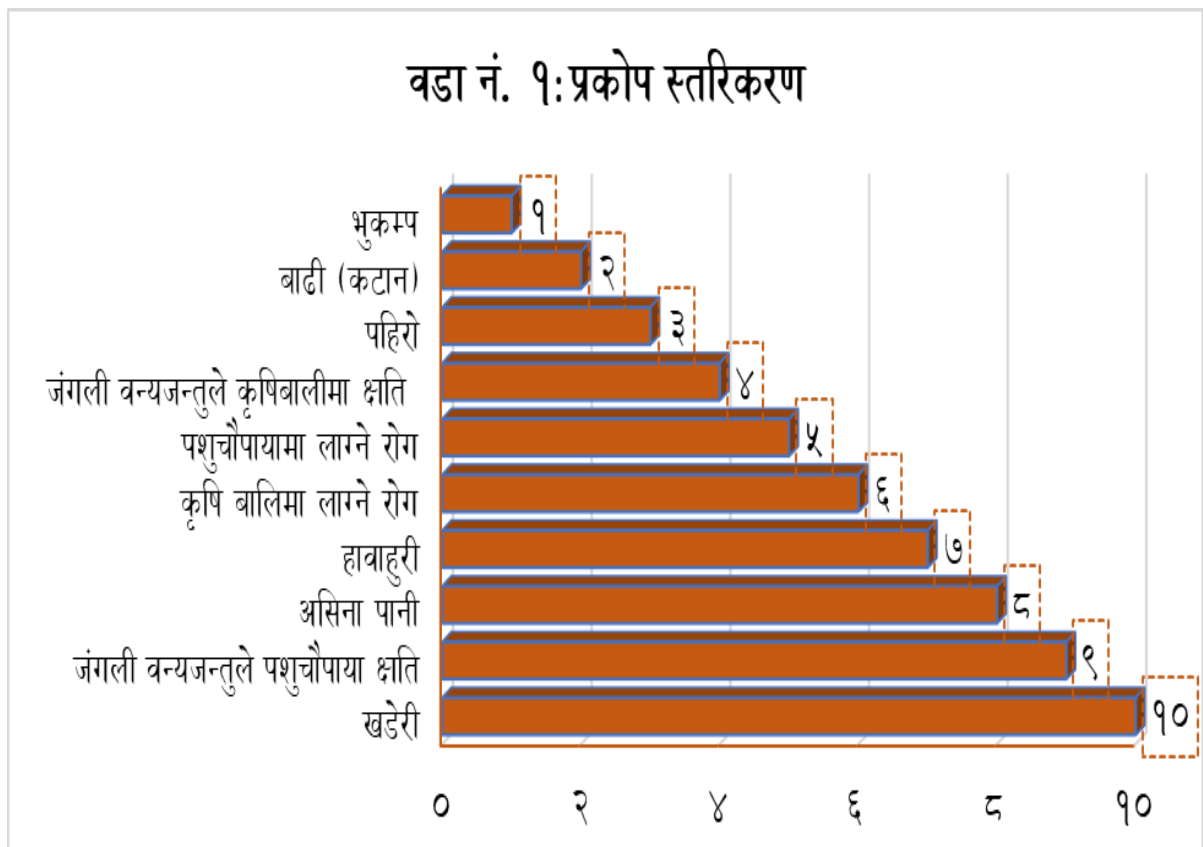
३.१ प्रकोप पहिचान र स्तरीकरण

यस नगरपालिकाको वडा तहमा भएको छलफलबाट ती वडाहरूमा विगत देखि वर्तमान सम्म क्षति पुर्याईरहेका र हाल जोखिम सिर्जना गरिरहेका प्रकोपहरू पहिचान गरि हरेक वडाको प्रकोप स्तरीकरण गरिएको छ। तलको तालिकामा हरेक वडाको प्रकोपको स्तर क्रमश पहिलो, दोस्रो, तेस्रो, गरि उल्लेख गरिएको छ। भूकम्प नेपाल भरिकै पहिलो स्तरको प्रकोप रहेकोले स्वःत बुझिने छ। वडागत प्रकोप स्तरीकरण बारचित्रमार्फत अनुसूची ४ मा प्रस्तुत गरिएको छन्।

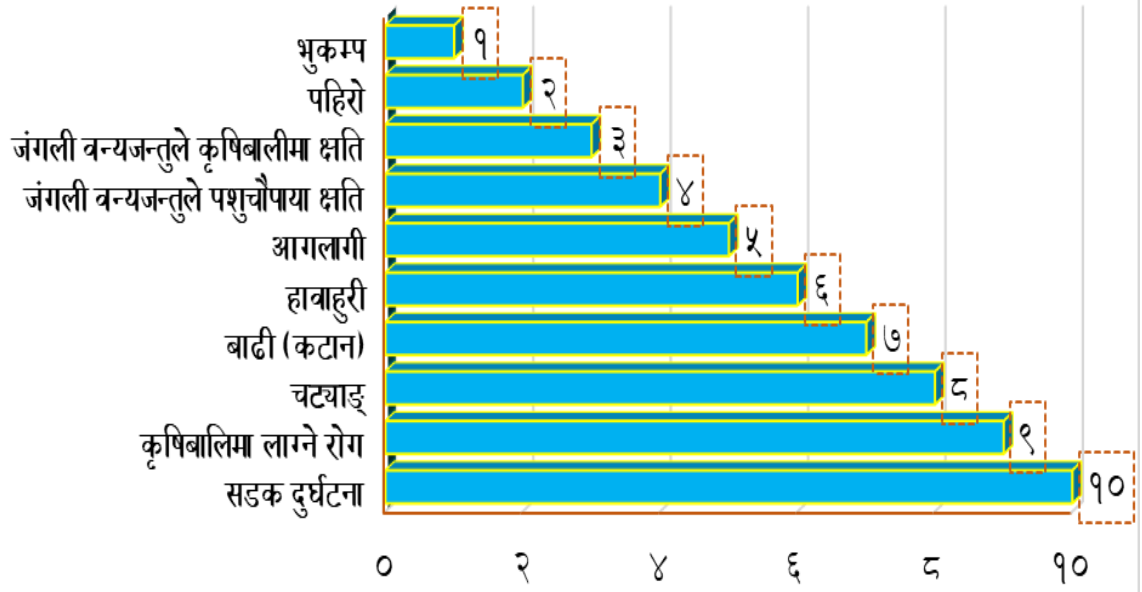
वडा नं.	पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो	पाँचौ	छैठो	सातौँ	आठौँ	नवौँ	दसौँ	एघारौँ
१	बाढी/कटान	पहिर्रो	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	पशुचौपायामा रोग	कृषिबालिमा रोग	हावाहुरी	असिना पानी	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण	खडेरी	चट्याड	सडक दुर्घटना
२	पहिर्रो	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण	आगलागी	हावाहुरी	बाढी-कटान	चट्याड	कृषिबालिमा रोग	सडक दुर्घटना	खडेरी	असिना पानी
३	पहिर्रो	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण	असिना पानी	पशुचौपायामा रोग	कृषिबालिमा रोग	हावाहुरी	चट्याड	खडेरी	बाढी	आगलागी
४	पहिर्रो	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	खडेरी	पशुचौपायामा रोग	कृषिबालिमा रोग	बाढी/कटान	असिना पानी	चट्याड	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण		
५	कृषिबालिमा रोग	खडेरी	पहिर्रो	असिना पानी	बाढी	हावाहुरी	चट्याड	आगलागी	सडक दुर्घटना	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	
६	पहिर्रो	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	बाढी-कटान	सडक दुर्घटना	कृषिबालिमा रोग	असिना पानी	चट्याड	हावाहुरी	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण	खडेरी	आगलागी
७	पहिर्रो	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	हावाहुरी	असिना पानी	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण	सडक दुर्घटना	विद्युतिय करेन्ट	बाढी	चट्याड	खडेरी	कृषिबालिमा रोग

वडा नं.	पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो	पाँचौ	छैठो	सातौ	आठौ	नवौ	दसौ	एघारौ
८	पहिरा	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	बाढी-कटान	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण	खडेरी	असिना पानी	कृषिबालिमा रोग	पशुचौपायामा रोग	चट्याङ्	हावाहुरी	अगलागी
९	पहिरा	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	बाढी-कटान	पशुचौपायामा रोग	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण	हावाहुरी	कृषिबालिमा रोग	खडेरी	असिना पानी	चट्याङ	सडक दुर्घटना
१०	वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	पहिरा	बाढी-कटान	वन्यजन्तुको पशुचौपायामा आक्रमण	असिना पानी	कृषिबालिमा रोग	हावाहुरी	चट्याङ्	अगलागी	सडक दुर्घटना	

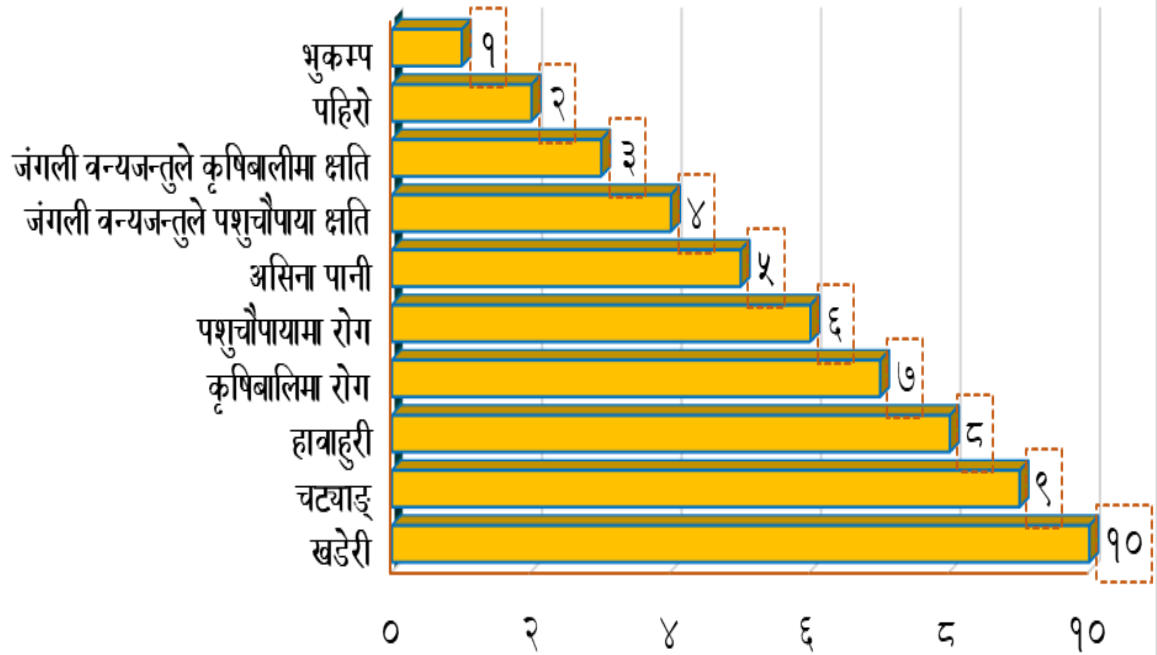
वार्ड अनुसार वडागत प्रकोप स्तरिकरण बारचित्रहरूमा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

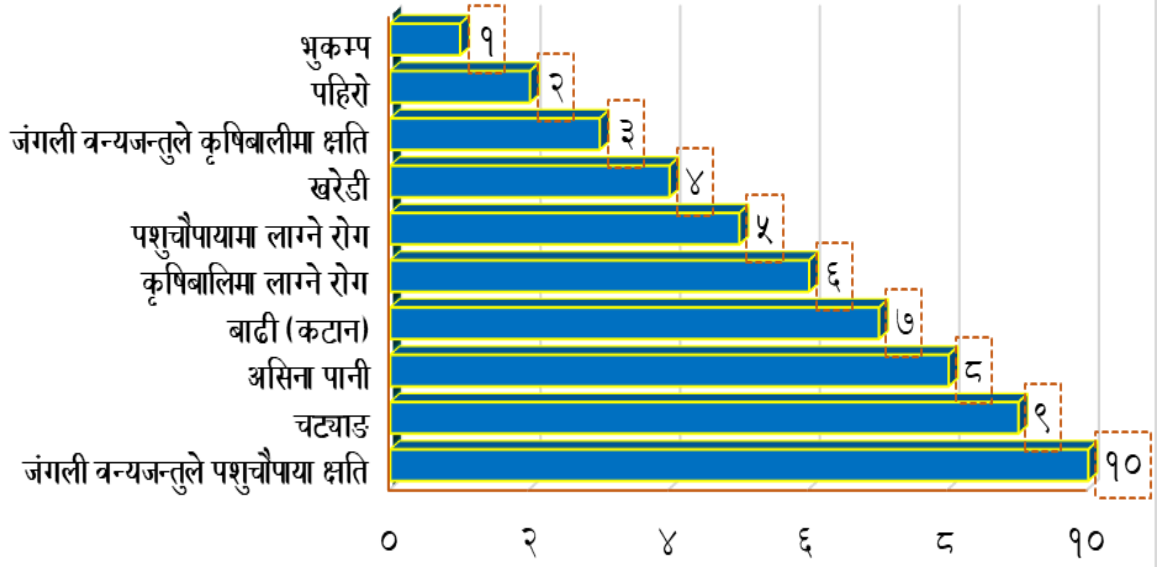
વડા નં. ૨: પ્રકોપ સ્તરિકરણ

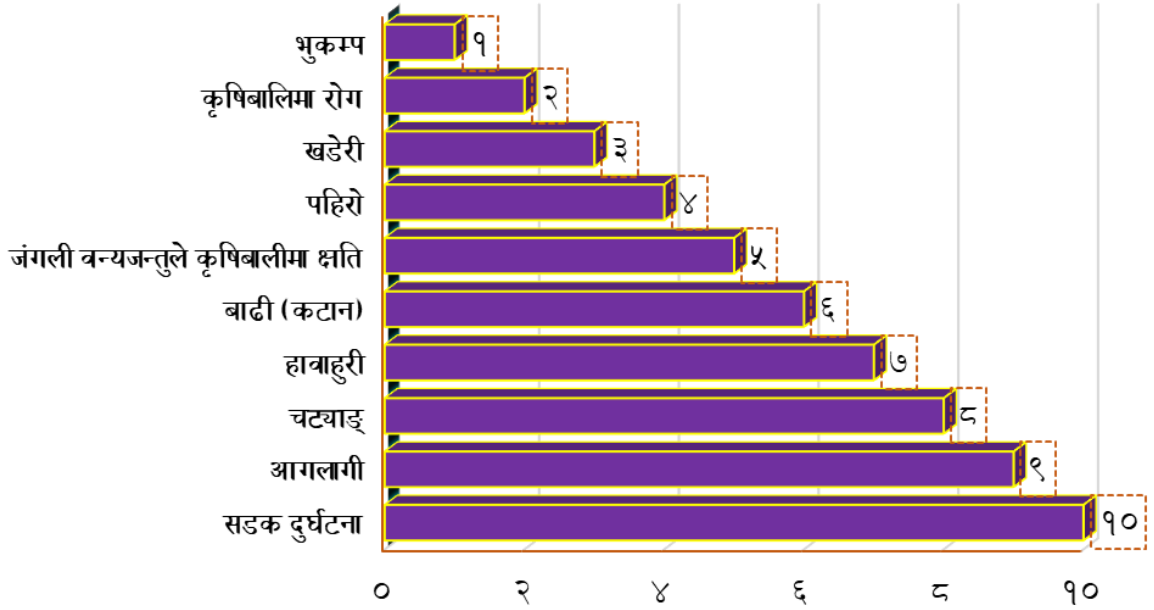
વડા નં. ૩: પ્રકોપ સ્તરિકરણ

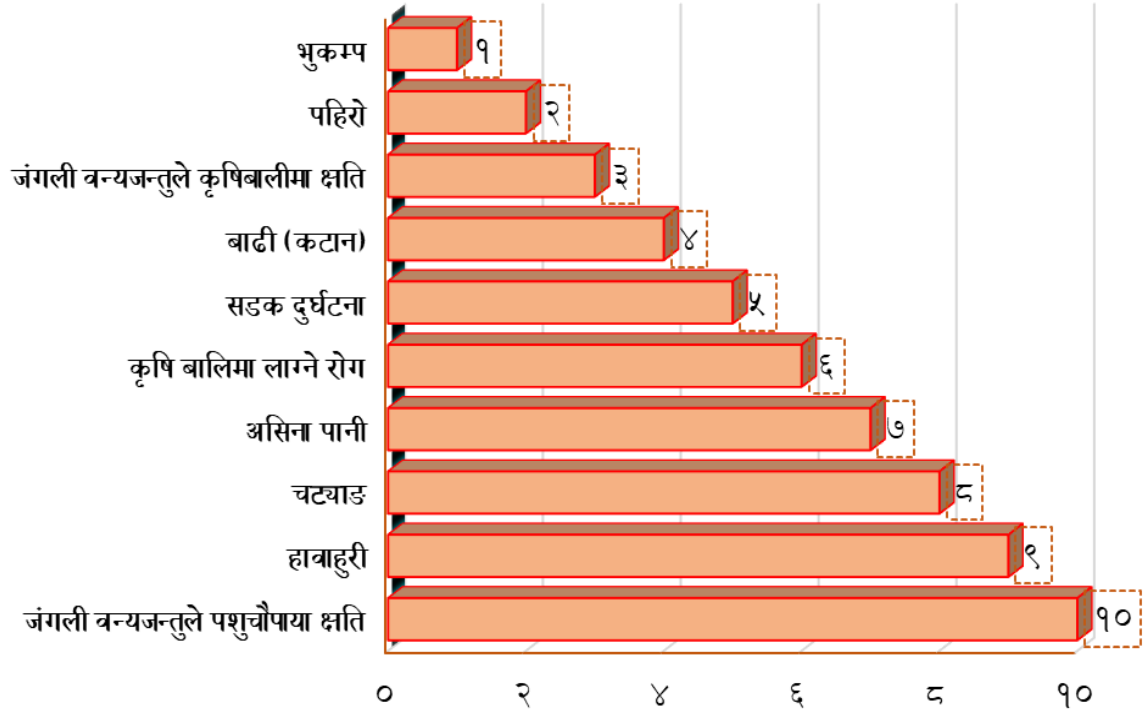
વડા નં. ૪: પ્રકોપ સ્તરિકરણ

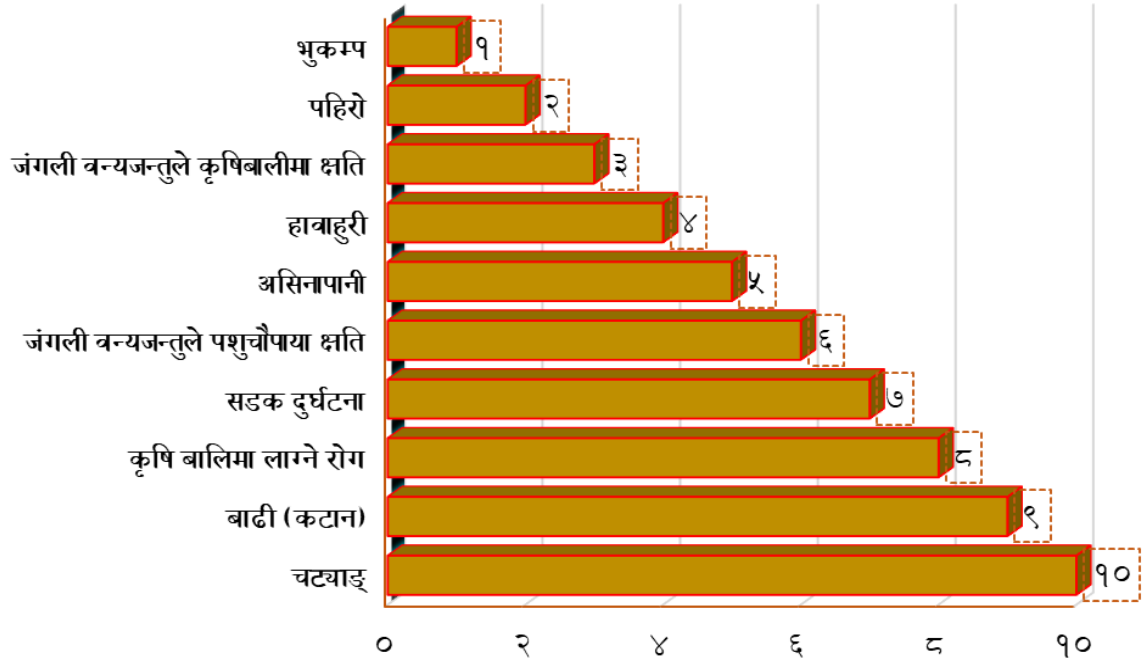
વડા નં. ૫: પ્રકોપ સ્તરિકરણ

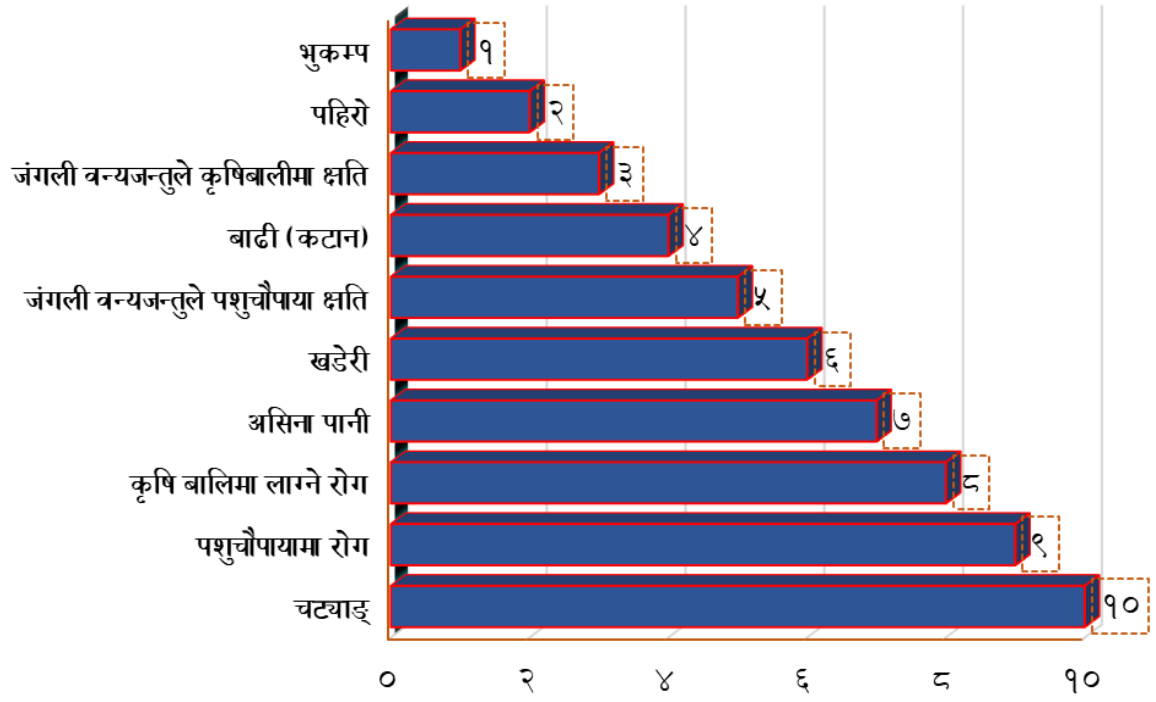
वडा नं. ६: प्रकोप स्तरिकरण

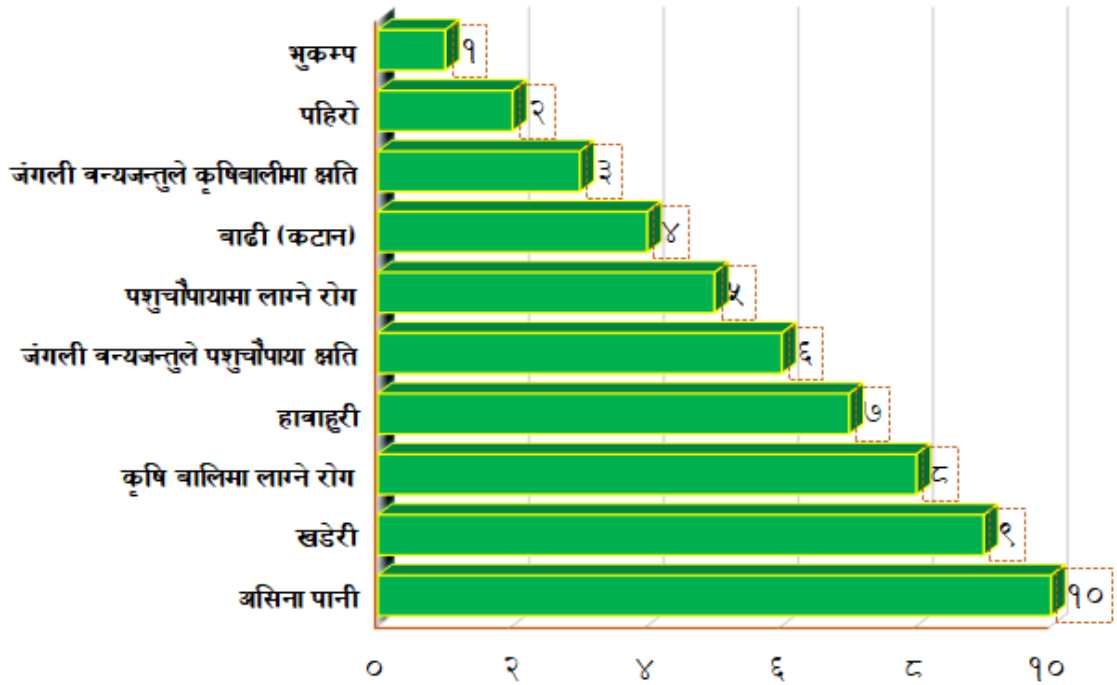
वडा नं. ७: प्रकोप स्तरिकरण

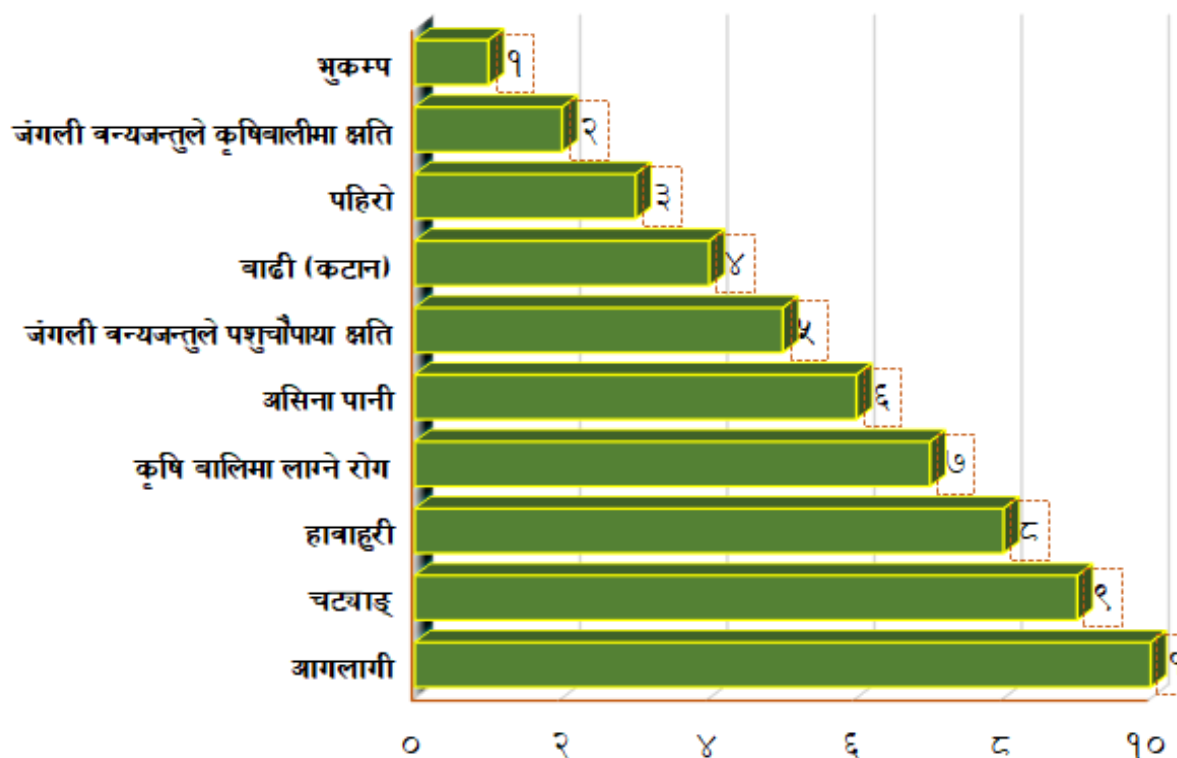
वडा नं. ८: प्रकोप स्तरिकरण

वडा नं. ९: प्रकोप स्तरिकरण

बडा नं. १०: प्रकोप स्तरिकरण

३.२ विपद्जन्य घटना र क्षति

विगत ३० वर्ष देखि विभिन्न प्रकोपहरूले यस पुर्चौडी नगरपालिकामा पुर्याएको हानी तथा नोक्सानीहरू संश्लेषण गरि तलको तालिमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्रकोप	घटना संख्या	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति
पहिरो	९९+	११४ घरमा क्षति	बिद्वालयको जमिन भासिएको	दर्जनौ पशुचौपायाहरूको मृत्यु तथा घाइते	१	दर्जनौ रोपनी खेतियोग्य जमिनमा क्षति
बाढी/कटान	२५+					
वन्यजन्तुले वालीमा क्षति	नयमित रुपमा हरेक वर्ष			सयौ रोपनीको वालिनालीको क्षति		

प्रकोप	घटना संख्या	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति
वन्यजन्तुको आक्रमण	१८+					
असिना पानी	प्रायः हरेक वर्ष (चैत्र-बैसाख)			सयौ रोपनीको वालिनालीको क्षति		
कृषिबालिमा रोग	पछिल्लो ५/६ वर्ष देखी			सयौ रोपनीको वालिनालीको क्षति		
सडक दुर्घटना	४+			१ जिप/१ बस १ ट्रक पुर्णरूपमा क्षति	१६ मृत्यु, ४४ घाइते	
पशुचौपायामा रोग	-			दर्जनौ गाई-बस्तुभाउहरुको मृत्यु तथा घाइते		
चट्याड	१४+	५ घरमा क्षति, बिधुतिय उपकरणहरु		दर्जनौ गाई-बस्तुभाउहरुको मृत्यु	३ मृत्यु, ८ घाइते	
आगलागी	३+	२ घर		२ भैसी	१ मृत्यु	
हावाहुरी	९+ (हरेक वर्ष समान्य हावाहुरी)		२ बिद्वालय भवनका छानाहरु उडेको, केही भवनहरुमा आंसिक क्षति			

३.३ संकटासन्नताको स्थिति

यस पुर्चौडी नगरपालिकामा पहिचान भएका प्रकोपहरुमा आधारित रहि उक्त प्रकोपले गर्न सक्ने हानी तथा नोक्सानीलाई मध्यनजर गर्दै हरेक वडाको संकटासन्न अवस्थामा रहेका स्थानहरु तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ। संकटासन्न अवस्थामा रहेका स्थानहरुमा कुनै पनि समयमा ती प्रकोपहरुले हानी तथा नोक्सानी गर्न सक्छ भन्ने संकेत गरिएको हो।

प्रकोप	वडा नं.	संकटासन्न अवस्थामा रहेका स्थानहरू (टोल ,बस्ती ,गाउँ)
बाढी	१	लोलीगाड, बाँगागाड, जमाडीगाड लगायतका नदीहरू तथा अन्य खहेरेहरूको बाढीले यस वडाका कोपिखेत, डाँडाकोट, दाडिमपाटा, गर्सा, कुडी, बुदडा, आफला, बिसाभकुडा, हाँट, खड्खेत, बसन्तपुर, उचाइपात्थर टोलहरू लाई प्रभावित गर्न सक्नेछ।
	२	रोचा खोला, न्वाघर खोला, खुलगाड, विस्मला, घट्टेखोला, वस्खेत खोला जस्ता खोलाहरूको बाढी/कटानले बर्षायाममा न्वाघर, रोचा, ठटे, भैरु, जमिन्तड, कपलकोट, जर्सु, ल्याटी, सिमचानी, खर्क, मड, बोरीगाँउ, बिस्मला, बन्तोली लगायत ठाउँहरूलाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
	३	लोलीगाड, नौलीगाड, पातली खोला, निनेनी गाड, घट्टे गाड, बगले खोला को भल-बाढीले नाकाली, तोलीगाँउ, जोगडा, न्वाला, बाँस, भाडीसैना, कौरैवन लगायतको बस्तीहरू लाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
	४	बाँगागाड, खुतुडीगाड, ढकने गाड, गौरी खोला, खन्डी खोला, भट्टी खोलाहरूले सैनबाग, भेरिमोड, सुर्जानल, भट्टना, नुक्र, धौलकाडा, खाँड, डुगरी, सिद्धपानी, पन्डोटी बस्तिहरूलाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
	५	बाँगागाड, ठुलीगाड, सल्य खोला, धारखोला लगायतको खोलाहरूको बाढीले काटई, सल्लेरी गाँउ, खोली गाँउ, सल्लकाटई, कुवाकोट, ओसडा टोल, जागेरी गाँउ लगायत ठाउँहरूलाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
	६	त्रिकाली गाड, बेउरी गाड, धारुडी गाड, नैनी गाड, छड्देउ खोलाको बाढीले कफलढुङ्गा, मनकाली, नैना, कुयलीगाँउ, त्रिकाली, मुडेली, धारुडी, रुइसैन, गँहुबुय, रसेडा, दुधिलापानी, खडायतगाँउ, रफना, रोल, हुलेगडा, बेउरीगाँउ, चनेपोड लगायतको ठाउँहरू लाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
	७	कोटिला खोला, जमारी गाड, गुदिगाड, लगायतका नालाहरूले भवने, पट्गाँउ, मनबस्ति, ऐराडी, रतोका, कोटिला, ऐरीगाँउ, मुक्तिटोल, बढ्गाँउ, अवस्थी गाँउ लाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
	८	लामुनी गाड, कमेरीपानी, जमाडी गाडको बाढीले मल्देउ, लामुनी, घरकट्टे, पिलाडी, कफ्लान, खेताली, उपरीगाँउ, लाउन, चिमडा लगायतटोल लाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
	९	जमाडी खोला, घट्टे खोला, मौभेरी खोलाको बाढीले जगरी गाँउ, देसाली, पोखरी, तेलिखेत, लगायतका खोलाकिनारको बस्ती/टोल लाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
	१०	बरालगाड खोला, मोटे खोला, चमौला खोला, भड्गाण खोला, रिखुडी

प्रकोप	वडा नं.	संकटासन्न अवस्थामा रहेका स्थानहरू (टोल ,बस्ती ,गाउँ)
		खोला, गुरागाँउ खोलाहरूले महरागाँउ, साङ्गडी, गोरगाँउ, साउनेपानी, कुतेगाडा, गल्लेख, बराली गाड, बुरौँसे, विजयपुर, मटे, नैरी, चोमोला टोलहरू लगायतको बस्ती लाई प्रभावित गर्न सक्नेछन्।
हावाहुरी, आगलागी	१-१०	सबै वडाहरू
वन्यजन्तु आक्रमण	१-१०	बदेल र बादरसबै वडाहरूमा, वडा नं. ६को रफना र मुडेली टोलमा कहिलेकाहि बाघले पनि आक्रमण गरेको
सडक दुर्घटना	१-१०	सडक सञ्जालले छोएका टोलहरूमा जोखिम
कृषिमा रोग	१-१०	वडा भरि सबै वडाहरू
असिनापानी	१-१०	वडा भरि सबै वडाहरू
पहिरो	१-१०	नगरपालिकाका सबै वडाहरूको सबैजसो टोलहरू पहिरोको जोखिमबाट सम्बेदनशिल

३.४ प्रकोप पात्रो, मौसमी पात्रो र बाली पात्रो

प्रकोप, मौसमी तथा बाली पात्रो जस्ता समय-आधारित विश्लेषणात्मक उपकरणहरू पुर्चौडी नगरपालिका को समग्र जोखिम मूल्याङ्कन र समयमै सचेतना तथा पूर्वतयारी योजना निर्माण गर्न अपरिहार्य छ । पुर्चौडी नगरपालिकामा वर्षको फरक-फरक समयमा विविध प्रकारका प्रकोपहरू देखिन्छन् भने कृषिमा प्रयोग गरिने बालीहरूको उत्पादन चक्र पनि मौसमी आधारमा फरक हुन्छ । यसै कारण, यो खण्डमा प्रकोप, मौसम र बालीसँग सम्बन्धित महत्वपूर्ण समयगत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । भिन्न भिन्न प्रकोपहरू फरक समयमा देखापर्ने र फरक फरक महिनाहरूमा लगाईने अन्नबालीहरू पनि फरक फरक हुने भएकोले महिना अनुसार देखापर्ने प्रकोपहरू र बालीहरू लगाईने महिनालाई तलका तालिकाहरूमा समावेश गरिएको छ। त्यसैगरी, जाडो हुने, गर्मी हुने, हिउँदे वर्षा हुने र मनसुनी वर्षा हुने महिनाहरू समेत पात्रोको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

पात्रोहरूमा छलफलका क्रममा विगत ३० वर्ष देखी हालसम्म ठुलो परिवर्तन नदेखिएपनि सहभागीहरूको अनुभव तथा विश्लेषणका आधारमा निम्न परिवर्तन अनुभव गर्न सकिन्छ।

- गर्मीको समय पहिला भन्दा वृद्धि भइरहेको र एक्कासी गर्मी बढ्ने गरेको छ ।
- मनसुनी वर्षा र हिउँदे वर्षा हुने समयमा पनि परिवर्तन आएको छलफलबाट निष्कर्ष निस्केको थियो ।
- वर्षा हुने समय पनि पहिलाको तुलनामा कहिले बढी र कहिले कम हुने गरेको ।

- मुख्य जलवायु उत्पन्न प्रकोपहरू खडेरी, पहिरो र असिना, हिमपात पर्ने समयमा परिवर्तन देखिएको छ ।
- साथै अन्य प्रकोपहरू पनि पहिलेभन्दा बढी र दोहोरिएको देखिन्छ ।
- खडेरी पनि पहिलेको तुलनामा धेरै बढी समय हुने गरेको छ ।
- चट्याङ्ग अहिले जुनसुकै बेलामा पर्ने र नोक्सान बढी गरेको छ ।
- जाडो हुने समयमा ठुलो परिवर्तन नरहे तापनि जाडोपनको मात्रा घटेको महसुस गरिएको छ ।
- त्यसै गरी हावाहुरी हुने समयमा पनि वृद्धि भएको पाइन्छ ।
- खडेरीले तथा हावाहुरीले गर्दा आगलागीको प्रकोपलाई बढावा दिएको देखिन्छ ।
- बाली लगाउने समय परम्परागत रूपमै चलिँदै आए पनि हाल यसको पाक्ने समय तथा लगाउने समयमा निरन्तरता रहेको पाइँदैन ।

(क) प्रकोप पात्रो (३० वर्ष पहिले र पछिको समय)

प्रकोप	समय	वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
बाढी कटान	पहिले												
	अहिले												
खडेरी	पहिले												
	अहिले												
हुरीवतास	पहिले												
	अहिले												
पहिरो	पहिले												
	अहिले												
आगलागी	पहिले												
	अहिले												
सडक दुर्घटना	पहिले												
	अहिले												
पश्चिम	पहिले												

प्रकोप	समय	वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
	अहिले												
जंगली जनावर (बाली)	पहिले												
	अहिले												
जंगली जनावर (पशुचौपाया)	पहिले												
	अहिले												
चट्याङ	पहिले												
	अहिले												
असिना	पहिले												
	अहिले												
कृषिमा रोग	पहिले												
	अहिले												

(ख) मौसमी पात्रो (३० वर्ष पहिले र पछिको समय)

विवरण	समय	वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
मनसुन वर्षा	पहिले												
	अहिले												
हिउँदो वर्षा	पहिले												
	अहिले												
गर्मी	पहिले												
	अहिले												
जाडो	पहिले												
	अहिले												
तुषारो	पहिले												
	अहिले												

(ग) बाली पात्रो (३० वर्ष पहिले र पछिको समय)

विवरण	समय	वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
धानको	पहिले												
वीउ	अहिले												
राख्ने													
धान	पहिले												
रोप्ने	अहिले												
धान	पहिले												
काट्ने	अहिले												
गहुँ छर्ने	पहिले												
	अहिले												
गहुँ	पहिले												
काट्ने	अहिले												
मकै	पहिले												
रोप्ने	अहिले												
मकै	पहिले												
पाक्ने	अहिले												

३.५ प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण

नगरका वडाहरूमा विपद् वाट हुने क्षतिको कारण र प्रभावको विश्लेषण गर्नका लागि वृक्ष विश्लेषण विधि प्रयोग गरी कारण, असर तथा सम्भावित समाधानका उपायहरू पहिचान गरिएका थिए। यस क्रममा गरिएको छलफलबाट नगरपालिकामा हुने बहुप्रकोपहरू विपद् परिणत हुनुका प्रमुख कारणहरूमा समुदायमा ज्ञानको अभाव, स्रोतसाधनको कमी, भू-वनावट तथा जलवायु सम्बन्धी कारकहरू रहेका पाइयो। यी कारणहरूले जनधनको क्षति तथा प्राकृतिक स्रोतहरूको नोक्सानी भइरहेको र भविष्यमा अझ बढ्न सक्ने सम्भावना रहेको देखिन्छ। समुदायसँग ११ प्रकारका प्रकोपका विषयमा गरिएको छलफलका आधारमा विपद् वाट हुने क्षतिको कारण, यसको प्रभाव र सम्भावित समाधानका उपायहरू निम्नानुसार विश्लेषण गरिएको छ।

क्र.स.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
१	भूकम्प वाट हुने	कमजोर घर संरचना तथा प्रतिकूल	धनजनको क्षति हुनु	भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण गर्ने

क्र.स.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
	क्षति	भौगोलिक बनावट ● भूकम्प प्रतिरोधी भवनको अभाव ● भूकम्पसम्बन्धी जनचेतनाको कमी ● घर निर्माण गर्दा नक्सा पास तथा भवन संहिताको पालना नगर्नु ● दक्ष मिस्त्रीको अभाव ● पूर्वतयारीका उपायहरू अवलम्बन नगर्नु ● कमसल निर्माण सामग्रीको प्रयोग ● ठूलो र भव्य घर बनाउने प्रतिस्पर्धा	● पहिरोको जोखिम बढ्नु तथा पहिरो जानु ● फोहोर व्यवस्थापनको कमीका कारण महामारी फैलिन सक्ने अवस्था ● बसाइँसराइ गर्न बाध्य हुनु ● गरिबी थप बढ्नु ● महत्वपूर्ण कागजातहरू हराउनु वा पुरिनु ● विकासका संरचना तथा कार्यहरू क्षतिग्रस्त वा अवरुद्ध हुनु	● कमजोर भवन तथा संरचनाहरूको प्रवलीकरण गर्ने ● कमजोर विद्यालय भवनहरूको सुदृढीकरण गर्ने ● घर निर्माण गर्दा नक्सापास तथा भवन संहिताको पूर्ण पालना गर्ने ● दक्ष मिस्त्रीमार्फत गुणस्तरीय घर निर्माण गर्ने ● भूकम्पबाट बच्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ● भिरालो तथा जोखिमयुक्त जमिनमा घर निर्माण नगर्ने ● सार्वजनिक संरचनाहरूलाई भूकम्प प्रतिरोधी बनाउने ● भूकम्पसम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ● खुला तथा सुरक्षित स्थानहरूको पहिचान तथा प्रचार-प्रसार गर्ने ● अत्यधिक अग्ला तथा असुरक्षित घर निर्माण नगर्ने
२	पहिरो वाट हुने क्षति	● अव्यवस्थित बसोबास ● प्रतिकूल भौगोलिक बनावट ● वन तथा जंगलको विनाश ● जथाभावी सडक निर्माण	● घर भत्किनु ● खेतीयोग्य जमिन बग्नु वा पुरिनु ● सिँचाइ प्रणालीमा अव्यवस्था आउनु ● यातायात सेवा अवरुद्ध हुनु ● विद्युत सेवा प्रभावित हुनु	● वृक्षारोपण गर्ने ● पहिरो जोखिम क्षेत्रमा तटबन्ध तथा ग्याबियन संरचना निर्माण गर्ने ● मापदण्डअनुसार मात्र सडक निर्माण गर्ने ● भिरालो तथा जोखिमयुक्त स्थानमा घर निर्माण नगर्ने

क्र.स.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
		● सडक मापदण्ड पूरा नगर्नु ● सडक निर्माणमा बायोइन्जिनियरिङ प्रविधिको प्रयोग नहुनु ● भिरालो तथा जोखिमयुक्त जमिन ● सडक निर्माणमा जथाभावी मेसिनको प्रयोग ● जनचेतनाको कमी ● सडक निर्माण गर्दा उचित नाला/ड्रेनेज प्रणालीको अभाव	● भौतिक संरचनाहरूमा क्षति पुग्नु ● मानिसहरू विस्थापित हुनु ● पशुचौपायामा क्षति हुनु ● आयआर्जनमा गिरावट आउनु ● मानव जीवनमा जोखिम बढ्नु ● खानेपानी प्रणालीमा अवरोध आउनु ● बाली नष्ट हुनु ● बसाइँसराइ बढ्नु ● सार्वजनिक स्थलहरूमा क्षति पुग्नु ● बालबालिकाको शिक्षा प्रभावित हुनु ● पानीका मुहानमा परिवर्तन आउनु	● भिरालो जमिनमा फलफूल तथा माटो समात्ने खेती प्रणाली अपनाउने ● पानी तथा भलको उचित व्यवस्थापन गर्ने (जथाभावी नछोड्ने) ● बायो-इन्जिनियरिङ प्रविधिको प्रयोग गर्ने ● जनचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने ● वन विनाश नियन्त्रण गर्ने ● आवश्यक स्थानमा मात्र मेसिनको प्रयोग गर्ने ● ढल निकास तथा कुलो/ड्रेनेजको उचित व्यवस्था गर्ने ● अनियन्त्रित तथा जथाभावी सडक निर्माण नगर्ने ● सडक निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा नालाको व्यवस्था गर्ने
३	वन्यजन्तु वाट हुने मानविय तथा वालिहरूको क्षति	● बाँदरको संख्या बढ्नु ● वन तथा जंगलको विनाश हुनु ● वन्यजन्तुलाई प्राकृतिक आहारको कमी हुनु ● बाँदर भगाउँने परम्परागत सीप हराउँदै जानु ● स्थानीय जारे	● फलफूल तथा बालीमा क्षति हुनु ● बालबालिकामा डर त्रास उत्पन्न हुनु ● मानिसमाथि आक्रमण हुनु ● अन्नबाली नष्ट हुनु ● खेत बाझो रहनु ● घरका छाना तथा संरचनामा क्षति पुग्नु ● रोग तथा स्वास्थ्य समस्या	● भोटे तथा जारे कुकुर पाल्ने ● ठूलो ध्वनी निकाल्ने संयन्त्र प्रयोग गर्ने ● डराउने (पुतला/स्केयरक्रो) राख्ने ● वन विनाश रोक्ने तथा संरक्षण गर्ने ● चौकीदारको व्यवस्था गर्ने ● वन क्षेत्रको घेरबार (फेन्सिङ) गर्ने

क्र.स.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
		कुकुरको संख्या घट्नु वा नपाल्नु ● जथाभावी तथा अनियन्त्रित बसोबास ● वनमारा (झाडी) को अत्यधिक वृद्धि हुनु ● वन्यजन्तुको बासस्थान अतिक्रमण हुनु ● वन्यजन्तु भगाउँने पुराना उपायहरू प्रयोग नगर्नु ● जलवायु परिवर्तनका कारण आहार र बासस्थानमा परिवर्तन हुनु ● मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनको अभाव हुनु ● बाली तथा फलफूलप्रति आकर्षण बढ्नु ● वन क्षेत्रको खण्डीकरण हुनु ● संरक्षण तथा निगरानी कमजोर हुनु ● प्राकृतिक शिकारी जनावरहरूको कमी हुनु	फैलिन सक्नु ● आयआर्जनमा कमी आउनु ● चौपाया तथा पशुधनमाथि आक्रमण हुनु	● वनमारा हटाउने अभियान सञ्चालन गर्ने ● बाली परिवर्तन तथा प्रतिरोधी खेती प्रणाली अपनाउने ● वन्यजन्तु प्रवेश रोक्न ट्रेंच/खाल्डो बनाउने ● समुदायआधारित वन्यजन्तु निगरानी समूह गठन गर्ने ● वैकल्पिक आहार तथा फलफूल जंगलमै उपलब्ध गराउने प्रयास गर्ने ● स्थानीय तहसँग समन्वय गरी नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

क्र.स.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
४	वाढी वाट हुने क्षति	● नदी खोला किनार नजिक घर तथा बस्ती निर्माण गर्नु ● जोखिमयुक्त क्षेत्रमा तटबन्धको अभाव हुनु ● नदी/खोलाबाट जथाभावी पदार्थ (ढुंगा, गिटी, बालुवा) उत्खनन हुनु ● नदी/खोला छेउमा अव्यवस्थित बसोबास हुनु ● ढल निकास प्रणालीको अभाव हुनु ● बाढीसम्बन्धी जनचेतनाको कमी हुनु	● मानिस तथा पशुचौपायाको मृत्यु हुनु ● खेतीयोग्य जमिन कटान हुनु ● घर तथा अन्य भौतिक संरचनामा क्षति पुग्नु ● बालबालिकाको पढाइ प्रभावित हुनु ● खानेपानीको अभाव हुनु ● गरिबी बढ्नु ● बसाइँसराइ हुनु ● विस्थापन हुनु	● नदी/खोला नियन्त्रण गर्ने ● नदी/खोला जथाभावी उत्खनन नगर्ने ● नदी/खोला नजिक घर निर्माण नगर्ने ● खोला किनारमा वृक्षारोपण गर्ने ● खोलामा ग्यावियन लगाई तटबन्ध निर्माण गर्ने ● खोलाको छेउछाउबाट ढुंगा उत्खनन नगर्ने ● खोलाको बहाव नियन्त्रण गर्ने ● बाढी जोखिमयुक्त क्षेत्रमा घर निर्माण नगर्ने
५	खडेरी वाट हुने क्षति	● जलवायु परिवर्तन ● समयमा वर्षा नहुनु ● जथाभावी वन फडानी	● अनिकाल पर्ने ● अन्न किनेर खानुपर्ने अवस्था आउनु ● स्वास्थ्यमा असर पर्नु ● पानीका मुहान सुक्नु ● सिँचाइ कुलो सुक्नु	● खडेरी सहन सक्ने बीउ प्रयोग गर्ने ● सिँचाइ कुलो निर्माण तथा विस्तार गर्ने ● वन फडानी नगर्ने ● कृत्रिम सिँचाइ प्रणाली तथा सिँचाइ पोखरी निर्माण गरी सिँचाइ गर्ने ● वर्षा पानी (आकाशे पानी) संकलन गर्ने ● वृक्षारोपण गर्ने

क्र.स.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
				● वन संरक्षण गर्ने ● अन्न भण्डारण गर्ने
६	हावाहुरी वाट हुने क्षति	● कमजोर घरका छाना ● जस्तापाता प्रयोग भएका विद्यालय भवन ● प्रतिकूल भौगोलिक बनावट ● मौसममा हुने आकस्मिक परिवर्तन ● डाँडामा विद्यालय स्थापना हुनु ● घर नजिक ठूला तथा अग्ला रुख हुनु	● आगलागीको जोखिम बढ्नु ● घरका छाना उड्नु ● बालबालिकालाई चोटपटक लाग्नु ● फलफूल खेतीमा क्षति हुनु ● विद्यालय भवनका छाना उड्नु ● रुखविरुवा ढल्नु ● बाली तथा रोपनी ढलेर नोक्सान हुनु ● सञ्चार सेवामा बाधा तथा अवरोध उत्पन्न हुनु	● डाँडामा बस्ती नबसाल्ने ● पुराना तथा जोखिमयुक्त रुखहरू हटाउने ● घरको छाना बलियो बनाउने ● सुरक्षित तथा पक्की घर निर्माण गर्ने ● वृक्षारोपण गर्ने ● समथर तथा सुरक्षित स्थानमा घर निर्माण गर्ने
७	असीना वाट हुने क्षति	● जलवायु परिवर्तन ● भौगोलिक अवस्था ● परम्परागत खेती प्रणाली	● खाद्य संकट उत्पन्न हुनु ● तरकारी खेतीमा क्षति हुनु ● फलफूल खेतीमा नोक्सान हुनु ● बाली नष्ट हुनु ● पशुपंक्षी तथा चौपायामा क्षति हुनु	● अन्न भण्डारण गर्ने ● बाली चक्रमा परिवर्तन गर्ने ● छिटो पाक्ने बालीको खेती गर्ने ● तरकारी खेतीमा बलियो टनेल प्रयोग गर्ने ● पोलिहाउसलाई सुदृढ बनाउने ● बीउ संरक्षण गर्ने
८	आगलागी वाट हुने क्षति	● जथाभावी आगो प्रयोग गर्नु ● हावाहुरीको प्रभाव ● मानवीय लापरवाही	● घर तथा गोठ जलेर नष्ट हुनु ● पशुचौपाया जलेर क्षति हुनु ● सम्पत्ति जलेर नोक्सान हुनु ● मानिसमा चोटपटक वा मृत्यु हुने जोखिम बढ्नु	● खरको छाना हटाउने ● सलाई र लाइटर सुरक्षित रूपमा टाढा राख्ने ● घाँस/दाउरा घरभन्दा टाढा भण्डारण गर्ने

क्र.स.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
				● सुरक्षित तथा सुधारिएको चुलो निर्माण गर्ने ● जथाभावी वनमा आगो नलगाउने ● बालबालिकाबाट सलाई/लाइट टाढा राख्ने ● आगलागीसम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ● जंगलमा अग्निरेखा (fire line) निर्माण गर्ने ● आगो पूर्ण रूपमा निभाएर मात्र छोड्ने ● घना बस्ती भएका स्थानमा पानीको स्रोत (पोखरी आदि) व्यवस्थापन गर्ने ● चुरोट/बिँडीका ठुटा जथाभावी नफाल्ने ● विद्युतिय उपकरणहरू सुरक्षित र मर्मत अवस्थामा राख्ने
९	चट्याङ वाट हुने क्षति	● प्राकृतिक कारणहरू ● जलवायु परिवर्तन ● घरमा अर्थिङ (Earthing) को व्यवस्था नगर्नु ● जनचेतनाको अभाव ● गोब्रे सल्ला तथा ठिग्रे जातका सल्ला भएको जंगल हुनु	● पशुचौपाया मर्नु ● घरमा क्षति हुनु ● विद्युत लाइनमा नोक्सान हुनु ● मानिसको मृत्यु हुनु ● सञ्चार सेवा अवरुद्ध हुनु ● टावरहरू अवरुद्ध हुनु	● घर तथा सार्वजनिक स्थलमा अर्थिङ गर्ने ● घर नजिकका ठूला रुखहरू हटाउने ● डाँडामा बस्ती नबसाल्ने ● चट्याङ पर्ने समयमा विद्युतिय सामग्री प्रयोग नगर्ने ● विद्यालयमा चट्याङ प्रतिरोधी प्रविधि जडान गर्ने
10	सडक	● तीव्र गति (Over	● मानिसको मृत्यु तथा घाइते	● ट्राफिक नियम कडाइका साथ

क्र.स.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
	दुर्घटना वाट हुने क्षति	speed) ● चालकको लापरवाही तथा मादक पदार्थ सेवन गरेर सवारी चलाउनु ● सडकको कमजोर अवस्था तथा मर्मत अभाव ● ट्राफिक नियमको अवज्ञा ● सवारी साधनको प्राविधिक खराबी ● सडक संकेत तथा साइन बोर्डको कमी ● अनियन्त्रित ओभरलोडिङ ● जनचेतनाको कमी	हुनु ● अपाङ्गता हुने ● आर्थिक क्षति (सवारी, सम्पत्ति नोक्सान) ● परिवारमा मानसिक तथा सामाजिक असर ● उपचार खर्च बढ्नु ● यातायात सेवा अवरुद्ध हुनु ● उत्पादक जनशक्तिको क्षति हुनु ● राष्ट्रिय आर्थिक नोक्सान हुनु	पालना गर्ने गराउने ● चालकलाई नियमित प्रशिक्षण तथा लाइसेन्स प्रणाली सुधार गर्ने ● मादक पदार्थ सेवन गरेर सवारी चलाउन रोक लगाउने ● सडकको मर्मत तथा स्तरोन्नति गर्ने ● सडक संकेत तथा चेतावनी बोर्डहरू राख्ने ● गति नियन्त्रण (speed limit) लागू गर्ने ● ओभरलोड नियन्त्रण गर्ने ● जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ● नियमित सवारी प्राविधिक जाँच गर्ने

३.६ जलवायु परिवर्तन र असरहरूको विश्लेषण

(क) जलवायु परिवर्तनको अवस्था

पुर्चौडी नगरपालिका तापमानीय शीतोष्ण हावापानी क्षेत्रमा पर्छ, जहाँ जाडोमा सुख्खा र गर्मीमा तातो हुन्छ। गर्मीको मौसममा औसत तापक्रम करिब २१ डिग्री सेल्सियस र जाडोमा करिब ११.५ डिग्री सेल्सियस रहन्छ। यहाँ वार्षिक औसत वर्षा १७३९ मिलिमिटर हुन्छ, जसमध्ये धेरैजसो वर्षा मनसुन (जुनदेखि अगस्ट) को समयमा हुन्छ। वार्षिक औसत वर्षा १५०२ मि.मि. देखि २०१३ मि.मि. सम्म फरक फरक हुन्छ। यस नगरपालिकाका दुई ठूला नदी प्रणालीहरू महाकाली र सेती हुन्। नगरपालिकाको पानी बग्ने क्षेत्र (जलाधार) लाई एघारवटा साना जलाधार क्षेत्रमा बाँडफाँड गर्न सकिन्छ। ती यस प्रकार छन्: गण्डी गाड, गाई गाड, नदी तथा अन्य खोल्साहरू, लोली गाड,

माथिल्लो जामाडी गाड, कोटिला गाड, लामुने गाड, तुडेती-घट्टी गाड, मौबेरी गाड, चमाला खोला, र बराली गाड उप-जलाधारा(नगर यातायात गुरुयोजना, २०७८)।

(ख) जलवायु परिवर्तनको असर, प्रभाव

समुदायका मानिसहरूले महशुस गर्ने गरि यस नगरपालिकामा देखापरेका जलवायु परिवर्तनको असरहरूलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.स.	विषयगत क्षेत्र	असर तथा प्रभाव	सम्बोधनका उपायहरू
१	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	■ खडेरीले फलफूल, तरकारी र अन्न तथा नगदे बालीमा असर परेर उत्पादनमा कमी आएको, ■ कृषिमा रोग लागेर तथा बन्यजन्तुको आतङ्कले खेतबारी बाझो रहने अवस्था श्रृजना हुन गएको ■ बाढी तथा लेदोमा परेर वर्षेनी खडा बाली र अनाज नष्ट हुने, ■ समयमा पानी नपरेर सिंचाईको समस्या ■ दिर्घकालीन रुपमा आएको मौसमको परिवर्तनले बालीपात्रोमा नै फरक परि उत्पादन घट्न गएको, ■ महँगाई र खाद्य संकटको अवस्था सिर्जना हुने, ■ धानको बिउ (बेर्ना) मा रोग लागेर बोटहरू मर्ने गरेको ■ धान बालीमा पर्हेलो गवारो रोग फैलिएको, ■ आलु, टमाटर, काँक्रा र अन्य तरकारी बोट मै कुहिन थालेको,	■ उन्नत जातको बिउबिजन प्रयोग गर्ने, ■ रोग नियन्त्रणका लागि किटनासक तथा प्रांगारिक पद्धती अपनाउने, ■ बादर तथा बदेल् नियन्त्रण हेतु स्थानिय सरकार, प्रदेश तथा संघिय सरकारको साझेदारीमा गुरुयोजना निर्माण गरि सामाधान खोज्ने ■ सिंचाईको सुविधा बृद्धि गर्ने (जस्तै: नहर निर्माणमा जोड दिने), ■ खोलाहरूको किनारमा बलियो बाँध तथा ग्याबियन निर्माण गर्ने, ■ व्यावसायिक कृषि अवलम्बन गर्ने, ■ वैज्ञानिक प्रविधि तथा आधुनिक कृषि औजारहरू प्रयोग गर्ने, ■ कृषकहरूको लागि समयमा बिउ र मलको उपलब्धता गराउने

क्र.स.	विषयगत क्षेत्र	असर तथा प्रभाव	सम्बोधनका उपायहरू
		■ भण्डारण गरि राखेको धानमा धुन र त्यसको लाभार्थ पसेर नोक्सान गरेको	
२	वन, जैविक विविधता तथा जलाधार	■ मिचाहा प्रजातिले जंगलहरू ढाकेको, ■ अनावृष्टि र अतिवृष्टिले रुख बिरुवाहरूको हुर्काइमा समस्या, ■ वर्षेनी वन डढेलो लाग्ने गरेको र त्यसले बोटबिरुवा तथा जंगली जनावरहरू मर्ने तथा नष्ट हुने जोखिम,	■ वृक्षारोपण गर्ने, ■ अग्निरेखा निर्माण गर्ने, ■ ट्रेन्च खन्ने, ■ सामुदायिक वनहरूलाई थप अधिकार सम्पन्न र दरिलो बनाउने, ■ जलाधार क्षेत्र र नदी बेसिनहरूमा वैज्ञानिक र वातावरणीय अध्ययन गरेर मात्रै संरचना निर्माण र नदीजन्य वस्तुहरू उठाउने तथा उपभोग गर्ने,
३	जल तथा उर्जा	■ अव्यवस्थित सडक तथा अन्य संरचना निर्माणको कारणले पानीका मुहानहरू सुक्दै वा मासिदै गएका ■ सुख्खायाममा खानेपानी र सिंचाइको लागि पानीको अभाव सिर्जना हुँदै गएको ■ नदीनाला र अन्य खहरेहरू अप्रत्यासित रूपले घट्ने तथा बढ्ने शिलसिला रहेको ■ पानी पर्ने समयमा परिवर्तन महसुस गरिएको ■ हिउँदै वर्षाको मात्रा र अवधिमा कमी आएको	■ खाली तथा बाँझो जमिनहरूमा वृक्षारोपण गर्नुपर्ने, ■ खानेपानीको परियोजनाहरू आवश्यक देखिएकोले त्यसतर्फ लगानी गर्नुपर्ने, ■ नहर निर्माणमा जोड दिनुपर्ने, ■ विद्युतीय ट्रान्समिटरको पावर तथा लोड बढाउने, ■ सौर्य उर्जामा लगानी गर्नुपर्ने
४	स्वास्थ्य खानेपानी र सरसफाई	■ खानेपानीको अभाव ■ पानीको शुद्धतामा आशंका, ■ झाडापखाला, आऊ, टइफाई	■ दिगो खानेपानीको आयोजनाहरूमा लगानी गर्नुपर्ने ■ पानीको शुद्धता जाँच गरि उचित अनुमोदन

क्र.स.	विषयगत क्षेत्र	असर तथा प्रभाव	सम्बोधनका उपायहरू
		जस्ता जस्ता धेरै रोगहरू फैलिने गरेको, ■ सरुवा रोगहरूको संक्रमण,	गर्नुपर्ने ■ सार्वजनिक खानेपानी धारा र शौचालयको व्यवस्था र व्यवस्थापन गरिनुपर्ने ■ नियमित सरसफाई, सार्वजनिक स्थलहरूमा सरसफाइका कार्यक्रमहरू गर्न आवश्यक ■ फोहोर मैला व्यवस्थापनमा दिगो योजना ल्याउनु पर्ने ■ वडाले खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताको अवधारणा वडा कार्यालय, विद्यालयहरू र अन्य अमुदायिक तथा संस्थागत निकायहरूमा लागु गर्नु पर्ने
५	स्थानीय ग्रामिण र सहरी बस्ती	■ ग्रामिण कृषकहरूले उत्पादन गर्ने तरकारी खेतीमा कमी आएकोले समस्या सिर्जना भएको, ■ दुध र मासु उत्पादन गरि बजारमा बेच्ने पशुपालक किसानहरूमा पनि जलवायुजन्य विपद्ले प्रत्यक्ष असर पारेको	■ जलवायुजन्य प्रकोपबाट हुने विपद् न्यूनीकरण गर्ने
६	जलवायु जन्य प्रकोप र अन्य विपद् व्यवस्थापन	■ बाढी र कटानले हरेको वर्ष जटिलता पैदा गर्ने गरेको ■ खडेरीको समस्या देखिन थालेको	■ वातावरण र जलवायु मैत्री विकास योजनाहरू अघि सार्नुपर्ने ■ वडा तथा सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिहरू गठन गराई सक्रिय बनउनुपर्ने ■ स्थानीय पाठ्यक्रममा वातावरण तथा जलवायु सम्बन्धी समाग्री राख्नुपर्ने
७	उद्योग, यातायात तथा भौतिक	■ उर्जा संकट, आंशिक बिद्धुतिकरण ■ यातायातको समस्या ■ विद्युत पावर अपुग नै रहेको	■ बिद्धुत बिस्तारमा जोड दिइ ट्रान्समिटरहरूको स्तरोन्नती गर्नुपर्ने ■ सडक स्तरोन्नतिमा जोड दिनुपर्ने

क्र.स.	विषयगत क्षेत्र	असर तथा प्रभाव	सम्बोधनका उपायहरू
	पूर्वाधार		
८	पर्यटन, प्राकृतिक तथा संस्कृतिक सम्पदा	- परम्परागत शैली र रहनसहन हराउँदै गएको, पुचौँडी हाट बजार क्षेत्रमा मा.प.से तथा लागुऔषध दुर्वेसनि को समस्या - नयाँपन र पश्चिमा शैलीले ब्यापकता लिएको - साँस्कृतिक सम्पदा र गुठीको जमिनहरू मिचिएको	- युवा तथा बालबालिकाहरूलाई आफ्नै संस्कृतिको अभिमुखीकरण, यसको महत्व बोध गराउने - नेपाल प्रहरी संगको सम्बन्धमा चाडपर्वहरूमा मदिराजन्य पदार्थ बेचबिखनमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने - केही मिचिएको र हिनामिना भएका जमिनहरू हेरफेर गरिनुपर्ने

३.७ जिविकोपार्जन विश्लेषण

पुचौँडी नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा गरिएको छलफल तथा विश्लेषण अनुसार, यहाँका प्रकोपहरूले जीविकोपार्जनका स्रोतहरूमा प्रत्यक्ष तथा गम्भीर असर पार्ने देखिन्छ। प्रकोपहरूको प्रभाव कृषि, वनजंगल, पशुपालन, जमिन, खानेपानी तथा सिँचाइ जस्ता प्रमुख क्षेत्रमा पर्ने सम्भावना रहेको छ। साथै, जलवायु परिवर्तनको असर सबै स्थान र समुदायमा समान रूपमा नपर्ने भएकाले यसको प्रभाव फरक-फरक रूपमा देखिन्छ। प्रकोप तथा जलवायुजन्य जोखिमसँग जुध्न सक्ने क्षमता कमजोर भएका समूहहरूमा यसको असर अझ बढी पर्ने देखिन्छ। विशेषगरी पहिरो, बाढी, वन्यजन्तु, चट्याङ, खडेरी, असिना, हावाहुरीजस्ता प्रकोपहरूले वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल महिला, दलित तथा विपन्न वर्गलाई बढी प्रभावित गर्ने सम्भावना रहेको छ।

वडाहरूमा रहेका जीविकोपार्जन सम्बन्धी सीप र स्रोतहरूको विश्लेषण गर्दा जोखिमसँग जुध्ने क्षमता सीमित देखिन्छ। त्यसैले नगरपालिकाले जीविकोपार्जनका स्रोतहरूको सुदृढीकरण गर्दै समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अघि बढाउन आवश्यक देखिन्छ।

श्रोतहरू	क्षेत्रहरू	सूचना
मानविय श्रोत	जिविकोपार्जनकालागि ज्ञान, सीप र दक्षता भएका व्यक्तिहरू	- वडा नं १ मा सिलाइ-कटाइ तथा सिकर्मी सम्बन्धी सीप भएका व्यक्तिहरू रहेका छन् - वडा नं २ मा ३ जना दक्ष र ३० जना अर्धदक्ष जनशक्ति रहेका छन् - वडा नं ३ मा कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी ज्ञान भएका केही व्यक्तिहरू रहेका छन् - वडा नं ४ मा कताइ, बुनाइ तथा सिलाइ-कटाइ गर्ने गरी जम्मा ५ जना रहेका छन्

श्रोतहरू	क्षेत्रहरू	सूचना
		■ वडा नं ५ मा सिकर्मी, डकर्मी तथा अन्य जीविकोपार्जन सीप भएका व्यक्तिहरू रहेका छन् ■ वडा नं ६ मा विभिन्न क्षेत्रमा सीप भएका केही जनशक्ति रहेका छन् ■ वडा नं ७ मा विभिन्न क्षेत्रका दक्ष व्यक्तिहरू अत्यन्तै कम संख्यामा रहेका छन् ■ वडा नं ८ मा विभिन्न जीविकोपार्जन सीप भएका व्यक्तिहरू सीमित मात्रामा रहेका छन् ■ वडा नं ९ मा विभिन्न क्षेत्रका दक्ष व्यक्तिहरू अत्यन्तै कम संख्यामा रहेका छन् ■ वडा नं १० मा विभिन्न क्षेत्रका दक्ष व्यक्तिहरू अत्यन्तै कम संख्यामा रहेका छन्
भौतिक श्रोत	बाटोघाटो, विजुली, सिंचाई, खानेपानी, संचार आदिको अवस्था, यातायातको अवस्था	■ वडा नं १ मा यातायात, सिंचाई र खानेपानी तथा सञ्चार सुविधामा कमी रहेको छ। साथै कच्ची सडक रहेको र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं २ मा गोरेटो तथा घोरेटो बाटो पुगेको, पानी सुविधा करिब ८० प्रतिशत मात्र पुगेको, सञ्चार भरपर्दो नभएको र सिंचाई सुविधा करिब २५ प्रतिशत जमिनमा मात्र पुगेको छ। यहाँ पनि कच्ची सडक र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं ३ मा विद्युत र सञ्चार सेवा पुगेको छ, खानेपानी उपलब्ध भए पनि शुद्ध खानेपानीको पहुँच कम रहेको छ। यस वडामा पनि कच्ची सडक र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं ४ मा सञ्चार सेवा कमजोर छ, हिउँदमा यातायात चल्ने र वर्षायाममा बन्द हुने समस्या छ। यहाँ कच्ची सडक रहेको र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं ५ मा सडक सञ्जाल राम्रो रहेको, खानेपानी करिब ९० प्रतिशत पुगेको, सञ्चार सेवा उपलब्ध रहेको र विद्युत करिब ६० प्रतिशतमा पुगेको छ। केही बस्तीमा यातायात तथा सडक पहुँच सीमित रहेको छ। यस वडामा पनि कच्ची सडक र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं ६ मा सडक तथा यातायात पहुँच रहेको, विद्युत र खानेपानी अवस्था ठीकठाक रहेको तर सञ्चार सेवा कमजोर रहेको छ। यहाँ पनि

श्रोतहरू	क्षेत्रहरू	सूचना
		कच्ची सडक र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं ७ मा सडक, विद्युत, खानेपानी, यातायात र सञ्चारको अवस्था सामान्य रहेको छ। यस वडामा पनि कच्ची सडक संरचना र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं ८ मा विभिन्न आधारभूत सेवाहरूको अवस्था मिश्रित तथा सामान्य रहेको छ। यहाँ पनि कच्ची सडक र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं ९ मा सडक, विद्युत, यातायात, खानेपानी र सञ्चारको अवस्था सामान्य रहेको छ र अधिकांश जमिनमा सिँचाई सुविधा पुगेको छ। यस वडामा पनि कच्ची सडक र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ। ■ वडा नं १० मा सडक निर्माणाधीन रहेको, विद्युत, यातायात, खानेपानी र सञ्चारको अवस्था कमजोर रहेको तथा सिँचाई सुविधा थोरै क्षेत्रमा मात्र पुगेको छ। यहाँ पनि कच्ची सडक र आंशिक विद्युतिकरण रहेको छ।
सामाजिक श्रोत	सामाजिक एकता, समुह, संजालहरू	नगरपालिकाभित्र महिला समूह, आमा समूह, युवा क्लब, कृषक समूह तथा विभिन्न सामाजिक सञ्जालहरू अधिकांश वडाहरूमा सक्रिय रूपमा रहेका छन्। यी संस्थाहरूले समुदायमा सहकार्य, सहभागिता र सामाजिक एकता प्रवर्द्धन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका छन्। केही वडाहरूमा सामाजिक एकता र सामूहिक भावना राम्रो देखिए पनि कतिपय वडाहरूमा यो क्रमशः कमजोर हुँदै गएको अवस्था पनि देखिन्छ। समग्रमा, सामाजिक संगठनहरू सक्रिय भए तापनि सामाजिक एकता, समन्वय र सामूहिक सहयोगलाई अझ सुदृढ बनाउनु आवश्यक देखिन्छ।
आर्थिक श्रोत	बचत समुहहरू, बैंक, सहकारीको अवस्था, बजारको अवस्था, उद्योग, पर्यटनको अवस्था, रोजगारीको अवस्था, पेन्सन, रेमिटान्स	नगरपालिकाभित्र बचत तथा ऋण समूहहरू, सहकारी संस्थाहरू र बैंकिङ सेवा केही वडाहरूमा मात्र सीमित रूपमा उपलब्ध रहेका छन्। बजार संरचना सामान्य तथा साना स्तरमा मात्र विकास भएको देखिन्छ। उद्योग तथा पर्यटन क्षेत्रको विकास सम्भावना भए पनि हालसम्म पूर्ण रूपमा उपयोग हुन सकेको अवस्था छैन। रोजगारीका अवसरहरू सीमित रहेका कारण अधिकांश जनसंख्या वैदेशिक रोजगारीमा निर्भर रहेको पाइन्छ। साथै, रेमिट्यान्स आय नगरपालिकाको अर्थतन्त्रको प्रमुख स्रोतका रूपमा रहेको देखिन्छ। समग्रमा, वित्तीय पहुँच, उद्यमशीलता र स्थानीय रोजगारीका अवसरहरू विस्तार गरी आर्थिक विकासलाई सुदृढ बनाउनु

श्रोतहरू	क्षेत्रहरू	सूचना
		आवश्यक देखिन्छ।
प्राकृतिक श्रोत	जल, जमिन, खनीज, र जंगलको अवस्था	नगरपालिकामा वनजंगल, जलस्रोत, खेतीयोग्य जमिन तथा प्राकृतिक स्रोतसाधनहरूको पर्याप्त उपलब्धता रहेको देखिन्छ। केही वडाहरूमा उर्वर जमिन, पर्याप्त पानी तथा घना वन क्षेत्रहरू विद्यमान छन् भने कतिपय स्थानमा वन क्षेत्र कम वा सीमित रूपमा मात्र रहेको अवस्था छ। जलस्रोत, खोला/नाला र पानीका मुहानहरू विभिन्न वडाहरूमा उपलब्ध भए पनि ती स्रोतहरूको व्यवस्थित र दिगो उपयोग हुन नसकेको देखिन्छ। समग्रमा प्राकृतिक स्रोतसाधन प्रशस्त भए तापनि तिनको संरक्षण, व्यवस्थापन र प्रभावकारी उपयोगलाई अझ सुदृढ बनाउन आवश्यक देखिन्छ।

३.८ उत्थानशीलता सम्बन्धी क्षमता

जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरण गर्न एवं विपद् व्यवस्थापनका लागि उत्थानशील क्षमताको अहम् भूमिका रहने भएकोले पुर्चौडी नगरपालिकामा रहेका विभिन्न क्षमताका पक्षहरूलाई यहाँ समेटिएको छ।

३.८.१ विपद् व्यवस्थापनका लागि भएका नीतिगत व्यवस्थाहरू

- (क) पुर्चौडी नगरपालिका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७७
- (ख) स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना (LDCRP) तथा विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) २०७६/२०७७ देखि २०८०/२०८१
- (ग) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना (Wash Plan) २०७७-२०८७
- (घ) खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता ऐन २०७८
- (ङ) एम्बुलेन्स सेवा सचालन कार्यविधि २०७५

३.८.२ प्राकृतिक सम्पत्ति

यस नगरपालिकामा हाल अविलेखमा रहेका ३२ भन्दा बढी सामुदायिक वनहरू, केही धार्मिक वन, जमाडी, बाँगागाड, लोलीगाड र अन्य थुप्रै खोला/नालाहरू लगायत प्राकृतिक सम्पत्तिहरू रहेका छन् (अनुसूची ५ मा बिस्तृत तालिका)।

३.८.३ मानवीय सम्पत्ति

यस नगरपालिकामा जम्मा १३० स्वास्थ्य स्वयमसेविका छन्, हरेक वडामा ४ देखि ५ स्वास्थ्यकर्मीहरु छन्, पलिकातहमा आधारभूत खोज तथा उद्धार तालिम प्राप्त व्यक्ति हरुको अभाव भएता पनि नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरीको सहयोगमा सो कार्यहरु गरिदैआएका छन्।

३.८.४ भौतिक वा सामग्रीगत सम्पत्ति

यस नगरपालिकामा यातायातको लागि कच्ची मोटर बाटो, सामुदायिक तथा संस्थागत गरी ८० विद्यालय , ९ स्वास्थ्य चौकी, केही स्वास्थ्य इकाई तथा केन्द्रहरु, हरेक टोलमा खोपकेन्द्रहरु, एक दर्जन बढी प्रशुति गृह, सुरक्षित आवास (८० वटा विद्यालयहरुमा प्रतेकमा १/२ नया भुक्तम्पप्रतिरोधात्मक भवनको सुविदा)। यस्तै वडा नं. ३ को तेलिगाऊमा १५ सैय्या अस्पताल निर्माणाधिन रहेको छ।

३.८.५ सामाजिक सम्पत्ति

यस नगरपालिकामा दर्जनौ मठमन्दिरहरु, सरकारी/सामुदायिक भवनहरु भवन रहेका छन्।

३.८.६ वित्तीय सम्पत्ति

यस नगरपालिकामा बिपेशगरी वडा कार्यालयहरु सेरोफेरोमा व्यापार व्यवसाय/फसल, होटल, बचत समूह/सहकारी, बैंक तथा वित्तिय संस्था, आदि वित्तिय सम्पत्तिहरु रहेका छन्।

३.९ स्रोतको उपलब्धता तथा पहुँच

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
भौतिक स्रोत					
पुल	वडा नं. १ (हाट, भकुडा, आफला)	४			
	वडा नं. २ (कठपते झोलुङ्गे पुल)	१			
	वडा नं. ४ (चक्की बगर)	१			
	वडा नं. ५ (कुवाकोटी पुल,	२			

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
	सिन्याडी)				
	वडा नं. ६ (मसानीमाण्डौ झोलुङ्गे पुल)	१			
	वडा नं. ७ (कोटलिगाड ,ऐरी गाड)	३			
	वडा नं. १० (वुरैसे, ग्वानी, चमैला, रिरकडा, मटैकल्भर्ट)	५			
सडक	हाट बाट हरेक वडा जाने कच्चि सडक				
बाँध	वडा नं. १, ७ र ८ (लोलीगाड, वगागाड, जमाडीगाड)	५			
भूकम्प प्रतिरोधी विद्यालय भवन	सवै वडाहरुमा	८०+			
सुरक्षित आवास तथा स्थान र खुला चौर	वडा नं. १ (विसालपार्क हाट, कोपिखेत, दाडीमपाटा) वडा नं. ४ (भटना मालिका मन्दिर) पालिकाका सबै विद्यालयहरु				

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
सामुदायिक चर्पी	छैन				
सञ्चारका साधन	टेलिकम टावरहरु तथा वाईफाई				
यातायतका साधन	हाट				
पूर्वसूचना प्रणाली	छैन				
लाइफ ज्याकेट					
दमकल	छैन				
एम्बुलेन्स	नगरपालिका कार्यालय	१			
	न्वादेउ स्वा.चौ.	१			
स्ट्रेचर	स्वास्थ्य चौकिहरु	१६			
	वडा नं. ७ कार्यालयमा	५			
मानव संसधन					
आधारभूत खोज तथा उद्धार तालिम प्राप्त जनशक्ति		०			
जिल्ला विपद् प्रतिकार्यसम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्ति		०			
तालिम प्राप्त पौडीबाज		०			
तालिम प्राप्त स्वयंसेवक					
ग्रामीण महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता {	स्वास्थ्य चौकिहरु	२०			
तालिम प्राप्त कृषि प्राविधिक	विभिन्न वडा	५			

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
	कार्यालय				
शिक्षक					
कर्मचारी	वडा तथा नगरपालिका कार्यालयमा	-			
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	सबै वडामा	१२०+			
सिकमी	-	-			
डकर्मी	-	-			
सामाजिक स्रोत					
सामुदायिक भवन	विधालयहरू मात्र	८०+			
पाटी पौवा	मठमन्दिरहरू				
खानेपानी वितरण धारा	सबै वडाहरूमा				
सामाजिक संरचना					
महिला÷आमा ÷अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको समूह	हरेक वडा तथा टोलहरू	४०+			
आयआर्जनमा सक्रिय महिला समूह					
निर्णय तहमा भएका महिला	नगरपालिका र वडाहरूमा	१२			
शैक्षिक अवस्था (म÷पु)					
आर्थिक स्रोत					
व्यापार व्यवसाय	हाट				
उद्योग कलकारखाना	छैन				

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
विपद् व्यवस्थापन कोष	नगरपालिका कार्यालय (विपद् शाखा)	१			
ब्याङ्क तथा वित्तीय संस्था	हाट (वडा नं. १)	३			
प्राकृतिक स्रोत					
खेतीयोग्य भूमि					
अन्य (उल्लेख गर्नु पर्नेछ)					
निजी ताल तलैया					
प्राकृतिक धारा वा मूल					
कुवा					
नदीनाला					
ताल तथा पोखरी					
सिँचाइको साधन र स्रोत					
वनजङ्गल (हेक्टर वा रोपनी)					
खेर गइरहेको जमिन					
खेती गरिने मुख्य बाली	लगाउँने समय	बाली थन्क्याउने समय	उत्पादन (मे. टन)	प्रयोग गरिने मल	बिउको उपलब्धता
धान	जेठ-असार	असोज-कार्तिक		प्राङ्गारिक तथा रसायनिक	स्थानिय उत्पादन / कृषि सहकारी
मकै	जेठ-असार	भदौ- असोज		प्राङ्गारिक तथा	“

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	सङ्ख्या (कति)	क्षमता	अवस्था	कैफियत
				रसायनिक	
गहुँ	कार्तिक-मङ्सिर	चैत्र-बैसाख		प्राङ्गारिक तथा रसायनिक	“

३.१० विपद् जोखिमको अवस्था

विगतका वर्षहरूमा विभिन्न प्रकोपहरूले पुर्याएको क्षति, विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा गरिएका प्रयासहरू र जलवायु परिवर्तनको अवस्थालाई हेर्दा तपशीलमा उल्लेख गरिएको प्रकोपहरूको जोखिम अझै कायमै रहेको छ।

(क) पहिरो: यो नगरपालिका सम्पुण रूपले पहाडी तथा भिरालो भु-भागमा पर्ने भएकोले हरेक १० वडा वा अन्तरगतका टोलहरू पहिरो जोखिमको दृष्टिकोणले संवेदनशिल रहेको छन्। पछिल्लो समयमा बिस्तारको क्रममा रहेको सडक सञ्जाल तथा बटो निर्माणले पनि पहिरो र भु-क्षयको जोखिमलाई बढाएको छ। पछिल्लो केही वर्षको तथ्याङ्क अनुसार यस पालिकामा हरेक वर्ष औसत ३ देखि ५ पहिरोका घटना घटेको हुन्छन् जसले भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, मानविय तथा प्राकृतिक क्षति गर्दछन्। पुर्चौडीमा ३० वर्षको अवधिमा ९९ भन्दा धेरै यस्ता घटना घटिसकेका छन्।

(ख) बाढी/कटान: यस नगरपालिकामा जमाडी, बागागाड, लोलिखोला र अन्य खोलाहरुले बाढी, कटान र पटानको स्थिति सिर्जना गरिरहेका छन्। बाढी पूर्व सूचना प्रणालीको विकास नभएकोले मानवीय क्षति हुनसक्ने र डुबानको कारण घर, गोठ र दैनिक रूपमा प्रयोग हुने समुदायको सम्पत्तिहरू, खेतिपाति तथा खेतियोग्य जमिनमा उच्च जोखिम रहेको छ।

(ग) सडक दुर्घटना: विगत वर्षहरूमा सडक दुर्घटनाबाट मानवीय क्षति भएको र शहरीकरण भईरहेकोले सडक दुर्घटनाको जोखिम कायमै रहेको छ। वडा नं. ७ को बढगाउमा २०८२ माघ २२ गते भएको बस दुर्घटनामा परी १३ जनाको मृत्यु र ४३ जना घाइते भएका थिए। यसरी नया कच्चि सडक र भिरालो मोडहरु भएकोले आउदा दिनहरूमा सडक दुर्घटनाको जोखिम बढ्ने देखिन्छ।

- (घ) **हावाहुरी:** यस नगरपालिकाको अधिकांश घरहरूमा पत्थर वा जस्ताको छाना, र बिद्वालय तथा अन्य सामुदायिक भवनहरूपनि पुरानो भएकोले हावाहुरीको जोखिम नै रहेको छ। यस्तै हावाहुरी ले वालीनाली र रुखबिरुवा ढलेर पनि क्षति हुने जोखिम रहेको छ।
- (ङ) **जंगली जनावर:** हरेक वडामा गरेको संकटासन्नता विप्लेशन छलफल अनुसार बादर र बदेलेले यस पालिकाको हरेक वडा र टोलहरूमा कृषिवालिमा आक्रमण र नोक्सानी गरी दुःख दिने गर्दछन्। कहिलेकाहि वडा नं. ६ को रफना र मुडेली टोलमा बाघले पशुभाउहरूमा समेत आक्रमण गरेको छ र भविष्यमा जोखिम पनि रहेको छ।
- (च) **आगलागी:** वन डडेलो र घर/गोठमा आगलागिको जोखिम रहेको छ।
- (छ) **कृषि र पशुमा लाग्ने रोग:** पहेलो गवारो किराले धानको बाला निस्कने र पसाउने बेला क्षति गरि धान उब्जनीमा हास, कालो पोके किराले गहुँ वालीमा क्षति, टमाटरमा दुसी र आलुमा खुम्रे किराले क्षति, ध्वासे थेगले किराले मकैमा क्षति, भण्डारण गरि राखेको धान/गहुँमा घुन र त्यसको लार्भा पसेर नोक्सान गर्ने, गहुँमा पंयो किराले सखाप पार्ने गरेको छ। त्यसैगरि, पशुमा छालामा रोग देखिएको र अन्य रोगहरू पनि बढी रहेकोले आगामी दिनमा पनि कृषि र पशुमा हुने हानी नोक्सानी कायमै रहको छ।
- (ज) **महामारी:** विगत वर्षहरूमा कोरोनाको महामारीले धेरै मानिसको ज्यान लगेको र बाढी विपद् पश्चात महामारीको सम्भावना हुने भएकोले यो बाट पनि समुदाय जोखिममा रहेको छ।

(झ) भूकम्प: भूकम्पीय जोखिममा रहेको क्षेत्रमा पर्ने भएकोले यस नगरपालिका पनि भूकम्पको जोखिममा रहेको छ।

३.११ नगरपालिकाका प्रमुख प्रकोप र जोखिम बस्तिहरू

४	३	२	१	वडा नं.
भटना, खुतुडी, ओखाडानि, ठुलाईजर, सोतिकाईजर	कोटल्का, अन्टापु, तेलेसैन, खततोला, न्वाला	कोला, बिश्मला, बनतोलि, नुवाघर, जर्शु, बोरी गाउँ, कन्यासि, ल्याटी, भैरुवन,	आफला, भकुडा, पारीखेत, गर्स्या, वुदडा	पहिरो
नेलाखेत, बगर, चक्किबगर, सोतिईजर	जोग्यौडा	भटखेत, खर्क, मड	हाट, दाडिमपाटा, कोपी खेत, डाडाकोट, गर्स्या	बाढी
वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वुदडा, आफला, गर्स्या	बन्यजन्तु आक्रमण
वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	असिना
वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	हवाहुरी
वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	चट्याङ
वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	खडेरी
			-	आगलागी
				सडक दुर्घटना
	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	कृषिमा रोग
	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	पशुचौपायामा रोग

૭	૬	૫
સતગાડ, કાફલિ, કાલાપાની, રેલા, દલિતટોલ, અવસ્થિ ગાડૈં, દર્નખોલા, છાના, ગોદા, જોગીઢાઢા	રપના, ખડાયત, રૂઈનિ, ઢારડી, ત્રિકાલિ, કુચલીગાડૈં, નૈના, મનકાલિ, કરુલડુંગા, દુધિલાપાનિ	કાઢૈ, મલ્લાગાડૈં, સલ્લેલ ગાડૈં, ઁહોલિગાડૈં, દાનડા, સલકાઢૈ, ઁસડા, દહતલિ, જાગરીગાડૈં, ઢુડ, ગલ્લેલ, ચજાલે, ઁાડ, પ્રક્યોડા, ન્યાય ગૌડા
સતગાડૈં, કાફલિ, ઁરાડી, કોટિલા, મનવસ્તિ, પાટાગાડૈં, વડગાડૈં, અવસ્થિ ગાડૈં	બેઝરીગાડ ઢેલિ લડીસપલ સમ્મ	વાગાગાડૈં, ગહતાડી ગાડ
ઁરીગાડૈં, રતોકા, કોટિલા, ઁરાડી, વડગાડૈં, મનવસ્તિ, ભૌને, અવસ્થિગાડૈં, ઢિલતટોલ	વડાભરી	વડાભરી
વડાભરી	વડાભરી	વડાભરી
વડાભરી	વડાભરી	વડાભરી
વડાભરી	વડાભરી	વડાભરી
વડાભરી	વડાભરી	વડાભરી
વડાભરી	વડાભરી	વડાભરી

୧	୯
ଲିମ୍ବି, ଡାଢାଝାଲି, ବଘୌରା, ଧାରି, ଖୋଲି, ଗର୍ବଜଳ, ଦେଶାରି	ଲାମୁନୀ, ଡବ୍ବୁ, ଟୁଞ୍ଚେ, ପ୍ରେଲ୍ଡି, କ ସଲେତ, କୁଲାଲୀ, ଚିମିଡା, ଟାଗଡା, ସଲ୍ଲାସେରୀ, ଟିଆଝୋଲା, ଧୁପାଢିଝୋଲା, କୋଟାଝୋଲା, ଚିନାଢ଼ିଝୋଲା,
ଘଣ୍ଟେଗାଉଁ କିନାରକା ଖେତ, ଜମାଢି ନଦି କିନାର	ନକ୍ତଢି, ପେଲ୍ଡି, ଗର୍ବ, ଘୁମଲ୍ଡି, କଲେ
ବଡାଝାରି	ବଡାଝାରି
ନାଢିନୀ, ଦେଶାଲୀ, ତେଲଖେତ, ପୋଖାରି, ସିନ୍ତୋଲା, ପୁଞ୍ଜାରି ଗାଉଁ, ବାଁସ,	ବଡାଝାରି
ବଡାଝାରି	ବଡାଝାରି
ବଡାଝାରି	ବଡାଝାରି
ବଡାଝାରି	ବଡାଝାରି
ବଡାଝାରି	ବଡାଝାରି

୧୦
ପନଳକଟେ, ମହରଗାଊଁ, ଡାଢାପାତାଳ, ଢଲ୍ଲେନୀ, ବିଚିକ୍ଷଲ୍ଲା, ମୌରୁଲ୍ଲା, ଗଢ଼ିଲେଖ, ଗ୍ଵାମୀ
ଗୋପେଶ୍ଵର, ଚୁରୌସେ, ଗଢ଼ିଗାଢ଼, ମଟେ
ବଢାଭମ୍ବରୀ
ବଢାଭମ୍ବରୀ
ବଢାଭମ୍ବରୀ
ବଢାଭମ୍ବରୀ
ବଢାଭମ୍ବରୀ
ବଢାଭମ୍ବରୀ
ବଢାଭମ୍ବରୀ

खण्ड ४. विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी कार्ययोजना

४.१ नीतिगत एवं व्यवस्थापकीय सुधार र संस्थागत क्षमता विकास सम्बन्धी कार्ययोजना

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
			आन्तरिक	वाह्य	
१	भू-उपयोगको नीतिगत कठिनाइहरू सम्बोधन गरी उच्च धरातलमा बस्ती बसाउन प्रोत्साहित गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका		दिर्घकालीन
२	बाढी, पहिरो तथा कटानले प्रभावित गर्नसक्ने स्थानमा भवन निर्माणको लागि मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका		दिर्घकालीन
३	संस्थागत तथा सरकारी भवनहरूमा अनिवार्य अग्नि नियन्त्रक (Fire extinguisher) राख्नुपर्ने नीतिगत निर्णय गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका		अल्पकालीन
४	दमकल सेवा प्रभावकारी रूपले सञ्चालन गर्न कार्यविधि तयार गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन
५	आपतकालीन सेवाका सवारी साधनहरू नपुग्ने ठाउँहरू पहिचान गरि वैकल्पिक साधनको व्यवस्था मिलाउने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका		अल्पकालीन
६	हरेक बाटो निर्माण गर्दा आपतकालीन सेवाका साधन जस्तै: दमकल र एम्बुलेन्स जाने प्रकारको बाटो निर्माण गर्न सरोकारवालालाई सुझाव, निर्देशन दिने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका		अल्पकालीन
७	वन पैदावार समुचित उपयोगका लागि वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन नीति तयार गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका	सा.व.उ.स., डिभिजन वन	दिर्घकालीन

४.२ जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी कार्ययोजना

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
			आन्तरिक	वाह्य	
प्रकोप: बाढी तथा पहिरो					
१	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय महिला समूहहरूलाई तालिम प्रदान गरि उत्थानशील एवं चलायमान बनाउने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समय
२	जमाडी र बागागाड लगायतका खोला/नदी किनारमा बलियो तटबन्ध/ग्याबिएन (जैविक सहित) निर्माण गर्ने र तटबन्धको लम्वाई बढाउने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	प्रदेश सरकार, गै.स.स.	दिर्घकालीन
३	मौसम पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी समय मै प्राप्त भए, नभएको सुनिश्चित गर्ने संयन्त्र बनाउने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका		निरन्तर
४	जमाडी नदीमा छिटै बाढी पूर्व सूचना प्रणाली जडान गरी संचालनमा ल्याउने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन
५	विद्यालय भवन पहिरो तथा कटानको जोखिमयुक्त स्थान भन्दा टाढा सार्न वा निर्माण गर्न सल्लाह सुझाव सहित सहयोग गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका		दिर्घकालीन
६	जोखिमयुक्त बस्तीहरूमा आधारभूत सुविधा सहितको सुरक्षित आवास/आश्रयस्थल निर्माण गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	प्रदेश सरकार, गै.स.स.	दिर्घकालीन
७	आर्थिक रुपमा विपन्न समुदाय पहिचान गरी नगरपालिकाले समुदाय उत्थानशील कार्यक्रम संचालन गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका	गै.स.स.	दिर्घकालीन
प्रकोपः भूकम्प					
१	भूकम्पिय जोखिम बारे जनचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका	गै.स.स.	निरन्तर
२	पुराना घर तथा अन्य संरचनाहरूमा रेट्रोफिटिङ्ग गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	प्रदेश सरकार, गै.स.स.	दिर्घकालीन
३	नगरपालिका भित्रका जोखिममा रहेका भवन/संरचनाहरू हटाई नयाँ निर्माण तथा पुनःनिर्माण गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	प्रदेश सरकार, गै.स.स.	दिर्घकालीन
४	नयाँ भवन निर्माण गर्दा भवन संहिता पूर्ण रूपमा लागु गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका		निरन्तर
प्रकोपः हावाहुरी					
१	हावाहुरी चलि रहेको समयमा जोखिमयुक्त क्षेत्रमा नबस्न र नहिँड्न सन्देशमूलक सूचना	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालिका	गै.स.स.	निरन्तर

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समय
	प्रवाह गर्ने।				
२	बस्ती नजिकका बुढा र सुकेका रुखहरू व्यवस्थापन गर्ने।	वातावरण/विपद् शाखा	नगरपालिका	सा.व.उ.स.	अल्पकालीन
३	घर तथा गोठहरूमा भएको खरको छानो विस्थापित गर्ने अभियान सञ्चालन गर्ने।	स्था.वि.व्य.स.	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन
४	पुराना विद्यालयहरूको मर्मतसम्भार र पुनर्निर्माण गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन
५	बिजुलीको पोलहरू गहिरो र बलियो गरेर गाड्न विद्युत कार्यालयसँग समन्वय गर्ने।	स्था.वि.व्य.स.	नगरपालिका	विद्युत प्राधिकरण	निरन्तर
६	घर र बिजुलीको तार नजिक रहेको रुखको हाँगाहरू काटछाँट गर्ने।	टोल विकास संस्था	नगरपालिका		निरन्तर
७	टिनको छानोहरू बलियो गरेर बाँध्न हावाहुरी लाग्ने समय भन्दा पहिले सन्देशमूलक सूचना प्रवाह गर्ने।	स्था.वि.व्य.स.	नगरपालिका		निरन्तर
प्रकोप: जंगली जनावर					
३	मानव-वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व रोक्नको लागि सरकारी स्तरबाट विज्ञहरूको संलग्नतामा अध्ययन गर्ने र निष्कर्षको आधारमा रोकथामका कार्यहरू गर्ने।	स्था.वि.व्य.स., कृषि शाखा	नगरपालिका	प्रदेश सरकार, संघ सरकार, जिल्ला वन कार्यालय	अल्पकालीन
४	वन जंगल नजिकको बस्तीमा सुरक्षा व्यवस्था मजबुत बनाउन सुरक्षा निकायसँग छलफल गर्ने।	स्था.वि.व्य.स.	नगरपालिका	सुरक्षा निकाय	निरन्तर
५	वन्यजन्तुले कम असर गर्ने प्रकारको कृषि बाली पहिचान गरि कृषकहरूलाई तालिम दिने।	कृषि विकास शाखा	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन
प्रकोप: कृषिमा रोग, किरा					
१	कृषि प्राविधिकहरूसँग कृषकको अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	कृषि विकास शाखा	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन
२	गुणस्तरीय बिउ, मल र किटनासकको उपलब्धतालाई सहज बनाउने।	कृषि विकास शाखा	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन
३	हावापानी सुहाउँदो बिउ विजन छनौट गरि	कृषि विकास	नगरपालिका	गै.स.स.	अल्पकालीन

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समय
	प्रयोग गर्न कृषकलाई सहयोग गर्ने।	शाखा	का		न
४	माटो र पानी परिक्षण गर्ने।	कृषि विकास शाखा	नगरपालि का	गै.स.स.	निरन्तर
५	सिँचाई सुविधा विस्तार गर्ने।	कृषि विकास शाखा	नगरपालि का	गै.स.स.	अल्पकाली न
प्रकोप: आगलागी					
१	ग्याँस सिलिन्डर सुरक्षित तरिकाले प्रयोग गर्ने विधि उल्लेख गरि जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालि का		निरन्तर
२	आगलागीबाट जोगाउन घर, गोठ सुधार्ने विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, जस्तै: खरको छाना विस्थापित गर्ने।	वातावरण/वि पद् शाखा	नगरपालि का	गै.स.स.	दिर्घकालीन
३	बिजुलीको पोल र तारको उचाई बढाउने साथै बिद्युत लाईन व्यवस्थित गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालि का	विद्युत प्राधिकरण	अल्पकाली न
प्रकोप: सडक दुर्घटना					
१	दुर्घटना हुने स्थानहरूमा ट्राफिक संकेतहरू व्यवस्थित गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालि का	ट्राफिक कार्यालय	अल्पकाली न
२	दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि ट्राफिक प्रहरीसँग छलफल गरि उपायहरू अवलम्बन गर्ने।	प्राविधिक शाखा	नगरपालि का	ट्राफिक कार्यालय	अल्पकाली न
प्रकोप: खडेरी					
१	खुल्ला बाँझो रहेका जमिनहरूमा वृक्षारोपण गर्ने।	वातावरण शाखा	नगरपालि का	गै.स.स.	निरन्तर
२	गर्मीयाममा सार्वजनिक ठाउँहरूमा चिसो खानेपानीको व्यवस्था मिलाउने। सार्वजनिक धारा निर्माण गर्ने।	स्था.वि.व्य.स .	नगरपालि का		अल्पकाली न
३	सिँचाई कुलो तथा नहर निर्माणलाई दिगो र गतिशिल बनाउने	कृषि विकास शाखा, प्राविधिक शाखा	नगरपालि का	प्रदेश सरकार, संघ सरकार	दिर्घकालीन

४.३ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्ययोजना

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
			आन्तरिक	वाह्य	
प्रकोप: बाढी/पहिरो/कटान					
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वार्षिक रूपमा नियमित अद्यावधिक गर्ने।	स्था.वि.व्य. स.	नगरपालिका	गै.स.स./प रामर्शदाता	प्रत्येक वर्ष
२	राहत लगायत प्रतिकार्यका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजारहरू व्यवस्था गरि प्रतिकार्य योजनामा समेट्ने।	स्था.वि.व्य. स.	नगरपालिका	गै.स.स./नि जि क्षेत्र	प्रत्येक वर्ष
३	सरोकारवालाको उपस्थिति अनुसार प्रतिकार्यका लागि भूमिकामा परिवर्तन भएमा प्रतिकार्य योजनामा समेटि सम्बन्धित पक्षलाई समय मै जानकारी गर्ने।	स्था.वि.व्य. स.	नगरपालिका	गै.स.स.	प्रत्येक वर्ष
प्रकोप: महामारी					
१	बाढी/पहिरो पश्चात महामारी फैलनसक्ने भएकोले सो उक्त रोगहरूबाट बच्ने उपायहरू समेटेटी पर्चा तयार गर्ने र विभिन्न माध्यमबाट प्रशारण गर्ने।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	अस्पताल	अल्पकालीन
२	समय समयमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने।	स्वास्थ्य शाखा	नगरपालिका	अस्पताल	निरन्तर

४.४ पुनर्लाभ, पुनःस्थापना र पुनर्निर्माण सम्बन्धी कार्ययोजना

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समय अवधि
			आन्तरिक	वाह्य	
प्रकोप: बाढी, भूकम्प लगायत अन्य					
१	विपद् पश्चात प्रभावितहरूको मानवीय, भौतिक एवं आर्थिक क्षतिको मूल्याङ्कन गरि राहत तथा पुनःनिर्माणका लागि सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूमा पहल गर्ने।	स्था.वि.व्य. स.	नगरपालिका	गै.स.स.	विपद् पश्चात
२	क्षति भएका भौतिक संरचनाहरूको वर्गीकरण गर्ने र सो को पुनःनिर्माणका लागि मापदण्ड एवं खाका तयार गर्ने।	स्था.वि.व्य. स.	नगरपालिका		अल्पकालीन

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समय
३	प्रभावित समुदायलाई लक्षित गरि जीविकोपार्जनका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने। उक्त कार्य गर्दा एकल महिला भएका घर, बृद्धबृद्धा भएको घर र अपाङ्गता भएका घरलाई पहिलो प्राथमिकता प्रदान गरिनेछ।	स्था.वि.व्य. स.	नगरपालिका	गै.स.स.	विपद् पश्चात

खण्ड ५. योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन, समन्वय र सहकार्य एवं अद्यावधिक

५.१ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

पुर्चौडी नगरपालिकाले अन्य कार्यक्रमको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्दा यस योजनाको पनि सँगसँगै गर्नेछ। यस योजनाको अनुगमन र मूल्याङ्कनका लागि छट्टै फारम तयार गरि प्रयोग गरिनेछ। अनुगमन समितिले प्राप्त तथ्यहरूलाई समेटी एक प्रतिवेदन तयार गर्नेछ। उक्त प्रतिवेदनलाई वार्षिक रूपमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत एवं समिक्षा गरिनेछ।

५.२ समन्वय एवं सहकार्य

यस योजनामा राखिएका क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा एकै किसिमका उद्देश्य भएका संघसंस्था, कार्यालय वा निकायसँग सहकार्य गरिनेछ। साथै आर्थिक, प्राविधिक एवं मानवीय सहायता आदानप्रदानको लागि छिमेकी पालिका, प्रदेश र संघीय सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।

५.३ अद्यावधिक

यस योजनामा समावेश गरिएका जलवायु अनुकूलन एवं विपद् उत्थानशील सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई प्रभावकारिता र कार्य सम्पन्नताको आधारमा पुनरावलोकन गरि नियमित रूपमा प्रत्येक ५ वर्षमा अद्यावधिक गरिनेछ। तथापी, कुनै विशेष परिस्थिति सिर्जना भएमा वा विशिष्ट प्रकृतिको क्रियाकलापहरू समेटी उत्थानशीलता बृद्धिका कार्यहरू गर्नुपरेमा तोकिएको समयावधि अगावै यसलाई परिमार्जन वा अद्यावधिक गर्न सकिनेछ।

खण्ड ६. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

६.१ पृष्ठभूमि

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले सरकार, समुदाय र व्यक्तिलाई विपद्को अवस्थामा प्रभावकारी रूपमा सामना गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। पूर्वतयारी अन्तर्गत आपतकालीन योजनाको निर्माण, प्रारम्भिक चेतावनी प्रणालीको विकास, जोखिम नक्साङ्कन, स्रोत-साधनको पहिचान तथा अभिलेख व्यवस्थापन समावेश हुन्छन्। साथै, विपद् व्यवस्थापनका क्रममा खोज, उद्धार र राहत वितरणजस्ता कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन र दीर्घकालमा उत्थानशील (resilient) समुदाय निर्माण गर्न प्रतिकार्य योजना अपरिहार्य हुन्छ। विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणमध्ये पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना अत्यन्त महत्वपूर्ण पक्ष हुन्। यस योजनाले विपद् आउनु अघि देखि लिएर विपद्को अवस्था समाप्त नहुन्जेलसम्म गरिने सम्पूर्ण कार्यहरू समेट्छ। विपद्को समयमा प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायको शीघ्र खोज तथा उद्धार गरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन स्थानीय तह, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरू, साथै निजी क्षेत्रका सरोकारवालाहरूले समन्वयात्मक रूपमा कार्य गर्नु आवश्यक हुन्छ। यस्तो सहयोग समयमै प्रदान नभएमा थप जनधनको क्षति हुन सक्छ। यसका अतिरिक्त, पूर्वतयारी चरणमा जनचेतना अभिवृद्धि, क्षमता विकास तालिम, नियमित अभ्यास (mock drill), सुरक्षित पूर्वाधार निर्माण तथा जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू अवलम्बन गर्न आवश्यक हुन्छ। प्रतिकार्य चरणमा राहत वितरण, अस्थायी आवास व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन, खानेपानी तथा सरसफाइको व्यवस्था, मनोसामाजिक सहयोग तथा विशेष आवश्यकता भएका समूहहरूको संरक्षणमा विशेष ध्यान दिनुपर्छ।

नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार सूचीको रूपमा सूचीकृत गरेको छ। संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा भएका छन्। साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्र देखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशील रहेका छन्। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचना मध्येको एक हो। स्थानीय तहमा हुने विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा यस समितिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। स्थानीय तहमा गरिने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढङ्गबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने हुन्छ। विद्यमान कानूनी व्यवस्था अनुरूप समेत स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक रहेको छ। प्रस्तुत सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ अनुरूप यस पुर्चौडी नगरपालिकाले यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ।

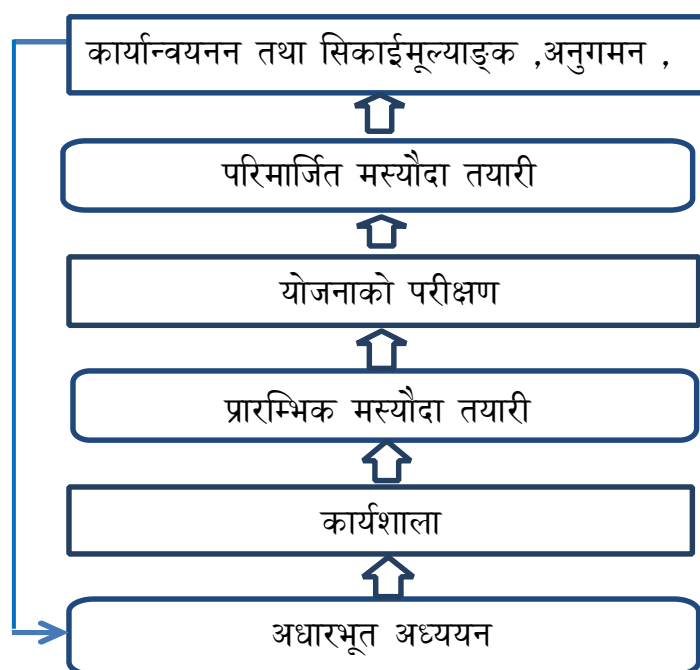
६.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

पुर्चौडी नगरपालिकामा सम्भावित प्राकृतिक तथा मानवसिर्जित प्रकोपबाट उत्पन्न हुन सक्ने विपद्को प्रभावलाई प्रभावकारी रूपमा सामना गर्दै जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्नु यस योजनाको मुख्य उद्देश्य हो। स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स्रोत-साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र उत्तरदायी (जवाफदेही) ढंगले मानवीय सहायता प्रदान गर्नु यस योजनाको मुख्य लक्ष्य रहेको छ। यस योजनाका अन्य उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

- (क) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु,
- (ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरू को पहिचान र अद्यावधिक गर्नु,
- (ग) विपद्को लेखाजोखानक जोखिम , स्साङ्कनलन र सङ्कविगतमा घटेका विपद्का घटनाहरूको तथ्याङ्क , विश्लेषणका आधारमा जोखिम सूचित योजना तर्जुमा गर्नु,
- ड) विपद् प्रतिकार्यका लागि हाल उपलब्ध स्रोत ,साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा एवम् सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आंकलन ,प्रक्षेपण र प्रवन्ध गर्नु।

६.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया र सहभागिता

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन , २०७६ ले नगरपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयक्षेत्रको सहभागितामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ। सोही व्यवस्था अनुसार यस पुर्चौडी नगरपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रक्रियागत ढाँचा देहाय बमोजिम रहेको छः

पुर्चौडी नगरपालिकाको यो योजना निर्माण प्रक्रिया पालिकाका विभिन्न समिति र सबै वडाको समन्वयमा सहभागितामूलक ढंगले, सबै विषयगत क्षेत्र (क्लस्टर) तथा सुरक्षा निकायहरूको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गरिएको थियो।

योजना तर्जुमा निम्न चरणहरू अनुसार सम्पन्न गरिएको थियो :

१. नगरपालिकाद्वारा ७ वटा विषयगत क्षेत्र (क्लस्टर) गठन,
२. प्रत्येक विषयगत क्षेत्रको छुट्टाछुट्टै बैठक तथा छलफल,

३. सम्बन्धित क्षेत्रबाट सम्भावित विपद् परिदृश्य (scenario) को पहिचान र निर्माण,
४. विषयगत क्षेत्रद्वारा आफ्नो क्षेत्रसँग सम्बन्धित प्रतिकार्य योजना तयार,
५. प्रतिकार्य कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पूर्वतयारी योजना निर्माण।

६.४. विषयगत क्षेत्र (क्लस्टर) को पहिचान

पुर्चौडी नगरपालिकामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजनाको प्रभावकारिताका क्षेत्रगत समुहहरूलाई आधार मानेर कार्य विभाजन गर्नु उपयुक्त हुने देखिएको छ । यस नगरपालिकाले यो योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि देहाय बमोजिमका सात (७) वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरेको छ।

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र समिति (Cluster)	नेतृत्व गर्ने शाखा	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार	प्रशासन शाखा		
२	संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा		
३	खाद्य तथा कृषि	कृषी शाखा		
४	गैर-खाद्य सामग्री तथा आश्रयस्थल	जिन्सी शाखा		
५	खानेपानी तथा सरसफाइ	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा		
६	स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य शाखा		
७	शिक्षा	शिक्षा विकास शाखा		

१) समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार क्षेत्र

यस विषय क्षेत्रले विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाइतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत गरी शव व्यवस्थापन (वा हस्तान्तरण) को प्रवन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत वितरण गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

क्र.सं.	नाम	निकाय	पद	सम्पर्क नम्बर
१		प्रशासन शाखा		
२				
३				

४				
५				

२) संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, बृद्धबृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू जस्तै: सेनेटरी प्याड, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

क्र.सं.	नाम	निकाय	पद	सम्पर्क नम्बर
१		महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा		
२				
३				
४				
५				

३) खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पीडितहरूलाई तत्काल खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, खानेकुरा पकाउनको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने र कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

क्र.सं.	नाम	निकाय	पद	सम्पर्क नम्बर
१		कृषि शाखा		
२				
३				
४				
५				

४) गैर-खाद्य सामग्री तथा आश्रयस्थल क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका पीडितहरूलाई आपत्कालीन आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पीडितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैर-खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

क्र.सं.	नाम	निकाय	पद	सम्पर्क नम्बर
१	अनिल सिंह बोहरा	जिन्सी शाखा		
२				
३				
४				
५				

५) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने, विपद्का कारण ढलेका बोटबिरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाईको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तै: हाईजिन किट, पियुष, क्लोरिन, डस्टविन, आदि) उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

क्र.सं.	नाम	निकाय	पद	सम्पर्क नम्बर
१		वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा		
२				
३				
४				
५				

६) स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद् मा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्बन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका विरामी वा घाईतेलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, महिला तथा बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा

त्यसबाट हुनसक्ने समयस्याबारे पीडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ। साथै यस विषयक्षेत्रले कोभिड-१९ लगायतका महाव्याधीको संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ।

क्र.सं.	नाम	निकाय	पद	सम्पर्क नम्बर
१	विनोद कुवर	स्वास्थ्य शाखा		
२				
३				
४				
५				

७) शिक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण विद्यालय तीन दिनभन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति पुऱ्याएमा सोको व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

क्र.सं.	नाम	निकाय	पद	सम्पर्क नम्बर
१	बिर बहादुर नेपाली	शिक्षा विकास शाखा		
२				
३				
४				
५				

६.५ सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद्को समयमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका गतिविधिहरू समयमै कार्यान्वयन गर्न संस्थागत क्षमता लेखाजोखा गरी सोको तयारी आवधिक रूपमा अद्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ। सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूमा विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी र विपद् प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेशिन र औजार, सीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन्। यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि विपद् पूर्वतयारी कार्य नै हो। विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषयक्षेत्रगत रूपमा सामान्य पूर्वतयारीको कार्ययोजना देहाय बमोजिम हुने गरी तर्जुमा गरिएको छ।

६.५.१ समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष	नगरपालिका	प्रत्येक आर्थिक वर्षमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विपद् व्यवस्थापन शाखा
२	विपद्को क्षति, नोक्सानी मूल्याङ्कनको लागि सर्वेक्षण टोली गठन र पुनर्गठन गर्ने र आवश्यकता बमोजिम सर्वेक्षणका लागि सहायक टोलीहरू गठन गर्ने र तालिम आयोजना गर्ने	प्रत्येक वर्ष मनसुन शुरु हुनु पूर्व	नगरपालिका र हरेक वडामा	नगरपालिकामा एक र हरेक वडामा एक एक वटा	विपद् व्यवस्थापन शाखा, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति वडा स्तरीय, विपद् व्यवस्थापन समिति
३	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA), क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फाराम तयार गर्ने	प्रत्येक वर्ष	नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	विपद् व्यवस्थापन शाखा
४	राहत वितरणका लागि सिफारिस फाराम लगायतका कागजात तयारी तथा अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष मनसुन शुरु हुनु पूर्व	नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
५	प्रकोपको प्रकृति अनुसार	प्रत्येक वर्ष	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
	खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने	कार्तिक सम्म			विपद् व्यवस्थापन शाखावडा , ,कार्यालय विषयक्षेत्र
६	खोज तथा उद्धारका लागि गठित टोलीको निमित्त तालिम आयोजना गर्ने र परिचालन हुने प्रक्रिया निर्धारण गर्ने	प्रत्येक वर्ष पौष सम्म	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखासूरक्षा , विषयक्षेत्र ,निकाय
७	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु खरिद, भण्डारण ,मर्मत र व्यवस्थापन गर्ने	निरन्तर	निरन्तर	हरेक वडामा कम्तिमा एक सेट	नगरपालिका,जिन्सी शाखा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिवातावरण , तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
८	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरु र एम्बुलेन्सहरुको सूची र सम्पर्क व्यक्तिको विवरण अद्यावधिक र तयार गर्ने	निरन्तर	नगरपालिका	पालिकामा भएका सबै	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखास्वास्थ , शाखा
९	बाढी-पहिरो, भूकम्पबाट बच्न र बचाउन सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी अध्यावधिक सूची तयार गर्ने	निरन्तर	वडा अनुसार	आवश्यकता अनुसार हरेक वडामा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
१०	आपत्कालीन अवस्थामा आश्रय स्थलका रुपमा प्रयोग गर्ने स्थानको लागि चाहिने भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरु निर्माण, बिस्तार गर्ने	तत्काल सुरु गरी निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	पूर्वाधार विकास शाखावडा , ,कार्यालय विषयक्षेत्र
१२	बाढी-पहिरो, शीतलहर, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी आदि	निरन्त	नगरपालिकामा सञ्चालित एफ ,एम. ,पत्रपत्रिका	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै कम्तिमा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखावडा ,

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
	प्रकोपहरुबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सोबाट बच्ने उपायहरुका बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने		सामाजिक सञ्जाल, माईकिङ्ग् आदि	२ पटक	कार्यालय
१३	मानिसको ज्यान लिनसक्ने जङ्गली जनावरहरु जस्तै:) बाघ, चितुवा, बर्देल, बाँदर आदि (बस्तीमा प्रवेशगरेमा सम्बन्धित समुदायलाई शिघ्र सूचना दिने प्रणालीको विकास गर्ने	निरन्तर	वडास्तर वा सम्भव भएसम्म वस्तीस्तर	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखावडा , कार्यालय समुदायविषयक्षेत्र ,
१४	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने गराउने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरपालिका तथा वडामा	प्रमुख प्रकोपको लागि वर्षमा कम्तिमा एक एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

६.५.२ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा सुरक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
१	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको तथ्याङ्क संकलन र संरक्षणका तरिकाहरु बारे जानकारी	निरन्तर	नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	नगरपालिका ,महिला तथा बालबालिका शाखा
२	विपद्को समयमा अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामग्रीहरु खरिद गरी भण्डारण गर्ने।	निरन्तर	नगरका गोदाम घरहरु	जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशतलाई पुग्ने	महिला तथा बालबालिका शाखा , स्वास्थ्य शाखा, जिन्सी शाखा, विषयक्षेत्र
३	विद्यालयका शिक्षक र महिला	प्रत्येक	नगरस्तर वा	हरेक	शिक्षा र स्वास्थ्य

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
	स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालीम दिने।	वर्ष १ पटक	वडास्तरमा	विद्यालयबाट १ जना र हरेक वडाबाट २ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	शाखा ,नगरपालिका
४	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयक्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्नेगराउने/	निरन्तर	वडास्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय अगाडी कम्तिमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति , अन्य सरोकारवाला

६.५.३ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
१	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिको लागि सम्भाव्य पसल, वा गोदाम पहिचान गर्ने साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने	निरन्तर	नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार वर्षको १ वा २ पटक	कृषि शाखा , विषयक्षेत्र
२	विपद्बाट प्रभावित हुनसक्ने जनसङ्ख्याको आधारमा खाद्य सामग्री चामल), दाल, तेल, नुन आदिभण्डारण गर्ने (	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरस्तर	वर्षको २ पटक	जिन्सी शाखा, कृषि शाखा , विषयक्षेत्र
४	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका=प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरू बीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरस्तर/ वडास्तर	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	विपद् शाखा, कृषि शाखा , विषयक्षेत्र

६.५.४ गैर-खाद्य सामग्री र आश्रय क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने गैरखाद्य सामग्री र आश्रयस्थल विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
१	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रय वा बासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा २०% जनसंख्यालाई पुग्ने	पूर्वाधार विकास शाखा, विपद् शाखा, जिन्सी शाखा, सरोकारवाला संघसंस्था
२	सम्भावित आपत्कालीन अवस्था आईपरेमा तुरुन्त खरिद गर्न सकिने गरी अनुबन्ध करार गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	थोक विक्रेता/ खुद्रा विक्रेता / सहकारी ठूला कृषक	२५० परिवारका लागि	नगरपालिका, कृषि शाखा, विपद् शाखा
३	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन खुला क्षेत्रको पहिचान व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने।	निरन्तर	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	पूर्वाधार विकास शाखा, विपद् शाखा र वडा कार्यालय
४	गैर-खाद्य सामग्री सेटहरू भण्डारण गर्ने।	निरन्तर	नगरस्तर, वडास्तर गोदाम घरहरू (Warehouse)	कम्तिमा १०० परिवारका लागि	नगरपालिकावडा, कार्यालय, विषयक्षेत्र
५	अस्थायी आश्रय वा बास निर्माणको लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिवृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	मनसुन सुरु हुनु भन्दा अगाडी	वडास्तर	हरेक वडामा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय विषयक्षेत्र

६.५.५ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
१	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने क्लोरीन पियुष जस्ता , औषधिको उचित भण्डारण गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरस्तर, वडास्तर, र विपद् सम्भावित स्थान	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा ,विषयक्षेत्र
२	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरु उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरस्तर	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखाविषयक्षेत्र ,
३	खानेपानी ओसारने ,जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरु मर्मत सम्भार गरी चालु अवस्थामा राख्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरस्तर	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखाविषयक्षेत्र ,
४	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरु पहिचान र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदायस्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरु	खानेपानी तथा सरसफाई शाखापूर्वाधार विकास , वडा कार्यलय तथा ,शाखा स्थानीय समुदाय

६.५.६ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकायसंस्था/
१	विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरु भण्डारण गर्ने	हरेक महिना , औषधिको गुण अनुसार	नगरस्तर, वडास्तर	२०० जनाको लागि	स्वास्थ्य शाखा , विषयक्षेत्र
२	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) गठन गर्ने, क्षमता विकास र कार्यसूची तयार गर्ने	स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रोटोकल अनुसार	नगरस्तर, वडास्तर	वर्षमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा , विषयक्षेत्र
३	प्रतिकार्यका लागि आवश्यक दक्ष मानव संसाधनको सूची तयारअद्यावधिक/ गर्ने	वडा संख्या र जनसंख्या अनुसार	नगरस्तर, वडास्तर	नगरस्तर ३०: :जना वडास्तर ७ जना	स्वास्थ्य शाखा ,
४	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने	नियमित	वडास्तर	हरेक वडामा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, वडा कार्यालय , विषयक्षेत्र

६.५.७ शिक्षा विषय क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने शिक्षा विषय क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	बाढी, पहिरो, हावाहुरी, शीतलहरले प्रभावित गर्नसक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने र संभावित क्षतिको आंकलन गर्ने।	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका विद्यालय	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
२	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।	निरन्तर	नगरस्तर, वडास्तर	प्रभावित विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
३	शीतलहरबाट विद्यार्थीमा हुनसक्ने प्रभावहरूको बारेमा विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	विद्यालय स्तरमा	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय, विषयक्षेत्र
४	सम्भावित विपद्बाट सुरक्षित हुने उपाय बारे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम. रेडियोबाट सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रसारण गर्ने।	निरन्तर	नगरस्तर, विद्यालय स्तर	विद्यालय र एफबाट .एम. १५कम्तिमा प्रकोपमा) दिन (केन्द्रित भई	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय

६.६ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजनामा सही पूर्वानुमान र उपलब्ध समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरू निर्धारण गर्नु पर्दछ। यसमा सामान्य सतर्क रहने देखि जोखिमयुक्त ठाउँमा रहेका समुदाय र स्थानान्तरण गर्न मिल्ने धन सम्पत्ति अस्थायी रूपमा सुरक्षित ठाउँमा सार्ने सम्मका क्रियाकलाप हुन सक्छन्। प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरूको योजना देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ।

६.६.१ समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि समग्र व्यवस्थापन, समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार क्षेत्रको गर्नुपर्ने पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	वर्षा र आँधी/हावाहुरीको पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग सिधै)	बैशाख देखि असोज	नगरस्तर	दिनमा कम्तिमा १ पटक	स्थानीय आपत्कालित कार्यसञ्चालन केन्द्र/

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	,(वा वेभपेज मार्फतप्रदेश र जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट आदानदप्रदान गर्ने।	सम्म			वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
२	बाढी/पहिरोहावाहुरी र खराब मौसमको सूचना प्राप्त समुदायला/नगरवासी/हुनासाथगाउँ ई सतर्कता अपनाउनसूचना सम्प्रेषण गर्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगर बाट वडा र समुदाय समुदायसम्म पहुँच हुनेगरी	पूर्वानुमानको खवर पश्चात दिनमा कम्तिमा २ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखावडा , कार्यालय
३	विपद् बाट हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा सबै विषयक्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगरस्तर	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तिमा एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
४	पूर्वानुमान अनुसार वडास्तरीय समितिलाई जानकारी गराई विपद् सम्मुख समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने व्यवस्था मिलाउने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए पश्चात लगत्तै	नगरस्तर	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति , स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
५	खोज तथा उद्धार टोली र क्षतिको विवरण सङ्कलन टोलीलाई तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए पश्चात लगत्तै	नगरस्तर	वडास्तरमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति , स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वडा कार्यालय

६.६.२ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने संरक्षण र सूरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	संरक्षण तथा सूरक्षा	पूर्वानुमान	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि	महिला तथा

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	को जानकारी पश्चात		१ पटक र आवश्यकता अनुसार	बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
२	विपद्जन्य घटनाबाट प्रभावितलाई परामर्श सेवा दिन परामर्श टोली तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	नगरस्तर, वडास्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्वास्थ्य शाखा , शिक्षा शाखा विषयक्षेत्र
३	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा आवश्यक पर्ने डिग्निटी किट लगायतका सरसामानहरूको निरीक्षण गरी तैयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

६.६.३ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	खाद्य तथा कृषि विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	कृषि शाखा , विषयक्षेत्र
२	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरीक्षण गरी अद्यावधिक गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक	कृषि शाखा
३	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खाद्य सामग्रीहरू ढुवानीका लागि आवश्यक सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा , विषयक्षेत्र

६.६.४ गैर-खाद्य सामग्री र आश्रय क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने गैर-खाद्य सामग्री र आश्रय क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	आपतकालिन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्रीविषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, र विषयक्षेत्र
२	आपत्कालीन आश्रय स्थलको निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	तत्कालै	नगरस्तर, वडास्तर	सम्भावित प्रकोप अनुसार	नगरपालिकावडास्तरीय, समिति र विषयक्षेत्र
३	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माणका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री तथा औजारहरू निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र, विषयक्षेत्र
४	सामग्री तथा औजारहरू ढुवानीको लागि आवश्यक सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, र विषयक्षेत्र

६.६.५ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	सामाजिक विकास शाखा र विषयक्षेत्र
२	खानेपानी शुद्धिकरणका लागि क्लोरिन पियुष जस्ता, औषधि तथा प्रविधिको निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा र विषयक्षेत्र
३	सरसफाईका लागि परिचालन	पूर्वानुमान	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको	सामाजिक विकास

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	हुनु पर्ने जनशक्ति, सवारी साधन र उपकरणहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।	को जानकारी पश्चात		समय अनुसार	शाखाविषयक्षेत्र ,

६.६.६ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात तत्काल	नगरस्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
२	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने औषधी तथा उपकरण निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
३	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवाको लागि आवश्यक जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
४	कोभिड-१९ लगायतका महामारीबाट सुरक्षित रहन र सतर्कता अपनाउने उपाय बारे स्थानीय टेलिभिजन, एफ.एम . रेडियो र सामाजिक सञ्जाल लगायतका माध्यमबाट प्रसारण र जानकारी प्रवाह गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपको आधारमा निरन्तर गर्ने	नगरपालिका , स्वास्थ्य शाखा , सूचना तथा प्रविधि शाखा र विषयक्षेत्र

६.६.७ शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा र विषयक्षेत्र
२	प्रभावित हुन सक्ने विद्यालयलाई शिक्षण सामग्रीहरू सुरक्षित ठाउँमा राख्न अनुरोध गर्ने।	समन्वयात्मक बैठक पश्चात	विद्यालयस्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा
३	विपद्को समयमा अपनाउनुपर्ने सावधानी र सूरक्षाका उपाय तथा अनुशासनका बारेमा विद्यार्थीलाई सचेत गर्ने।	तत्काल	विद्यालयस्तरमा	सम्भावित प्रकोपको सिजन अनुसार	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विद्यालय
४	विपद्को समयमा पठनपाठन निरन्तर गर्न आवश्यक तयारी गर्ने।	तत्काल	नगरस्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विद्यालय , विषयक्षेत्र

६.७ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

यस अन्तर्गत खोज ,उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेल सम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य र शिघ्र पुर्नलाभका कार्यहरू पर्दछन्। यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात् तुरुन्तै चाल्नुपर्ने खोज ,उद्धार ,उपचार एवम् जोखिम क्षेत्रबाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण र राहत वितरणका क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन्। विपद् प्रतिकार्यका लागि गठित विषयक्षेत्रहरू परिचालन गर्न तपशिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू तर्जुमा गरिएको छ।

६.७.१. समन्वय, खोज उद्धार तथा सूचना/सञ्चार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्जन्य घटना घटेमा वा घट्ने यकिन भएमा विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने।	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति , सम्पूर्ण विषयक्षेत्र
२	विपद्ले प्रभाव पारेको तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समुदाय र महत्वपूर्ण सम्पत्ति सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न सूरक्षा निकाय र खोज तथा उद्धार	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति , वडास्तरीय समिति, नगर प्रहरी, स्थानिय स्वयम सेवक

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	टोली/कार्यदल परिचालन गर्ने।		
३	विपद्मा परी घाइते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराई रहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी गर्ने।	तत्काल	सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार टोली र स्वयंसेवक
४	तत्कालै घटनाको अवलोकन, निरीक्षण गर्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) को प्रतिवेदन तयार गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्ने।	विपद् पश्चात घण्टा 72 भित्र	सर्वेक्षण टोली, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विपद् शाखा
५	विपद्बाट मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क र लगत तयार गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने र शव हस्तान्तरणव्यवस्थापन/ गर्ने।	विपद्को समयमा	सुरक्षा निकायनेपाल ,उद्धार टोली , स्वयम् सेवक ,रेडक्रस सोसाईटी
६	पीडित समुदायलाई थप जोखिमबाट बचाउन र सहयोग पुऱ्याउन अन्य विषयक्षेत्र र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने।	विपद् पश्चात	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति , विषयक्षेत्र
७	बहुक्षेत्रगत सर्वेक्षण गरी क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी सुझाव सहितको विषयक्षेत्र केन्द्रित प्रतिवेदनप्रारम्भिक द्रुत) (लेखाजोखा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने।	विपद् पश्चात दिन भित्र 7	सर्वेक्षण टोली ,त शाखासम्बन्धि , विषयक्षेत्र ,वडास्तरीय समिति
८	समीक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने र तर्जुमा गरिएको योजना कार्यान्वयन गर्ने/गराउने।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति , सम्बन्धित शाखा तथा विषयक्षेत्र
९	विस्थापित भई सुरक्षित स्थानमा बसेका, छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घरगोठ पूर्ण रूपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरूलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने।	विपद् पश्चात तत्काल	नगरपालिका ,स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,वडास्तरीय , वडा कार्यालय ,समिति
१०	विपद्को सङ्कटकाल घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष सिफारिश गर्ने।	विपद् पश्चात	नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

६.७.२ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
---------	-----------------------------------	-----	------------------------------

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्कालै	महिला तथा बालबालिका शाखा , विषयक्षेत्र
२	पहिचान भएका आवश्यकता बमोजिम गर्भवती महिला ,सुत्केरी ,बालबालिका ,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकलाई सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्कालै र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा , विषयक्षेत्र, सरोकार निकाय
३	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गरी सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने।	अवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा , विषयक्षेत्र, स्वयमसेवक
४	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारका सामग्री जस्तै: डिग्निटी किट वितरण गर्ने।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा , विषयक्षेत्र
५	विपद्को घटनाबाट मानसिक रूपमा प्रभावित व्यक्ति र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरूलाई परिस्थितीको आंकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा , ,स्वास्थ्य शाखाविषयक्षेत्र
६	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	महिला तथा बालबालिका शाखा , विषयक्षेत्र

६.७.३ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

प्रकोपबाट सिर्जित विपद्मा प्रतिकार्य गर्न खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	कृषि शाखा र विषयक्षेत्रका सदस्यहरु
२	विपद्बाट प्रभावित भएकाहरूलाई खाद्यान्न वितरण गर्ने।	विपद्को पहिलो दिन	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा ,वडा कार्यालय
३	सर्वेक्षण टोलीको सिफारिसको आधारमा आवश्यक खाद्य सामग्रीको व्यवस्था गरी निर्धारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने।	दोस्रो दिन देखि निरन्तर	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा ,कृषि शाखावडास्तरीय समिति ,

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
४	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री अपुग हुने देखिएमा तत्काल खरिद गरी आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने।	आवश्यकता अनुसार	नगरपालिकास्थानीय , विपद् व्यवस्थापन समिति/विषयक्षेत्र , जिन्सी शाखा
५	प्रतिकार्यका लागि नगरपालिकाको क्षमताले नभ्याउने भएमा थप सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा थप सहयोग उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	नगर प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
६	थप खाद्य सामग्री आवश्यक भएमा स्थानीय तहमा क्रियाशील मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय तथा अनुरोध गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति/विषयक्षेत्र ,
७	खाद्य सामग्री वितरणमा आईपरेका समस्या तथा चुनौतीहरूको विषयमा विषयक्षेत्रको समिक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष सहितको प्रतिवेदन स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने।	प्रतिकार्यको आधारमा कम्तिमा एक पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र

६.७.४ गैर-खाद्य सामग्री र आश्रय क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न गैर-खाद्य सामग्री र आश्रय क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा ,विषयक्षेत्र ,सहयोगि निकाय
२	पहिचान भएको सुरक्षित स्थानमा आश्रय वा वासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	पूर्वाधार विकास शाखा/वडा , कार्यालय/विषयक्षेत्र
३	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको वितरण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा ,विषयक्षेत्र ,वडा कार्यालय ,
५	आपतकालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	निरन्तर	नगरपालिका, विषयगत शाखा, विषयक्षेत्रका समूह सदस्यहरू

६.७.५ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको आपतकालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा	विपद् पश्चात	सामाजिक विकास शाखा

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	तत्कालै	
२	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रवन्ध गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी एकाई, विषयक्षेत्र
३	विपद्का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सरसफाई एकाई, विषयक्षेत्र
४	पियुस क्लोरीन जस्ता ,खानेपानी शुद्धिकरणका औषधी तथा व्यक्तिगत सरसफाईका लागि हाईजिन किट वितरण गर्ने र सरसफाई तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने	विपद् पश्चात तत्कालै	स्वास्थ्य शाखा, खानेपानी र सरसफाई एकाई शिक्षा ,शाखा, विषयक्षेत्र ,
५	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा , विषयक्षेत्र

६.७.६ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्यको सन्दर्भमा स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
२	विपद्को घटनामा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखाविषयक्षेत्र ,
३	स्थानीय स्तरमा उपचार हुन नसक्ने घाईते तथा विरामीलाई नजिकको स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल लैजान व्यवस्था मिलाउने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा ,शिक्षा शाखा , विषयक्षेत्र ,विद्यालय
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखाविषयक्षेत्र ,
६	गर्भवती महिला ,सुत्केरी ,बालबालिकाज्येष्ठ नागरिक , तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने तथा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको व्यवस्था मिलाउन खाद्य तथा पोषण क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखाविषयक्षेत्र ,
७	औषधी ,सूरक्षाका सामग्री ,पिपिड सेट)सर्जिकल मास्क ,स्यानीटाइजर ,साबुन(तथा उपकरण थर्म)ल	आवश्यकता अनुसार	नगरपालिका,स्वास्थ्य शाखा , विषयक्षेत्र

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	गन, भेन्टिलेटर, फ्रिज , टेष्टिङ्किट (लगायतका सामग्रीहरू पहिचान गरी सोको व्यवस्था गर्ने।		

६.७.७ शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न शिक्षा क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	शिक्षा शाखा , विषयक्षेत्र
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठनका सामग्रीहरूको विवरण तयार गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	शिक्षा शाखा , विद्यालयविषयक्षेत्र
३	विद्यालय ३ दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा (तीन) लीन शिक्षाका लागि प्रबन्ध मिलाउनेआपत्का	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा , विद्यालयविषयक्षेत्र
४	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारु गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा , विद्यालयविषयक्षेत्र
५	शिक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	शिक्षा शाखा , विषयक्षेत्र

६.८. बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

६.८.१. स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था

बन्दोबस्तीका सामग्रीहरूको उपलब्धताको लेखाजोखा विषयक्षेत्रका आधारमा गरिएको छ। यस नगरपालिकामा विपद्जन्य घटनाहरूमा सम्बन्धित विषयक्षेत्र अन्तर्गत उपलब्ध श्रोत साधन तथा सामग्रीहरूको विद्यमान अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ।

विषयक्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
समग्र व्यवस्थापन/सूचना खोज तथा उद्धार	दमकल आवश्यक औजार सेट) (सहित		
	एक्साभेटर(जेसिवि)		
	लाईफ ज्याकेट		

विषयक्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
	क्लाइम्बिङ डोरी		
	सेफिट हेलमेट		
	रवर बोट		
	स्ट्रेचर		
	मेगा ह्याण्ड माइक		
	ईमर्जेन्सी टर्च लाईट		
	आगो निभाउने यन्त्र		
	साईरन		
	रवरको पञ्जा		
	श्रो व्याग		
	प्राथमिक उपचार किट		
खाद्यान्न तथा कृषि	किटनाशक विषादी		
	दाल/चामल		
	नुन, तेल प्याकेट		
	अन्य खाद्य सामग्री		
स्वास्थ्य तथा पोषण	स्यानीटरी प्याड		
	इमेरजेन्सी किट		
	ह्याण्डवास तथा साबुन		
	पिपिई सेट/गाउन		
	सर्जिकल ग्लोब		
	स्यानीटाईजर		
	क्लोरीन पाउडर		
	मेडिसिन		
	आरवोटल .एल.		
	प्राथमिक उपचार बाक्स/किट		
	अन्य		
खानेपानी, सरसरफाई तथा स्वच्छता	पियुष		
	एक्वा ट्याब		
	पिभाइल.ए.		
	पानी जाँच्ने किट		
	पाईप तथा फिटिङ्स		
	अस्थाई शौचालय किट		
	अन्य		
आपतकालिन	ईन्धनबाट चल्ने आरा/ह्याक्सा		

विषयक्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री क्वारेण्टाइन व्यवस्थापन	)Hacksaw(		
	खन्ती (सव्वल)		
	गैंति र वेल्चा सेट		
	एयर लिफ्ट ब्याग		
	त्रिपालटेन्ट/		
	भाँडाकुँडा सेट		
	जस्तापाता		
	अन्य		

नोट यस्ता सामग्रीहरूको विषयक्षेत्रबाट प्राप्त विवरण अनुसार अभिलेख अद्यावधिक गर्ने कार्य विपद् व्यवस्थापन : शाखाले नियमित रुपमा गर्नेछ।

६.८.२. स्रोत साधनको व्यवस्थापन

विपद् व्यवस्थापनका लागि यस पुर्चौडी नगरपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। यस विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागि उक्त कोषमा उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विषयक्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकासा गरिनेछ। कोषमा पर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत वार्षिक बजेटबाट यस्तो रकम उपलब्ध गराइनेछ। स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य बडा कार्यालय मार्फत् हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित बडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराइनेछ।

यस नगरपालिकाको आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियाकलापको लागि प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत् सङ्घीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ। साथै थप आवश्यक सहयोगका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था संस्था तथा स्थानीय सामाजिक सङ्घ , निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरिनेछ।

६.९ अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि छिमेकी गाउँनगरपालिका/, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय, जिल्ला समन्वय समिति र अन्य सरोकारवालासँग सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ। यस्तो सहयोग विशेषगरी बाढी, पहिरो, जङ्गली जनावरको आतङ्क, आगलागी आदिको समयमा प्रतिकार्यका लागि दमकल ,एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता सामग्रीको उपयोगमा केन्द्रीत हुनेछ। अन्य किसिमका थप सहयोग आदानप्रदान गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानीय तहहरूसँग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्न सक्नेछ। नेपाल सरकार ,प्रदेश तथा जिल्ला स्थित कार्यालयहरूबाट समेत विपद् प्रतिकार्यको लागि स्रोत ,साधन प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला स्थित अन्य गैह्र सरकारी निकाय तथा निजी क्षेत्रसँग ,समन्वय गरी थप स्रोत परिचालन गरिनेछ। जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ।

६.१० अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन

यस योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ। उक्त समितिले सूचकहरूको आधारमा नियमित रुपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी स्थानीय

विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ। यस्तो प्रतिवेदनमा औल्याईएका सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिमार्जन गर्दा समावेश गरिनेछ। यस योजनाको पूनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछः

विवरण	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
योजना कार्यान्वयनको समिक्षा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आवधिक रुपमा समिक्षा बैठक गर्ने	कार्तिक महिना
			माघमहिना
			बैशाख महिना
			श्रावण महिना (को .व.आगामी आ)
योजनाको पुनरावलोकन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विषयक्षेत्र अनुसारका क्रियाकलापहरूको पुनरावलोकन गरी योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक मसान्त

६.११. क्षमता विकास रणनीति र योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछः

क्र.सं.	क्षमता विकास क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	समयतालिका
१	विषयक्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखिकरण, तालिम र अभ्यासको व्यवस्था गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
२	वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण ,तालिम प्रदान गर्ने।	विपद् व्यवस्थापन शाखा	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
३	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आगामी आ. व. योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनु भन्दा अगावै
४	विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि
५	बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयक्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि

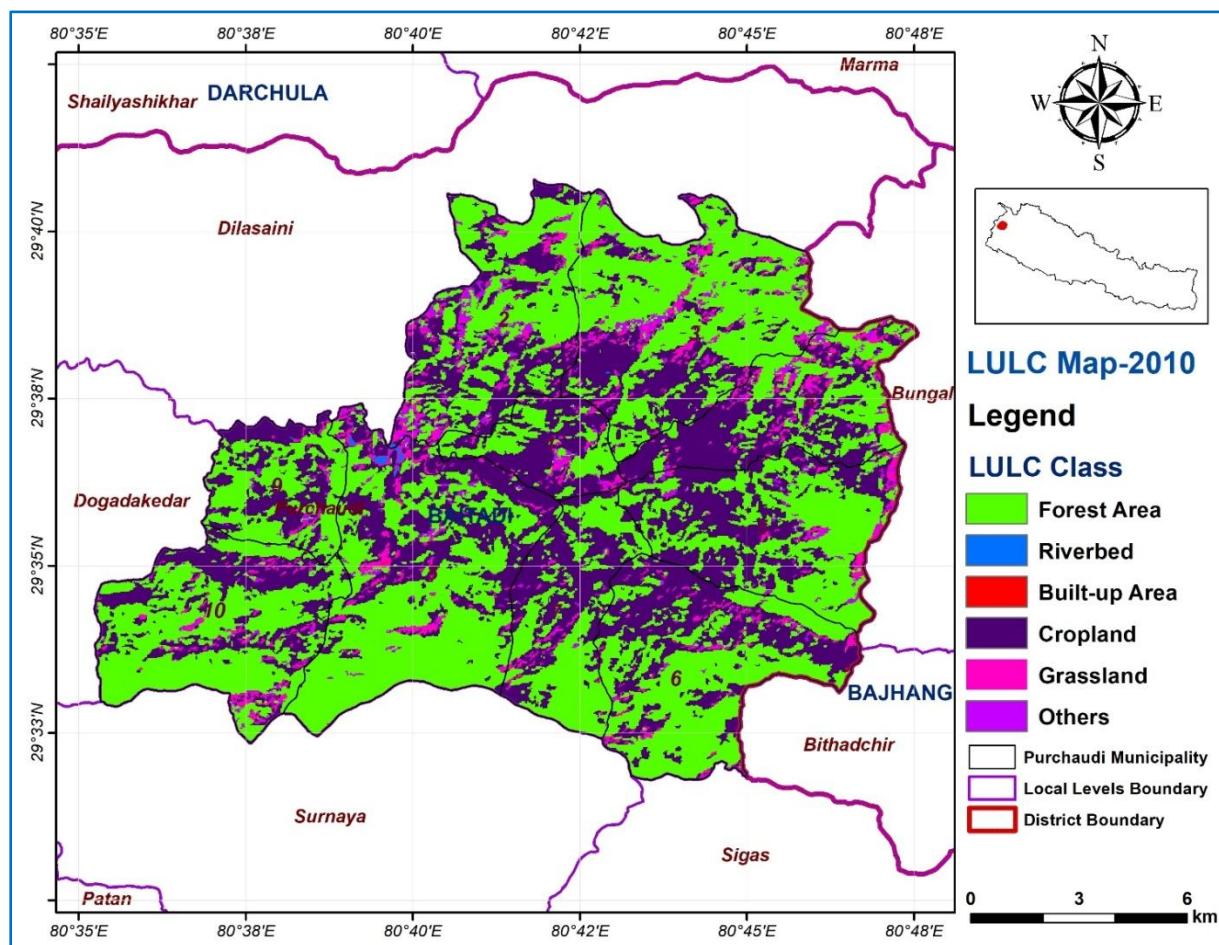
६.१२ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र समीक्षा र अद्यावधिक वार्षिक रुपमा जेठ मसान्त भित्र गरीने छ। त्यसैगरी कुनैपनि विपदका घटना को प्रतिकार्य गरिसके पछि पनि समीक्षा गरिने छ। हरेक विषयगत क्षेत्रले आ-

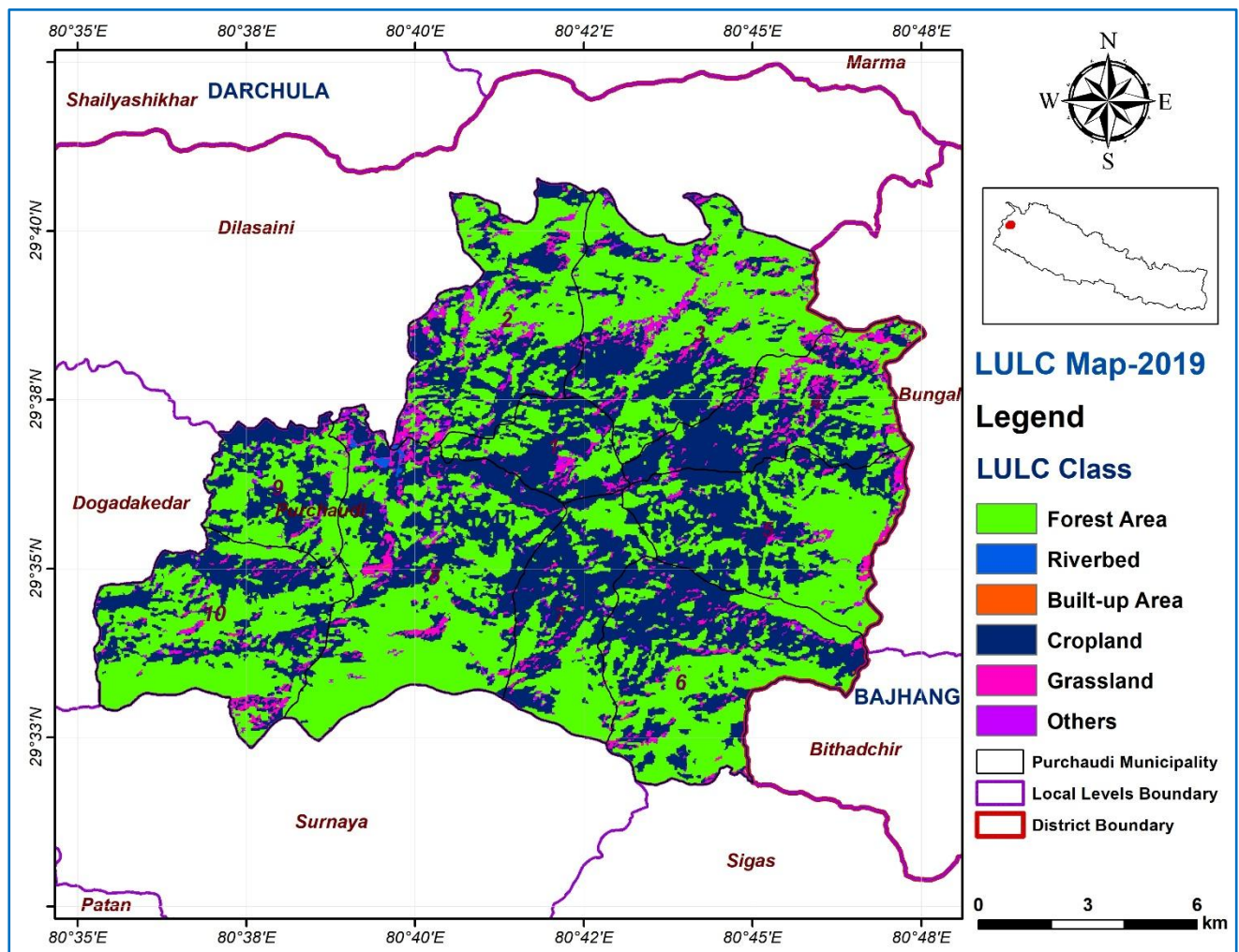
आफ्नो क्षेत्रको विस्तृत समिक्षा गरी प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक गर्ने छन्। यसका अतिरिक्त समिक्षा र अद्यावधिक को प्रक्रियामा संघ र प्रदेश सरकार बाट प्रदान गरिने निर्देशन र मार्गदर्शन लाई पनि समावेश गरिने छ।

खण्ड ७. अनुसूचीहरू

अनुसूची १.१. पुर्चौडी न.पा.को भू-उपयोगको अवस्था (सन् २०१०)

अनुसूची १.२. पुर्चौडी न.पा.को भू-उपयोगको अवस्था (सन् २०१९)

अनुसूची ३ .विपद्को ऐतिहासिक समयरेखा (विगत ३० वर्ष)

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
वडा नं. १					
१	पहिरो	२०७९	बुदडा टोल	५।६ घर पुर्णरूपमा क्षति र जग्गा जमिन भाँसिदै गइरहेको	
२	पहिरो	२०७९	आफाला	३५।४० घर जोखिममा र जग्गा जमिन भाँसिदै गइरहेको	
३	चट्याङ्	२०८०	गर्सा	२ भौसी, २ बाख्रा को मृत्यु र बिजुलीको पोलमा क्षति	
४	बाढी			बाँगागाड र जमाली नदिले गर्दा बिसाभकुडा, हाँट, बजार क्षेत्र, दाडिमपाटा, डाँडाकोट, कोपीखेत तिरका बस्ति र जमिन डुवान र कटानको जोखिममा	हरेक वर्ष
५	बाढी		दाडिमपाटा	लोलीगाडले गर्दा बस्ति जोखिममा	हरेक वर्ष
६	बाढी		डाँडाकोट	खहरेखोलाले हरेक वर्ष जग्गा जमिन र बस्ति जोखिममा रहेको	
७	बाढी	२०८०	बुदडा	लोलीगाड खोलाको बाढीले १ हल गोरु बगाएको	
८	बाढी	२०६४।६५		खोलामा बगेर १ जनाको मृत्यु	
९	जंगली जनावर	२०७७	कुडी	बँदेलको आक्रमणबाट १ जना घाईते	
१०	जंगली जनावर			बाँदर, बँदेल, दुम्सीले यस वडा आफला, गर्सा र बुदडा टोल र स्थानमा सधै कृषीबालीमा क्षति पुऱ्याउदै आईरहेका छन्।	हरेक वर्ष
११	जंगली जनावर			यस वडामा कृषकले पालेका पशुचौपायामा बाघ, चितुवा, बँदेल, दुम्सी र अन्य जंगली जनावरले क्षति	हरेक वर्ष

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
				पुन्याउदै आईरहेका छन्।	
१२	पहिरो	२०७२।७३ असोज	बुदडा	पहिरोले गर्दा २ परिवार विस्थापित र विस्थापित भएका परिवार महेन्द्रनगरमा बसाई सरेको	
१३	बाढी	२०७८	भकुडा	४।५ घरमा क्षति र जग्गा जमिन भाँसिदै गइरहेको	सडकले उत्पन्न गरेको
१४	पहिरो	२०७४।७५	बुदडा (सिमटोल)	३।४ परिवार जोखिममा र जग्गा जमिन क्षति	दलित बस्ति
१५	पहिरो	२०७५।७६	भकुडा	४।५ घरमा क्षति र जग्गा जमिन जोखिममा	
१६	पहिरो	२०७६।७७	भकुडा	पहिरोमा परि १ जनाको मृत्यु	सडकले उत्पन्न गरेको
१७	पहिरो	२०५०।५१	हाँट	बगौरा सामुदायिक वन र सिंचाई कुलोलाई क्षति	
१८	पहिरो	२०५०।५१	दाडिमपाटा	सिंचाई कुलो र खेतियोग्य जमिनलाई क्षति	
१९	हावाहुरी	२०७६		कैलपाल आ. विका भवनको छानोमा क्षति	
२०	हावाहुरी	२०७५।७६	आफला	निमुन मा. विका भवनको छानोमा क्षति	
२१	पहि रो			भकुडा र हाँटको सिंचाई कुला र रोडमा क्षती	सडकले उत्पन्न गरेको
वडा न २					
१	पहिरो	२०७९	भैरु	पहिरोमा परी १ घर पुर्णरूपमा क्षति, २ जना (आमा र बच्चा) को मृत्यु, ३ जना घाईते, पशुचौपायाको मृत्यु, जग्गा जमिनमा क्षति, बिस्थापित घरपरिवार हाल वडा नं. १ मा बसाई सरेका	सडकले उत्पन्न गरेको

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
२	आगलागी	२०७५	बन्तोली	१ जनाको मृत्यु	
३	चट्याङ्	२०८१	रोचा	१ गोरुको मृत्यु	
४	चट्याङ्	२०७९	भैरु	१ भौसी, २ बाख्रा र २ गोरुको मृत्यु	
५	बाढी	२०८१	रोचा	१ गोरुको डुडान खोलामा बगेर मृत्यु	
६	बाढी			कुर्गाड खोला ले खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
७	पहिरो	२०८०	बन्तोली (नौतला)	१ घर भाँसिएको कारण बसाईसरि तराई गएको	
८	पहिरो		बिस्मला बस्ती	बस्ति पहिरोको जोखिममा रहेको र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
९	पहिरो	२०७८	बोरीगाँउ	२ घर, बस्ति र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	सडकले उत्पन्न गरेको
१०	पहिरो		कफलकोट	सडक पहिरोले गर्दा १०।१२ घर र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	सडकले उत्पन्न गरेको
११	जंगली जनावर	२०८२	जमिन्तड	बाघको आक्रमणबाट ७ बाख्राको मृत्यु	
१२	जंगली जनावर	२०८२	बन्तोली	बाघको आक्रमणबाट ३ बाख्राको मृत्यु	
१३	जंगली जनावर	२०८२	जमिन्तड	बँदेलको आक्रमणबाट १ जनाको मृत्यु	
१४	पहिरो	२०७५।७६	न्वाघर	न्वाघर बस्ति जोखिममा	
१५	पहिरो		गैरी	गैरी बस्ति पहिरोको जोखिममा रहेको	
१६	पहिरो	२०७७।७८	ल्याटी	ल्याटी बस्ति र खेतियोग्य जमिन पहिरोको जोखिममा रहेको	
१७	पहिरो		बैजाड	दलित बस्तीमा रहेका १४।१५ घर पहिरोको जोखिममा रहेको	
१८	पहिरो		खर्क	बस्तीमा रहेका २।३ घर पहिरोको जोखिममा रहेको	
१९	बाढी।कटान			मडखोला, बिस्मला, खड्खेत,	

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
				ल्याटी, सिमचानी खोलाहरुले खेतियोग्य जमिन जोखिममा रहेको	
२०	बाढी/कटान		भट्टखेत	बाढी जोखिम मड्खोला ले गर्दा	
वडा नं. ३					
१	बाढी		जोगेवडा	लोलीगाड खोलाले गर्दा २।३ वटा घर र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
२	पहिरो	२०६४।६५		तेलेसैन, नाकाली, समौली, बगरखेत, जोगेवडा टोलमा रहेका ४०।४५ घर प्रभावित र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
३	चट्याङ्	२०८१	कसाड	चौपाया घर र ४।५ जना मान्छे घाईते	
४	चट्याङ्	२०८१	भाडीसैन	चौपाया मृत्यु	
५	पहिरो	२०८१	माइपानी	१ घर पुर्ण क्षति भइ विस्तापित	
६	पहिरो	२०७९	उत्तिसाड	२०० रोपनी खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
७	पहिरो	२०६२।६३	तोलेनी	खेतियोग्य जमिन भाँसिरहेको	हरेक वर्ष
८	पहिरो		खन्तोला	४,५ वटा घर, डाँडाबाघ मन्दिर र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
९	पहिरो		पकौडा	४,५ वटा घर, न्वादेउ स्वास्थ्य चौकी र दुङ्गेगाड सम्म खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
१०	पहिरो	२०७६	पोखरा बस्ती	अन्टापु पहिरोले गर्दा पोखरा बस्तिमा ३।४ घर जोखिममा रहेका र बस्ति बिस्तापित	
११	पहिरो	२०६५	पातलीखेत	घर, पसल, सडक र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
१२	पहिरो	२०७५।७६	न्वाली	न्वाली पहिरोका कारण घर र खेतियोग्य जमिनमा क्षति र बस्ति विस्तापित हुने सम्भावना	
१३	बाढी		खयार खोला	खेतियोग्य जमिन प्रभावित	
१४	पहिरो		मल्ली वाँस	बस्ती जोखिममा रहेको, खेतियोग्य	

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
				जग्गा प्रभावित र नवज्योती आ.वि बाँसको भवन जोखिममा	
१५	पहिरो			पहिरोले गर्दा तल्लीनला, नौजुडीमा जमिन भाँसिने गरेको र बस्ति जोखिममा	
१६	पहिरो			बल्देज देखि नौलेजुडी सम्म पहिरोले गर्दा खेतियोग्य जमिनमा क्षति	प्रतेक वर्ष
१७	पहिरो	२०६७	बैडा	२ वटा घर प्रभावित र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	प्रतेक वर्ष सडकले गर्दा
१८	पहिरो	२०७६		गोट्याइजर देखि एकलला सम्म पहिरोले गर्दा घर प्रभावित र खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
१९	पहिरो			जलबुङ्गा, चनन्यानी, खडीखान क्षेत्रमा पहिरोको जोखिम	
१५	जंगली जनावर			बाँदर, बँदेल, दुम्सीले यस वडाको सबै टोल र स्थानमा सधै कृषीबालीमा क्षति पुऱ्याउँदै आईरहेका छन्।	हरेक वर्ष
१६	जंगली जनावर			यस वडाको सबै टोल र स्थानमा कृषकले पालेका पशुचौपायामा बाघ, चितुवा, बँदेल, दुम्सी र अन्य जंगली जनावरले क्षति पुऱ्याउँदै आईरहेका छन्।	हरेक वर्ष
वडा नं. ४					
१	पहिरो	२०८२, साउन/भदौ	चङ्कित्ली	१ घर पुर्ण क्षति र पशुचौपाया मृत्यु	
२	चट्याङ्	२०८१	बाँगा	१ घर क्षति र १ भौसीको मृत्यु	
३	पहिरो	२०७२/७३	चङ्कित्ली	खेतियोग्य जमिनमा क्षति	
४	पहिरो	२०८१ साउन	भिताडी गाँउ	१ घर क्षति र १ घर जोखिममा	

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
५	पहिरो	२०८१	मेरमैर	बर्थिङ सेन्टर क्षति गरेको र थप जोखिममा रहेको	
६	पहिरो			दुर्गामाणु मन्दिर, खेतियोग्य जमिन जोखिममा र जमिन भाँसिने गरेको	
७	पहिरो	२०७९	मेरमैर	मेरमैर सिमर पहिरोले गर्दा ३ घर जोखिममा	
८	बाढी			अनेत खेत, चक्की बजार, कप्साड बस्ति र खेतियोग्य जमिन जोखिममा रहेको	
९	पहिरो	२०४३	खट्टेखोला	बस्ति बिस्तापित भई तराई र देउसल्ली मा बसाई सरेका	
१०	पहिरो	२०७९	न्वालीपानी	२ घर क्षति, सडकलाई क्षति	सडकले उत्पन्न गरेको पहिरो
११	पहिरो		भट्टना खतुडी टोल	सेलाखेत पहिरोले गर्दा धामीगाँउ र भट्टना बस्ति जोखिममा रहेको	
१२	पहिरो	२०७०।७१	ओखडानी	ओखडानी पहिरोले गर्दा यहाँको वस्ति बिस्तापित भई भट्टनामा बसाई सरेको	
१३	पहिरो			वडा नं. ४ वडा कार्यालय जोखिममा रहेको	
१४	पहिरो	२०७९। २०८२	अङ्गिर	२०७९ मा पहिरोले १ घर पुर्ण क्षति र २०८२ मा २ घर पुर्ण क्षति	
१५	पहिरो	२०८०	पंराण	१ घर पुर्ण क्षति	
१६	पहिरो	२०७६	सिराँड	१ घर पुर्ण क्षति	
१७	पहिरो		भौराण	खेतियोग्य जमिन क्षति	हरेक वर्ष
१८	पहिरो	२०७९।८०	भन्चौर टोल	३ वर्षदेखि निरन्तर खाण बस्ति, दलित टोल, सोतिका ईजर वस्तिका करिब १४०।१५० घरधुरी जोखिममा	
१९	पहिरो	२०८२	पतिबाँझ	१ घर पुर्ण क्षति र खेतियोग्य जमिन	

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
				जोखिममा	
२०	पहिरो	२०७२।७३	ठुलाईजर	खेतियोग्य जमिन जोखिममा र प्रतिक वर्ष १।१ मि जमिन भाँसिरहेको	हरेक वर्ष
२१	पहिरो			ढकने पहिरोका कारण ढकाने, पारीसैन, भौराण वस्तिका करिब ५०।५५ घरधुरी पहिरोको उच्च जोखिममा	
वडा नं. ५					
१	पहिरो	२०८१	चिनिईजर	खानेपानी मुहान र वनजङ्गलमा क्षति	
२	पहिरो	२०७५।७६ २०६६।६७	चिनिईजर	बगोर खानेपानी, उधिसार खानेपानी मुहान क्षति	
३	पहिरो	२०७५।७६	झेडी (पकौँडा)	३ घर पुर्ण क्षति अस्थायी रुपमा बिस्थापितको व्यवस्थापन स्कुलमा	
४	पहिरो	२०८०।८१	चौराडा	खेतियोग्य जमिन जोखिममा	
५	पहिरो		काँटई टोल	हरेक वर्ष भुमिराज सा.व, सडक र जमिन क्षति	
६	पहिरो			पतल्लाटो, आलिखोला, सल्यखोला, धारखोला क्षेत्र पहिरोको उच्च जोखिममा र जग्गा जमिन क्षति	
७	बाढी		ठुलीगाड	रोल सा.व, खेतियोग्य जमिन कटान र भाँसिएको	
८	बाढी		कुवाकोटी गाड	खेतियोग्य जमिन कटान	
९	बाढी		गनेठी गाड	खानेपानी मुहान र वनजङ्गलमा क्षति	
१०	बाढी		बागा गाड	खेतियोग्य जमिन कटान	
११	पहिरो			खाँड पहिरोले गर्दा खाँड बस्तिका करिब १५, २० घरधुरी जोखिममा	

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
१२	पहिरो			जुजात गाड, मौराडी र डुड क्षेत्र पहिरोको जोखिममा	
१३	पहिरो			चनाली गाँउ, ठाँडा वन गाँउ, गल्लेक न्याला झाँड, माँझा गाँउ, चुईकाई, माझाघर (दलित बस्ति) पहिरोको उच्च जोखिममा	
१४	चट्याड			भुमिराज मावि काटई गहताड कुवाकोटमा क्षति	
	वडा नं. ६				
१	पहिरो	२०३७।३८	कफलढुङ्गा	कृषियोग्य जग्गा	वर्षेनि सक्रिय र क्षति पुन्याउदै आइरहेको
२	चट्याड		रफना	२ भैसीको मृत्यु र १ घर पुर्णरूपमा क्षति, ३ जना घाईते	
३	पहिरो	२०७९	मुडेली	२ घर पुर्णरूपमा क्षति	
४	पहिरो	२०८०।८१	रफना	२ घर पुर्णरूपमा क्षति, खेतियोग्य जमिनमा क्षति	सडकले उत्पन्न गरेको पहिरो
५	पहिरो	२०८१	धारुडी	२ घर आंसिक रूपमा क्षति	
६	पहिरो	२०८१	तिरकाली	१ गाई र ३ बाख्राको मृत्यु, १ घर पुर्णरूपमा क्षति र खानेपानीको पाईपमा क्षति	
७	पहिरो	२०७९	रफना	६ बाख्राको मृत्यु, १ घर पुर्णरूपमा क्षति र जमिनमा क्षति	
८	पहिरो	२०८०	नैना	खानेपानीको मुहानमा क्षति	
९	पहिरो	२०८१	मुडेली	खानेपानीको मुहानमा क्षति, खेतियोग्य जमिनमा क्षति र २ पानी घट्ट पुर्णरूपमा क्षति र २ घर आंसिक रूपमा क्षति	

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
१०	हावाहुरी	२०७४		वैरिश्चर आ.विको छानोमा क्षति	
११	हावाहुरी	२०७२		कैलाश आ.विको छानोमा क्षति	
१२	हावाहुरी	२०७८		लालीगुराँस आ.विको छानोमा क्षति	
१३	पहिरो	२०७९		गौरीशंकर आ.विको खेलकुद मैदान र भवनमा क्षति	
१४	पहिरो	२०८१		भुमिराज मा.विको भवन र खानेपानीमा क्षति	
१५	जंगली जनावर			बाँदर, बँदेल, दुम्सीले यस वडाको सबै टोल र स्थानमा सधै कृषीबालीमा क्षति पुऱ्याउदै आईरहेका छन्।	हरेक वर्ष
१६	जंगली जनावर			यस वडाको सबै टोल र स्थानमा कृषकले पालेका पशुचौपायामा बाघ, चितुवा, बँदेल, दुम्सी र अन्य जंगली जनावरले क्षति पुऱ्याउदै आईरहेका छन्।	हरेक वर्ष
१७	बाघ	२०५०	रफना	बाघको आक्रमणबाट १ जनाको मृत्यु	
१८	बाघ	२०३८	मुडेली	बाघको आक्रमणबाट १ जनाको मृत्यु	
१९	बँदेल	२०६८।६९	रफना	बँदेलको आक्रमणबाट १ जना घाइते	
२०	बाढी			बेउरी गाड, धारडी गाड देखि सेरी खेत सम्म कृषियोग्य जग्गा खोलाले कटान	हरेक वर्ष
२१	पहिरो			सुईलेख देखि मुरेली गाडसम्मको कृषियोग्य जमिन जोखिममा	हरेक वर्ष
२२	बाढी र पहिरो			भुमिराजको तल्लो भाग बाढी र पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको	
२३	आगलागी	२०५९	रफना	२ भैसीको मृत्यु र १ घर पुर्णरूपमा	

विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
				क्षति	
२४	सडक दुर्घटना		रफना	२ जनाको मृत्यु	
२५	सडक दुर्घटना	२०६८	मुडेली	१ जनाको मृत्यु र ट्रक पुर्ण क्षति	
२४	सडक दुर्घटना	२०८१	मुडेली	१ जनाको घाईते र जिप क्षति	
वडा नं. ७					
१	पहिरो	२०८०	मुक्ति टोल	पहिरोले जमिन भाँसिएर २ घर पुर्ण क्षति र बस्ति जोखिममा	उच्च जोखिम र संवेदनशिल मा रहेको टोल
२	पहिरो	२०८१	ऐरी गाँउ	१ घर पुर्ण क्षति	
३	पहिरो	२०८०।८१	नौलागाडा	पहिरोले ५।७ घर जोखिममा र वस्ति स्थानान्तरणको अवस्था	सडकले उत्पन्न गरेको पहिरो
४	पहिरो		अवस्थी गाँउ	जमिन भाँसिएर ४ घर पुर्ण क्षति	
५	पहिरो	२०८१	बढ्गाँउ	जमिन भाँसिएर ४।५ घर पुर्ण क्षति	
६	पहिरो	२०८१	पनेरा खोला	पहिरोले ४ घर क्षति	
७	पहिरो	२०८१	कोटिला	४ घर पुर्ण क्षति	
८	पहिरो	२०८०	ऐरीगाँउ (वारी सझाड)	९ घर विस्थापित	
९	पहिरो	२०८०	ऐरीगाँउ ठण्डा पानी	पहिरोले बस्ति विस्थापित, मुक्ति टोलका घर बसाईसरेको	
१०	पहिरो	२०८१	ऐरीगाँउ (मल्ल गाँउ)	२।३ वटा घर जोखिममा रहेको	
११	बाढी		रुईनि (दर्ना खोला)	बढ्गाँउ, पट्गाँउ, मनबस्ती जस्ता टोलहरु बाढीको जोखिममा रहेका छन्	
१२	जंगली जनावर	२०८१	बढ्गाँउ	बाँदरको आक्रमणबाट १ गोरुको मृत्यु	

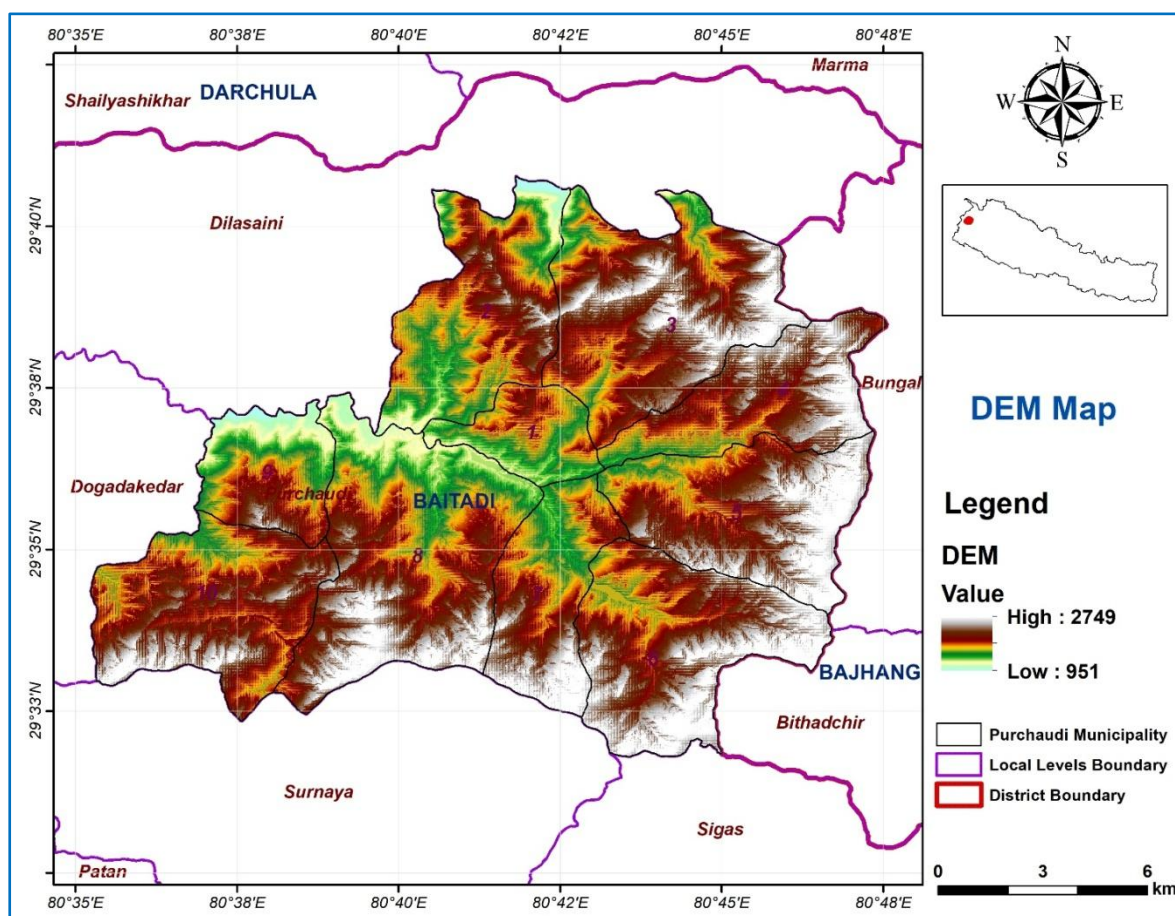
विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
१३	जंगली जनावर	२०८१	ऐरीगाँउ (सत्याड)	बाघको आक्रमणले क्षति	हरेक वर्ष
१४	चट्याङ्	२०८०	रतुका	१ गाईको मृत्यु	
१५	सडक दुर्घटना	२०८२ माघ २२	बढ्गाँउ	१३ जनाको मृत्यु र ४३ जना घाईते	
१६	हावाहुरी			बढ्गाँउमा घर र गलिनाथ मावि मा क्षति	
वडा नं. ८					
१	पहिरो	२०६६ असोज	जोशी गाँउ	१२ घर बिस्तापित र १ बालकको मृत्यु	
२	बाढी	२०८१	खेताली खोला	१२ घरधुरी जोखिममा रहेको	
३	हावाहुरी			वडा भरी चैत बैसाखमा हावाहुरीले क्षति गर्ने	
४	असिनापानी			हरेक वर्ष असिनापानीले कृषिबालीमा क्षति	
५					
वडा नं. ९					
१	पहिरो	२०७३	डाँडाखाली वस्ती	डाँडाखाली बस्तिमा पहिरोको जोखिमले गर्दा ८।१० परिवारहरुलाई विस्थापित गर्नु परेको	हरेक वर्ष उक्त बस्ती पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको
२	बाढी/कटान			जमाडी खोला, सुनाली, करेटा, स्वाडी, उजल्ली क्षेत्र कृषियोग्य जमिन बाढी कटानको उच्च जोखिममा रहेको	
३	पहिरो	२०७१/७२	घट्टेगाड (बाँस)	बाँस बसौरा बस्ती र खेति योग्य जग्गामा क्षति र उच्च जोखिममा रहेको	

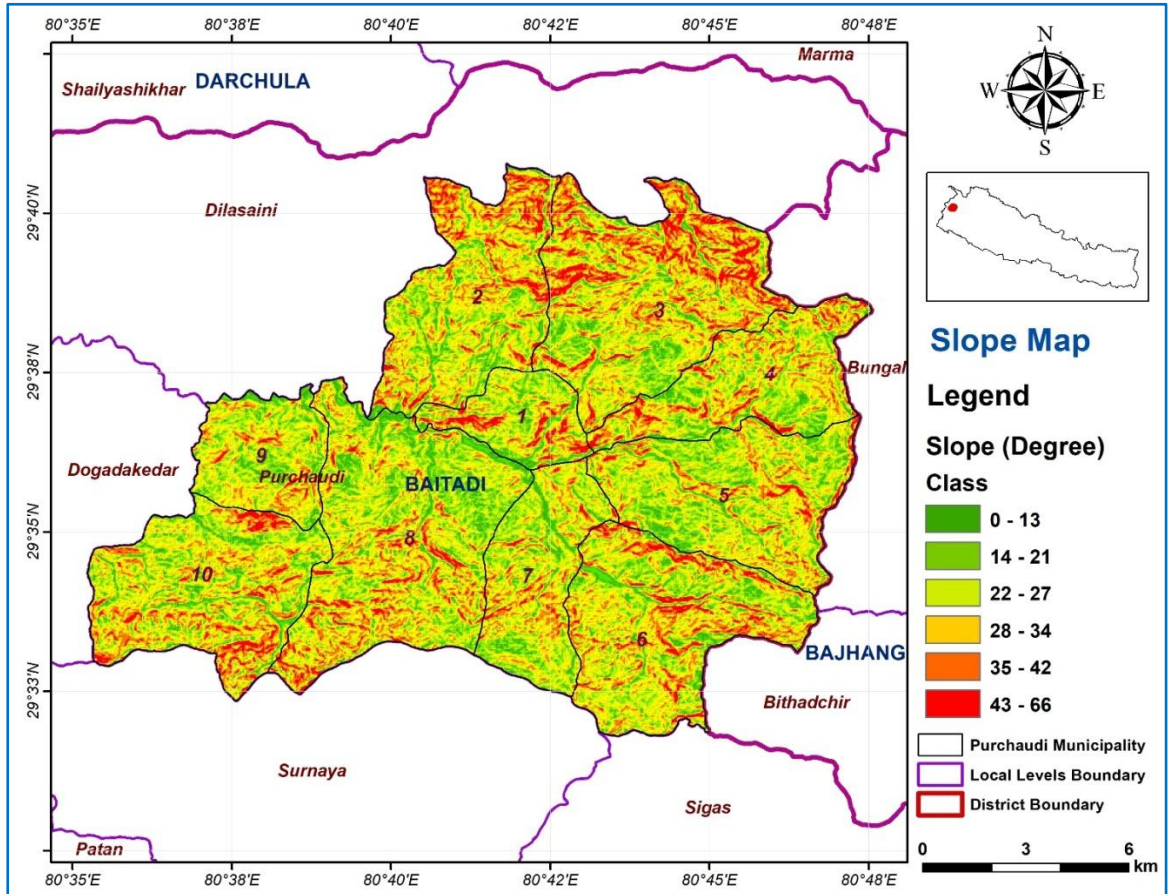
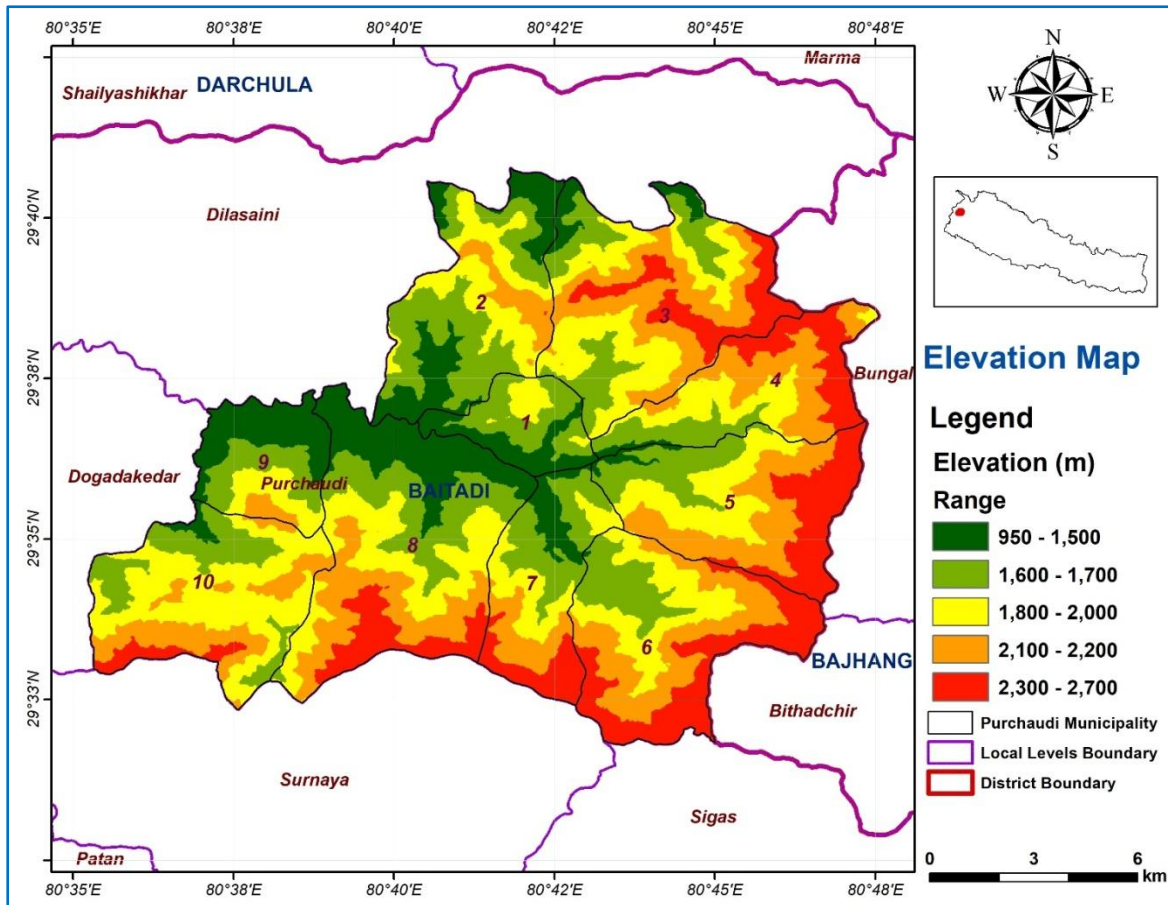
विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
४	बाढी		मौभेरी खोला	जगरी गाँउ, सुक्तड बस्ती, खोलीगाँउ र खेत उच्च जोखिममा	हरेक वर्ष
५	पहिरो			बगौरा बस्ती, कसार, संङ्गौर बस्ती पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको	हरेक वर्ष
६	पहिरो	२०७०।७१	बसौरा	२ घर पुर्णरूपमा क्षति	
७	पहिरो	२०७८।७९	सोपना	२ गाई, १ गोरु र २ बाख्राको मृत्यु, ४।५ घर पुर्णरूपमा क्षति	
८	पहिरो	२०७७।७८	पोखरी, संगौरा	पोखरी, संगौरा बस्तीमा ३।४ घर विस्तापित, बस्ति जोखिममा र खेतियोग्य जग्गामा क्षति	जमिन भाँसिने गरेको
९	पहिरो	२०७०।७१	सिमिखोला (बिगा बस्ती)	४।५ घर क्षति, बस्ति जोखिममा र खेतियोग्य जग्गामा क्षति	
१०	पहिरो		डाँडाखाली	लोखाडे आ.वि मा हरेक वर्ष पहिरोले गर्दा विद्यार्थीलाई आवतजावतमा समस्या	
११	पहिरो	२०७१।७२	चमडिया र बाँस टोल	चमडिया र बाँस टोलका बस्तिहरु पहिरोले केहि क्षति र जग्गा जमिन कटान	
१२	पहिरो	२०६४।६५	लिमरी र बाँस बस्ती	बाँसको बस्ति र लिमरीको १ घर पुर्णरूपमा क्षति र बस्ति जोखिममा	यस क्षेत्रको जमिन भाँसिदै गइरहेको छ।
१३	पहिरो	२०७८।७९	सिलंका र बत्योला	३०।३१ घरधुरी जोखिममा	
१४	चट्याड	२०७४।७५	सिलंका	पशुचौपायाको मृत्यु, १ मानिस घाईते	
१५	चट्याड	२०६८।६९	बत्योला	१ गाई र ३ भैसीको मृत्यु, १ घर पुर्णरूपमा क्षति र १ जना मानिसको मृत्यु	
१६	चट्याड	२०७९	तेलीखेत	१ गाई, १ गोरु र १ बाख्राको मृत्यु, १ जना मानिस घाईते	

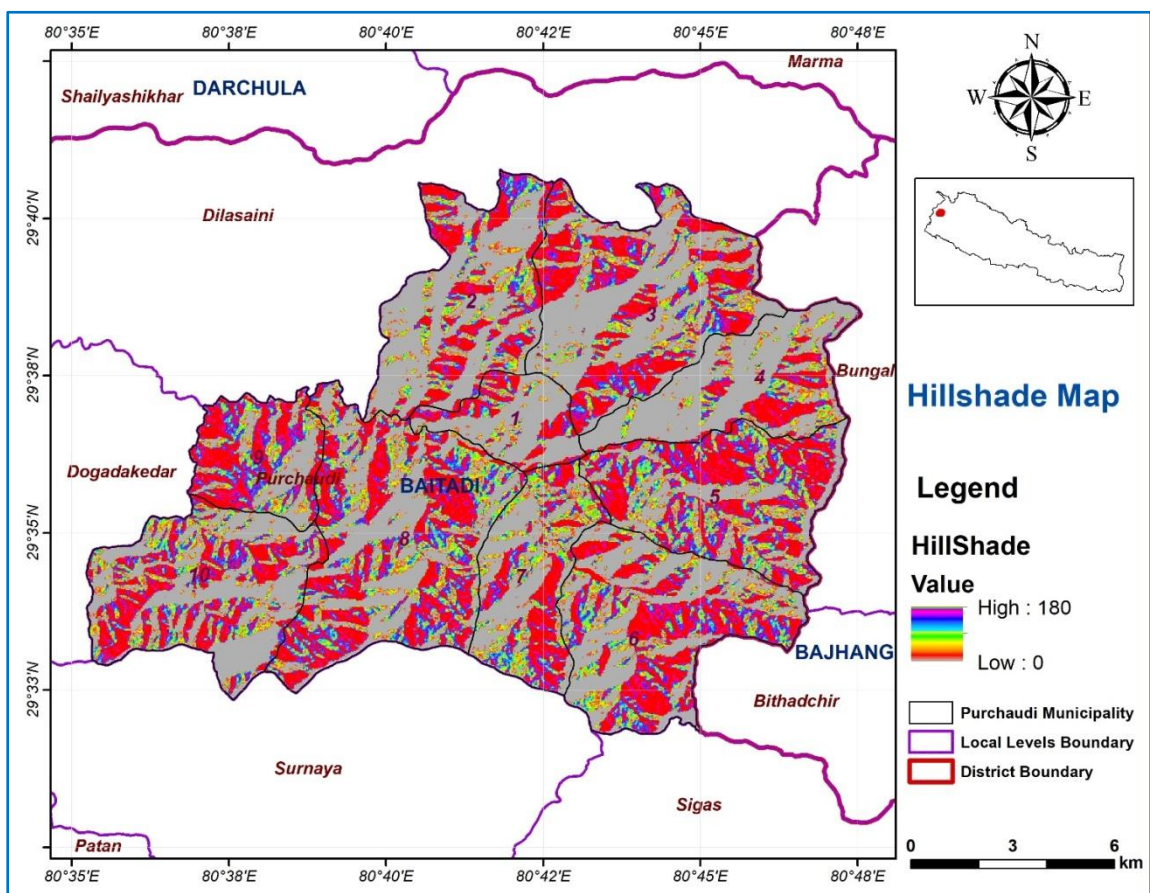
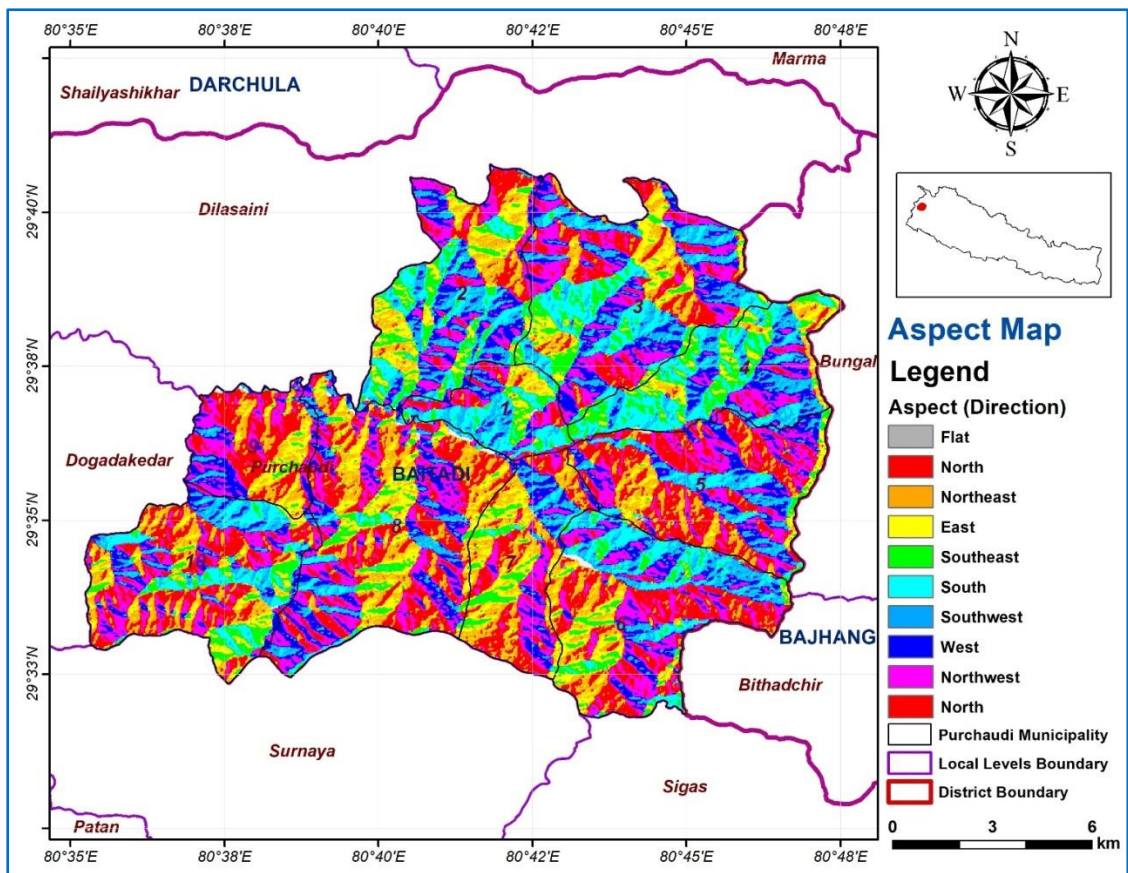
विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
१७	चट्याङ	२०६८।६९	बत्योला	१ गाई र ३ भैसीको मृत्यु, १ घर पूर्णरूपमा क्षति र १ जना मानिसको मृत्यु	
१८	जंगली जनावर			बाँदर, बँदेल, दुम्सीले यस वडाको सबै टोल र स्थानमा सधैं कृषीबालीमा क्षति पुऱ्याउँदै आईरहेका छन्।	हरेक वर्ष
१९	जंगली जनावर			यस वडाको सबै टोल र स्थानमा कृषकले पालेका पशुचौपायामा बाघ, चितुवा, बँदेल, दुम्सी र अन्य जंगली जनावरले क्षति पुऱ्याउँदै आईरहेका छन्।	हरेक वर्ष
२०	हावाहुरी	२०७९		लोखाडी आ.वि को छानोमा क्षति	
२१	हावाहुरी	२०७९		गोफाकेदार आ.वि को छानोमा क्षति	
२२	पहिरो	२०८२।साउन	सुनाली	दलदलमा फसेर १ जना घाईते	
२३	आगलागी	२०८२।चैत	नैनी	१ घरमा आगलागी भएर घर पूर्ण रूपमा क्षति	
वडा नं. १०					
१	जंगली जनावर			बँदेलको आक्रमणले गर्दा कृषीमा क्षति	
२	पहिरो	२०६१।६२	भँगाड	२ घर क्षति र कृषियोग्य जमिन प्रभावित	
३	पहिरो	२०७६।७७	भँगाड	२ घर क्षति र कृषियोग्य जमिन प्रभावित	
४	चट्याङ्	२०७८।७९	दल्लेनी	पहिरोमा परि १ जनाको मृत्यु	
५	बाढी कटान			गेगाड खोलाले गर्दा जग्गा जमिन कटान र क्षति	
६	बाढी कटान	२०६०	बरालीगाड	सुर्नया गाडले गर्दा जग्गा जमिन कटान	

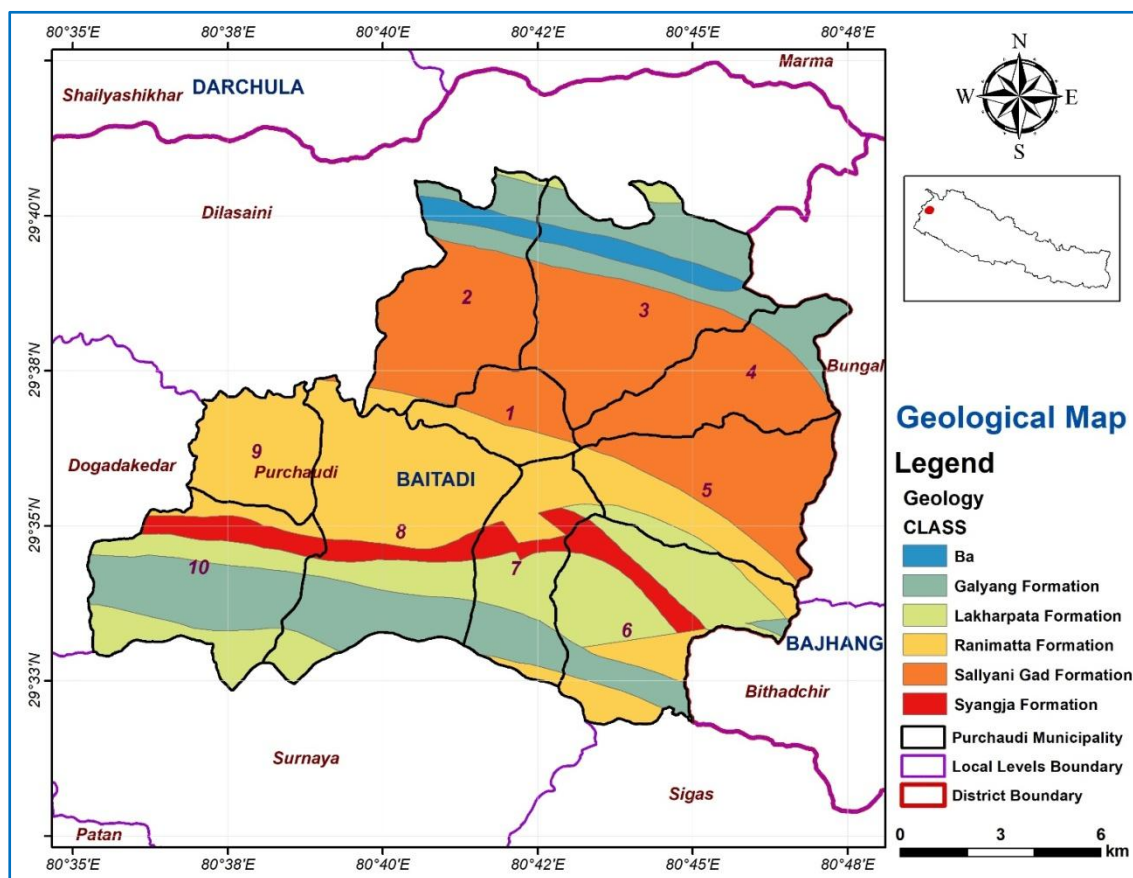
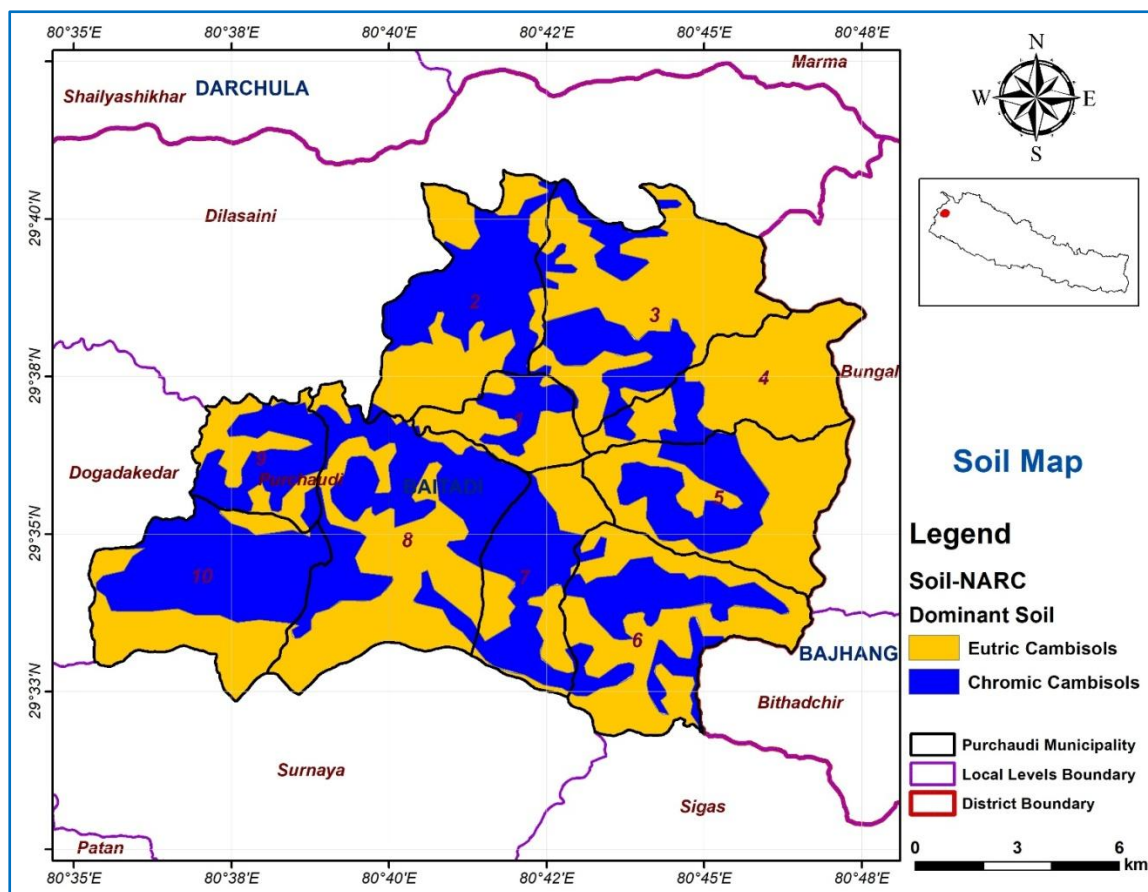
विपद् ऐतिहासिक समयरेखा					
	विपद्	साल र महिना	स्थान	क्षति	कैफियत
७	पहिरो	२०७४।७५	अतिकट्टे	४ घर जोखिममा र जमिन क्षति	उच्च जोखिममा रहेको

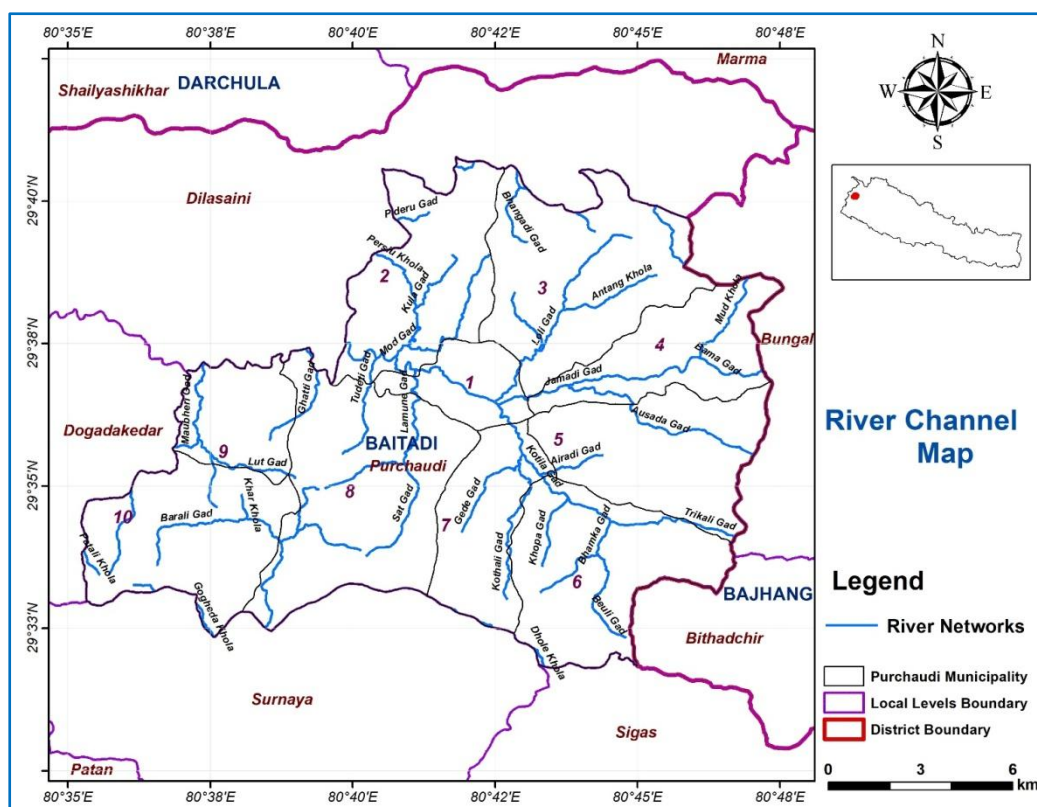
अनुसूची ४. पुर्चौडी नगरपालिकाको विभिन्न श्रोतको नक्साहरु

अनुसूची ५. प्राकृतिक स्रोतहरूको वडागत तालिकासुची

खोला नालाको नाम					
सि.न	वडा नं. १	वडा नं. २	वडा नं. ३	वडा नं. ४	वडा नं. ५
१	लोलीगाड	रोचा खोला	लोलीगाड	बाँगागाड	बाँगागाड
२	बाँगागाड	न्वाघर खोला	नौलीगाड	खुतुडीगाड	ठुलीगाड
३	जमाडी गाड	खुलगाड	पातली खोला	ढकने गाड	गनेठी गाड
४	पन्युँ खोला	विस्मला	सपैया गाड	गौरी खोला	सत्य खोला
५	डुङ्ग्रेला खोला	मडखोला	निनेनी गाड	खन्डी खोला	धारखोला
६	डाकुरी खोला	घट्टेखोला	घट्टे गाड	भट्टी खोला	
७	गगौली खोला	धुइसा खोला	बगले खोला		
८	उपल्ली गाड	ल्याटी सिमचानी खोला			
९	पन्याँरु खोला	वस्खेत खोला			
१०	विस्टोडा खोला				
११	टोटेरा खोला				
१२	चिन्डे खोला				

	वडा नं. ६	वडा नं. ७	वडा नं. ८	वडा नं. ९	वडा नं. १०
१	त्रिकाली गाड	दर्ना खोला	लामुनी गाड	जमाडी खोला	बरालगाड खोला
२	बेउरी गाड	कोटिला खोला	कमेरीपानी खोला	घट्टे खोला	मोटे खोला
३	धारुडी गाड	सद्गाड	जमाडी गाड	खन्ना खोला	बुरौसै खोला
४	खोपा गाड	जिमिरी गाड		भङ्का खोला	छन्य खोला
५	नैनी गाड	पैरा खोला		मौभेरी खोला	चमौला खोला
६	छड्डेउ खोला	मैनगाड खोला			भङ्गाण खोला
७		पन्यारा खोला			लेटी खोला
८		गुदिगाड खोला			गुरा गाँउ खोला
९		मद्रोड खोला			रिखुडी खोला
१०		कनेली गाड			

सामुदायिक वनको नाम					
सि.न	वडा नं. १	वडा नं. २	वडा नं. ३	वडा नं. ४	वडा नं. ५
१	बिन्द्रा सा.व	मधु सा.व	सति सा.व	देउसल्ली सा.व	सल्लेरी सा.व
२	राजा सा.व	भौनेली सा.व	भातकोट सा.व	रानी वन सा.व	
३	रानीवन सा.व	पहरौल सा.व	विडेश्वर मन्दिर क्षेत्र संरक्षण वन		
४	हरितारा सा.व				
५	कोपीखेत सा.व				
६	दुधद्वार सा.व				
७	धौखाती सा.व				
	वडा नं. ६	वडा नं. ७	वडा नं. ८	वडा नं. ९	वडा नं. १०
१	वसन्त हरियाली सा.व	गोफा सा. व	कोला सा.व	लटिनाथ सा.व	
२	सुनावागडी सा.व	महिला स्याउली सा.व	मधुवन सा.व	केदार सा.व	
३	रानी सा.व		डिलाशैनी सा.व		
४	दिकाकोट सा.व		श्रीकेदार सा.व		
५	सिगास सा.व		गोपेश्वर सा.व		
६	भुवनेश्वरी सा.व		मल्लोवन सा.व		
७			भुमिराज सा.व		

अनुसूची ६. वडा स्तरीय संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणको माईन्युट र तस्बिरहरु

वडा नं. १

क्र.सं	नाम	देगाना	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जतिपना	अग्रतक्रा (स/सैन)	आग्रबावी (हो/होइन)	हस्तक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर बहिषे र सिद्धियोको लागि सहमत)
१	रत्ना बहादुर रिष्ट	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८६४२२८८१	पु	४६	श्रीमती				
२	गिरी-इ नहासु धानुड	विन्नेमारी गाउँ नं. ६१	९८३२५५६१२	पु	४२	श्रीमती				
३	जय बहादुर शम्शेर	कैलाशपुर गाउँ नं. ४	९८३२५४९८०	पु	२४	श्रीमती				
४	रत्ना रिष्ट	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८३२५५२५५	पु	२०	श्रीमती				
२	सुरे	वडा नं. १ पुरानो देगाना								
६	अम्बर गौरी	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८३२५५२५२	पु	२०	श्रीमती				
८	मलावती धनुड	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८३२५५०००	पु	२५	श्रीमती				
८	दिवा धनुषे	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८३२५५०००	पु	४०	श्रीमती				
८	जानकी जोशी	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८३२५५०००	पु	३२	श्रीमती				
९	गंगा देव	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८३२५५०००	पु	३२	श्रीमती				
१०	गंगा देव	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८३२५५०००	पु	३२	श्रीमती				
११	गंगा देव	वडा नं. १ पुरानो देगाना	९८३२५५०००	पु	३२	श्रीमती				

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जतिपता	महाकला (छ/चैन)	आजवादी (ले/मोहन)	हरनाथर	हरनाथर (तस्वीर) जडियो र भिडियोको संगीत सामग्री
१२.	जगत भट्टानी	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९०	१०	रोमी				
१३.	धर्मराज गडाल	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९२	११					
१४.	उत्तम क. रिष्ट	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९३	११					
१५.	उज्जल भट्टारी	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९४	११					
१६.	अजयलाल प्रकाश	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९५	११					
१७.	जनक क. गडाल	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९६	११					
१८.	दिरा सिंह भट्टारी	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९७	११					
१९.	जोशी वसुन्धरा	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९८	११					
(२०)	तुलसी शर्मा	पुनर्निर्माण कार्यालय	९८८८८८८८८८८८	९९	११					

वडा नं. २

आज मिति २०८२/१२/०२ गतेका दिन समय २ वजे देखि यस पुनौडी नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. ०२ का वडा अध्यक्ष श्री यश्वन्त बस्नेत ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	लिङ्ग	उमेर	जातियता	अशक्तता (छ/छैन)	आप्रवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
१	यश्वन्त बस्नेत	वडा अध्यक्ष वडा नं. २ पु. नं. पा	९८४६४४०८६	पु	४८	क्षेत्री				
२	मान बस्नेत	पु. नं. पा. २ काफलकोट		पु	६०	"				मान बस्नेत
३	बसन्त भट्ट	काफलकोट वडा नं. २	९८४६४४०८६	पु	३४	क्षेत्री				
४	राम सिंह घामो	वडा नं. २ पु. नं. पा. २	९८६६१०३४२१	पु	२८					
५	नेरु बस्नेत	पु. नं. पा. २ काफलकोट		पु	४८	क्षेत्री				
६	गोपी सिंह भण्डारी	का. स. पु. नं. पा. २	९८४६४६४६४६४	पु	४०	क्षेत्री				
७	सुरेन्द्र बस्नेत	क्षेत्री भण्डारी	९८४६६८९९९६	पु	४६	क्षेत्री				
८	सुलेन्द्र बस्नेत	पु. नं. पा. २ काफलकोट	९६४६४६४६४६४	पु	४०	"				
९	दिन बस्नेत	पु. नं. पा. २ काफलकोट	९८६६४६४६४६४	पु	३९	"				

बडा नं. ३

आज मिति २०८२/१२/०२ गतेका दिन समय ४ बजे देखि यस पुर्जेसम्म नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. ०२ का सुन्दर बहादुर बोहरा ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उपधानशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	हेतुमा	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातिवत	अवस्थाता (छ/छैन)	आयुवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अक्षर र भिडियोको लागि सहमति)
१	श्री सुन्दर बहादुर बोहरा	पु.नं.पा.का	९८६८०६४२२९	पु	४५	सु				
२	श्री सुन्दर बहादुर बोहरा	पु.नं.पा.का	९८६००६४२३९	पु	३३	सु				
३	नरेन्द्र व. घामा	पु.नं.पा.का	९८६५६५४२५८	पु	३६	सु				
४	राम ब. बोहरा	पु.नं.पा.का	९८६४८८६४२५८	पु	४५	सु				
५	श्री सुन्दर बहादुर सुन्दर	" " "	९८४९६५४२५८	पु	३४	सु				
६	राम बहादुर बोहरा	" " "	९८६४८८६४२५८	पु	३०	सु				
७	सुन्दर व. घामा	" " "	९८६४२६०२०६५	पु	४५	सु				
८	मानिसा सुन्दर	" " "		सु	३४	सु				
९	सुन्दर सुन्दर	" " "		सु	३९	सु				
१०	सुन्दर सुन्दर	" " "	९८६४२६०२०६५	पु	४५	सु				

आज मिति २०८२/१२/०३ गतेका दिन समय ४ बजे देखि यस पुर्जेसम्म नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. ०२ का सुन्दर बहादुर बोहरा ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उपधानशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	हेतुमा	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातिवत	अवस्थाता (छ/छैन)	आयुवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अक्षर र भिडियोको लागि सहमति)
११	सुन्दर बहादुर सुन्दर	पु.नं.पा.का	९८६००६४२३९	पु	४८	सु	✓	✓		
१२	सुन्दर बहादुर बोहरा	पु.नं.पा.का	९८६४४४४४४४	पु	२९	सु	✓	✓		
१३	मानिसा घामा	पु.नं.पा.का	९८६५४४४४४४४	पु	२३	सु	✓	✓		
१४	सुन्दर सुन्दर	सु.नं.पा.का	९८६५४४४४४४४	पु	२२	सु	✓	✓		

वडा नं. ४

आज मिति ...२०८२/१२/०२... गतेका दिन समय २... वजे देखि यस ...पु.चौडी... नगरपालिका/गाउँपालिका, वार्ड नं. ०४... का वडा अध्यक्ष श्री दिल बहादुर धातुकको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।									
क्र.सं	नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातियता	अशक्तता (छ/छैन)	आप्रवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
१	श्री दिल बहादुर धातुक	पु. नं. पा. वडा नं. ०४	९८४८२३३४	पु	४२	मेची			
२	श्री दिपेन्द्र बहादुर धातुक	पु. नं. पा. वडा नं. ०४	९८८८८२०२२	पु	४०	मेची			
३	कमल धातुक	पु. नं. पा. ४	९८६८८६२०३	पु	४६	मेची			
४	इश्वर कु. धातुक	पु. नं. पा. ४	९८६९९२९३२	म	३०	मेची			
५	बसन्ती कु. धातुक	"	९८६९८८८८८९	म	४६	"			
६	जगेश धातुक	पु. नं. पा. ४	९८६९६०९९६	पु	३२	मेची			
७	सिंह राफ मझु	"	९८६८८८८८८९		३५				
८	चन्द्र क. कोटाल	"	९८४८८८८८८८		४६				
९	विष्णु शर्मा मझु	" "	९८८८८८८८८८		४६	मेची			

बडा नं. ५

आज मिति २०८२/१२/१२ गतेका दिन समय १० बजे देखि यस पु-चौकी नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. ०४ का १५२ जना श्री लामो हिरे लामो ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, युद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातियता	बराकता (छ/छैन)	आप्रवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
१	श्री लामो हिरे लामो	पु. नं. ५१ नं. ५१ (अधिका)	९८९२ ०९८८०	पु						
२	राम न कुँडा	" "	९८५१४०७२९८	पु						
३	गजेन्द्र व. कुँडा	" "	९८६८७७४०७७	"						
४	प्रभात व. पाण्डे	" "	९८६८०१३३	"	२०	शेरी	छ			
५	सन्तिलाल पाण्डे	" "	९८५३२९९०३३	"	४०	"	छ			
६	मोरेन्द्र कुँडा	" "	- - -	"	३०	शेरी	छ			
७	जुनवी	" "	- - -	"	४२	"	छ			
८	सिद्धि पाण्डे	" "	९८५९३३०८	"	३५	शेरी	छ			
९	नरेन्द्र बहादुर कुँडा	" "	९८६९४४२२०९	पु	२०	"	छ			
१०	बिरेन्द्र बहादुर लामो	" "	९८६९०८४२२५४	पु	३२	"	"			
११	लिवत पाण्डे	" "	९९६६०७७९६	पु	३२					

आज मिति २०८२/१२/०२ गतेका दिन समय १० बजे देखि यस पु-चौकी नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. ०५ का १५२ जना श्री लामो हिरे लामो ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, युद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातियता	बराकता (छ/छैन)	आप्रवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
	कोर ककोर	पु. नं. ५१ नं. ५१ (अधिका)	९८५९३०६०२	पु	३९	शेरी	छ			
	मिर्छि व. कुँडा	पु. नं. ५१ नं. ५१ (अधिका)	९९६८४५५५५	पु	२५	शेरी	"			
	मोर्छि लामो	पु. नं. ५१ नं. ५१ (अधिका)	९९६०६५५५५	पु	१०	"	"			

वडा नं. ६

आज मिति २०८१/१२/०५ गतेका दिन समय ४ बजे देखि यस पुर्चौडी नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. ०६ का अनुर सिंह राउत ज्यूको अध्यक्षतामा तयारीत बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्पन्नशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	हेतुका	फोन नम्बर	लिङ्ग	उमेर	जतिपता	अवस्थाता (छ/छैन)	आप्रवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अक्षिपे र भिडियोको लागि सहमति)
०१	अनुर सिंह राउत	कार्यवाही अध्यक्ष	९८६९३२५९३०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
०२	नरसिंह राउत	नया सहियु	९८६९५८९९८०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
०३	नर बहादुर राउत	समन्वयक	९८६९५८९९८०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
०४	पद्मानन्द जोशी (विश्वक)	आयोजनायोजना वि	९८६९५८९९८०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
०५	महापति अग्रामी	सुपरीन	९८६९३९९९३०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
०६	मोहन सिंह राउत	सुपरीन	९८६९३९९९३०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
०७	दमन क थापुङ	सुपरीन	९८६९३९९९३०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
०८	अग्रनाथ राउत	सुपरीन	९८६९३९९९३०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
०९	सुनिता सिंह राउत	सुपरीन	९८६९३९९९३०	म	३२	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
१०	मोहन जोशी	सुपरीन	९८६९३९९९३०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	
११	सीता राउत	सुपरीन	९८६९३९९९३०	म	२६	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	

आज मिति २०८१/१२/०५ गतेका दिन समय ४ बजे देखि यस पुर्चौडी नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. ०६ का अनुर सिंह राउत ज्यूको अध्यक्षतामा तयारीत बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्पन्नशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	हेतुका	फोन नम्बर	लिङ्ग	उमेर	जतिपता	अवस्थाता (छ/छैन)	आप्रवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अक्षिपे र भिडियोको लागि सहमति)
०१	अनुर सिंह राउत	कार्यवाही अध्यक्ष	९८६९३२५९३०	पु	३५	कोशी	हैन	होइन	[Signature]	

वडा नं. ७

आज मिति २०८३/१२/०३ गतेका दिन समय ३ बजे देखि यस सत्रको नगरपालिका/गाउँपालिका, वार्ड नं. ०६ का वार्ड विपद् र जलवायु उत्पन्नशील तथ्यांकको अध्ययनमा तयारी बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरूको उपस्थितिमा संकलनसम्मता तथा क्षमता विस्तारका लागि तथ्यांक संकलन तथा जलवायु उत्पन्नशील योजना सम्बन्धि विषयहरूमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातिपता	अवस्था (घ/सैन)	आयवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
१)	मिष्ट्र दत्त बडु	क्र.नं. ६ पु.नं. पा	९७६५६१०३५	पु	६२					
२	जगतमोहन खरे	क्र.नं. ६ पु.नं. पा	९८६८७२५८३४	पु	४३					
३	मन्मथ खरे	क्र.नं. ६ पु.नं. पा	९८५८९६९८०७	पु	७०					
४	जगत खरे	क्र.नं. ६ पु.नं. पा	९७५२५६६६३	पु	५०					
५	रमेश नागरी	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	पु	५६					
६	जगत खरे	पु.नं. पा	९७६५२५६६३	पु	५२					
७	मन्मथ खरे	पु.नं. पा	९८६८७२५८३४	पु	७०					
८	रमेश खरे	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	पु	५६					
९	जगत खरे	पु.नं. पा	९७६५२५६६३	पु	५२					
१०	दामोदर खरे	पु.नं. पा	९८६८७२५८३४	पु	७०					
११	जगत खरे	पु.नं. पा	९७६५२५६६३	पु	५२					

आज मिति २०८३/१२/०३ गतेका दिन समय ३ बजे देखि यस सत्रको नगरपालिका/गाउँपालिका, वार्ड नं. ०६ का वार्ड विपद् र जलवायु उत्पन्नशील तथ्यांकको अध्ययनमा तयारी बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरूको उपस्थितिमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्पन्नशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरूमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	ठेगाना	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातिपता	अवस्था (घ/सैन)	आयवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
१२	धन बत्त बडु	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	पु	५६					
१३	माया खरे	पु.नं. पा	९८६८७२५८३४	म	३४					
१४	मन्मथ नागरी	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	म	४२					
१५	दिश खरे	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	म	३३					
१६	जोमती खरे	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	म	५०					
१७	मन्मथ खरे	पु.नं. पा	९८६८७२५८३४	म	७०					
१८	बलराम खरे	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	म	२५	बलराम				
१९	शान्ति नागरी	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	म	२२					
२०	दिरा जोशी	पु.नं. पा	९८६८७२५८३४	म	३५					
२१	दिनेश नागरी	पु.नं. पा	९८६२५६६६३	पु	३५					
२२	मन्मथ खरे	पु.नं. पा	९८६८७२५८३४	पु	५२					

वडा नं. ८

आज मिति २०८०/११/०१ गतेका दिन समय ११ बजे देखि यस पुर्वे नगरपालिका/गाउँपालिका, वार्ड नं. ०८ का वीर बहादुर कोइराला ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा नेष्ट नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्पन्नशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	हेतुका	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जतिपता	अवस्थाता (छ/छैन)	आयुवासी (छ/छैन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
१	वीर बहादुर कोइराला	उ.न.का.प्र.म.स.	९८४८७८७८७८	पु						
२	मानमती-कट्ट वम	" "	९८४८७८७८७८	म						
३	देव राज जोशी	" "	९८४८७८७८७८	पु						
४	गोर्खा कुमारी	" "	९८४८७८७८७८	म						
५	धर्मराज जोशी	" "	९८४८७८७८७८	पु						
६	निर्मला कुमारी बुढा	उ.न.का.प्र.म.स.	९८४८७८७८७८	म						
७	पद्मपति कु.कोइराला	" "	९८४८७८७८७८	पु						
८	रवि सिंह साँके	" "	९८४८७८७८७८	पु						
९	प्रेम व.वम	" "	९८४८७८७८७८	पु						
१०	किरण व.वम	" "	९८४८७८७८७८	पु						
११	राम व.वम	" "	९८४८७८७८७८	पु						

आज मिति २०८०/१२/०१ गतेका दिन समय ११ बजे देखि यस पुर्वे नगरपालिका/गाउँपालिका, वार्ड नं. ०८ का वीर बहादुर कोइराला ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा नेष्ट नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्पन्नशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	हेतुका	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जतिपता	अवस्थाता (छ/छैन)	आयुवासी (छ/छैन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
१२	प्रेम व.वम	उ.न.का.प्र.म.स.	९८४८७८७८७८	पु						
१३	राम जोशी	" "	" "	"						
१४	धन विर कुमारी	" "	" "	"						
१५	ज्योत्सना व.वम	" "	९८४८७८७८७८	"						
१६	हर्षदेवी वम	" "	" "	म						
१७	पुर्जा वम	" "	" "	म						
१८	जानकी वम	" "	" "	म						
१९	नरेन्द्र व.वम	" "	" "	पु						
२०	बाल व.वम	" "	" "	पु						

वडा नं. ९

आज मिति २०८०/१८/०४ गतेका दिन समय १० बजे देखि यस पुर्तौरी नगरपालिका/गाउँपालिका, वार्ड नं. ०५ का १५३ अर्थकर्ता २२२२ कोटि... ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	ठेगाना/पद	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातिवृत्त	बराकाता (छ/छैन)	आग्रवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
०१	रमना जोहरा	मुनगा रमना ०३ अरुमछ	९८२२५५२२	पु	२९	कोशी	छैन	होइन		
२	कृष्ण बहादुर खरे	कुठोपा १०८	९८२२५५२२	पु	२२	कोशी	छैन	होइन		
३	गोर्खा व पुजारी	कुठोपा ३	९८२२५५२२	पु	२३	कोशी	छैन	होइन		
४	लामो लामो पुजारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२०	कोशी	छैन	होइन		
५	उनी कोठारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२८	कोशी	छैन	होइन		
६	बहादुर पुजारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२०	कोशी	छैन	होइन		
७	राम बहादुर कोठारी	" ३	९८२२५५२२	पु	३१	कोशी	छैन	होइन		
८	प्र. र. उमानाथ खरे	" ३	९८२२५५२२	पु	३३	कोशी	छैन	होइन		
९	प्र. र. मनोरा खरे	" ३	९८२२५५२२	पु	३३	कोशी	छैन	होइन		
१०	पुत्री पुजारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२०	कोशी	छैन	होइन		
११	कालो पासी	" ३	९८२२५५२२	पु	२०	कोशी	छैन	होइन		

आज मिति २०८०/१८/०४ गतेका दिन समय १० बजे देखि यस पुर्तौरी नगरपालिका/गाउँपालिका, वार्ड नं. ०५ का १५३ अर्थकर्ता २२२२ कोटि... ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरुको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरुमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	ठेगाना/पद	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातिवृत्त	बराकाता (छ/छैन)	आग्रवासी (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अडियो र भिडियोको लागि सहमति)
१२	मुन्चोरी बाँकी	कुठोपा ३	९८२२५५२२	पु	२२	कोशी	छैन	होइन		
१३	रमना पुजारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२२	कोशी	छैन	होइन		
१४	बाँकी लामो	" ३	९८२२५५२२	पु	२०	कोशी	छैन	होइन		
१५	लामो लामो पुजारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२२	कोशी	छैन	होइन		
१६	कोशी कोठारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२२	कोशी	छैन	होइन		
१७	कोशी कोठारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२२	कोशी	छैन	होइन		
१८	कोशी कोठारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२२	कोशी	छैन	होइन		
१९	बाँकी पुजारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२०	कोशी	छैन	होइन		
२०	बाँकी कोठारी	" ३	९८२२५५२२	पु	२२	कोशी	छैन	होइन		

आज मिति ०८/०८/०८ गतेका दिन समय ४ बजे देखि यस पुर्चोरी नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. १० का दत्त ऋतु विष्ट ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरूको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्पन्नशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरूमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	हेतुमा	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातियता	अवस्था (छ/छैन)	आवृत्ति (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अक्षर र भिडियोको लागि सहमति)
१)	दत्त ऋतु विष्ट	उ.नं.पा.१०		पु	४८	मेरी	देन	होइन		
२)	महादेव खड्का	उ.नं.पा.१०	९८६५४४११४३	पु	४०	मेरी	देन	होइन		
३)	रत्न क. विष्ट	उ.नं.पा.१०	९८६५७७३६२९	पु	४६	मेरी	देन	होइन		
४)	देव सिंह मगर	उ.नं.पा.१०	९८६८७५६७४३	पु	४०	मेरी	देन	होइन		
५)	गणेश क. विष्ट	उ.नं.पा.१०		पु	५०	मेरी	देन	होइन		
६)	वि.क. विष्ट	उ.नं.पा.१०		पु	४६	मेरी	देन	होइन		
७)	मन क. विष्ट	उ.नं.पा.१०	९७६८२५५५५५	पु	२२	मेरी	देन	होइन		
८)	बिरेन्द्र विष्ट	उ.नं.पा.१०	९८५५५५५५५५	पु	२०	मेरी	देन	होइन		
९)	हर्ष विष्ट	उ.नं.पा.१०	९८५५५५५५५५	पु	२०	मेरी	देन	होइन		
१०)	सैफार सार्की	उ.नं.पा.	९७५५५५५५५५	पु	२२	मेरी	देन	होइन		
११)	सरानि विष्ट	उ.नं.पा.		म.	५२	मेरी	देन	होइन		
१२)	देवराज विष्ट	उ.नं.पा.	९८६९९५५५५५५	पु	५५	मेरी	देन	होइन		

आज मिति ०८/०८/०८ गतेका दिन समय ४ बजे देखि यस पुर्चोरी नगरपालिका/ गाउँपालिका, वार्ड नं. १० का दत्त ऋतु विष्ट ज्यूको अध्यक्षतामा तपशील बमोजिमका पदाधिकारी, स्थानीय, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, तथा जेष्ठ नागरिकहरूको उपस्थितिमा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्पन्नशील योजना र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धि विषयहरूमा छलफल गरियो ।

क्र.सं	नाम	हेतुमा	फोन नम्बर	लिंग	उमेर	जातियता	अवस्था (छ/छैन)	आवृत्ति (हो/होइन)	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर (तस्वीर, अक्षर र भिडियोको लागि सहमति)
१३)	सुजन विष्ट	उ.नं.पा.१०	९७६८२५५५५५५५	पु	२२	मेरी	देन	होइन		

अनुसूची ७ नगर प्रमुख, उप प्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत , विपद् सम्पर्क ब्यक्ति, वडा अध्यक्ष र वडा सचिबहरुको विवरण

क्र.स.	नाम, थर	पद
१	दीपक बहादुर बम	नगर प्रमुख
२	मीना धानुक	नगर उपप्रमुख-
३	गणेश बहादुर गडाल	वडा अध्यक्ष
४	दील बहादुर धानुक	वडा अध्यक्ष
५	नागी सिंह खडायत	वडा अध्यक्ष
६	नरेन्द्र साउँद	वडा अध्यक्ष
७	धिरेन्द्र बहादुर बम	वडा अध्यक्ष
८	बीर बहादुर बोहरा	वडा अध्यक्ष
९	रम्बा बोहरा	वडा अध्यक्ष
१०	हिक्मत बहादुर बिष्ट	वडा अध्यक्ष
११	खगेन्द्र बोहरा	वडा अध्यक्ष
१२	चक्र बहादुर बम	वडा अध्यक्ष
१३	ऐते लुहार	कार्यपालिका सदस्य
१४	अस्मिता पार्की	कार्यपालिका सदस्य
१५	बागमती चुनारा(लुहार)	कार्यपालिका सदस्य
१६	मानमती चन्द बम	कार्यपालिका सदस्य
१७	प्रमीला साउँद	कार्यपालिका सदस्य
१८	लक्ष्मी बिष्ट	कार्यपालिका सदस्य
१९	धाना महारा ऐर	कार्यपालिका सदस्य
२०	थेप्पडी धामी	कार्यपालिका सदस्य
२१	बीर बहादुर नेपाली	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा अध्यक्षहरु			
क्र.स./वडा नं	वडा अध्यक्षको नामथर	पद	सम्पर्कमोबाइल/ नं.
१	गणेश बहादुर गडाल	वडा अध्यक्ष	
२	दील बहादुर धानुक	वडा अध्यक्ष	
३	नागी सिंह खडायत	वडा अध्यक्ष	
४	नरेन्द्र साउँद	वडा अध्यक्ष	
५	धिरेन्द्र बहादुर बम	वडा अध्यक्ष	
६	बीर बहादुर बोहरा	वडा अध्यक्ष	
७	रम्बा बोहरा	वडा अध्यक्ष	
८	हिक्मत बहादुर बिष्ट	वडा अध्यक्ष	
९	खगेन्द्र बोहरा	वडा अध्यक्ष	
१०	चक्र बहादुर बम	वडा अध्यक्ष	

वडा सचिवहरु				
क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	तहश्रेणी/	कार्यरत कार्यालय	सम्पर्क नं.
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				
८				
९				
१०				

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति

पद	नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नं	इमेल
संयोजक				
सदस्य सचिव				
सदस्य				
सदस्य				

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील/ विपद् पुर्व तयारि तथा प्रतिकार्य योजना

(आ.व.२०८३/८४ - आ.व.२०८७/८८)

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
पुर्चौडी नगरपालिका
बैतडी जिल्ला, सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

२०८२